

סיכום שנת 2018

סיכום שנת 2018

יולי 2019

שק"ל - שילוב קהילתי לאנשים עם מוגבלויות (ע"ר)
בית שק"ל, רח' יד חרוצים 11, ת.ד. 53105, ירושלים 9153002

טל': 02-6720157, פקס: 02-6725208

E-mail: shekel@shekel.org.il

www.shekel.org.il

סיוע בעריכה: ד"ר ארז אזרחי

עיצוב: סטודיו "בין השורות" של עמותת שק"ל, טל' 02-5480108

הדפסה: דפוס "הרוש והחרוצים" תלפיות, ירושלים

תוכן

5 דבר מנכ"ל שק"ל
8 מינהלת שק"ל ופעילות באיזורים
16 פיתוח והדרכה מקצועית
19 המרכז הישראלי לנגישות
23 יום שהות ארוך ומועדניות
26 מרכזים טיפוליים
31 מחלקה לפנאי, תרבות והעשרה
35 פנאי - פרויקטים מיוחדים
40 אזור ירושלים
47 אזור פתח תקווה
51 חבל מודיעין ושוהם
54 אזור בת ים ורמת גן
61 אזור דרום וקיבוצים
63 מרכז הדרכה
66 פיתוח משאבים וקשרי חוץ
70 קשרי קהילה
73 הערכת תכניות
74 היחידה להתנדבות
76 משאבי אנוש
79 מחלקת כספים

דבר מנכ"ל שק"ל

שק"ל פועלת ברחבי הארץ ומספקת מענה מקצועי לאנשים עם מוגבלות ולבני משפחותיהם על ידי רצף מענים המאפשרים לאדם תמיכות לחיים מלאים בקהילה. פיתוח רצף המענים נועד להקל על ילדים ובוגרים עם מוגבלות ומשפחותיהם להגיע לשילוב קהילתי מירבי ולמיצוי הפוטנציאל התפקודי שלהם, על ידי מתן מעטפת של תמיכות מותאמות אישית. כמובן, האדם עם המוגבלות אינו מחויב לקבל את כל רצף המענים משק"ל, אלא הוא בוחר את המענים המתאימים לו. מעבר לכל המענים הללו, שק"ל רואה חשיבות ראשונה במעלה למתן שוויון הזדמנויות לצמיחה והגשמה עצמית בתוך הקהילה, תוך שמירה על כבוד האדם.

העקרונות המנחים להתייחסות לאנשים עם מוגבלות בשק"ל כוללים גישה כוללת (הוליסטית) וממוקדת באדם (Person-Centered). על פי גישה זו האדם עם המוגבלות הינו במרכז, יש לקחת בחשבון את מכלול צרכיו הרגשיים, החברתיים, והתפקודיים והפיזיים, תוך שימת דגש על יכולותיו ועל כוחותיו.

תחומי הפעילות במסגרת הרצף:

מערך דיור מוגן, אשר נותן מענה כוללני לדיירים הנדרשים לליווי אינטנסיבי, ומערך דיור נתמך, אשר נותן מענה תמיכתי לדיירים הנדרשים לליווי חלקי, מרכזי תעסוקה ומרכזי יום המספקים מסגרת יומית תעסוקתית לאנשים עם מוגבלות המתגוררים בקהילה, או השמה לתעסוקה בשוק החופשי, מערך תוכניות פנאי, אשר שם דגש על השתתפות בפעילות תרבות פנאי ובידור בקהילה, תוכניות יום לימודים ארוך, עבור ילדים עם מוגבלויות בינוניות ונכויות קשות, מרכז לנגישות, אשר מפתח תוכניות-אב עירוניות לנגישות עבור עשרות רשויות מקומיות, מייעץ בהנגשת מקומות בילוי, פנאי, מסחר ותיירות, ועוסק בהנגשת השירות עבור אנשים עם מוגבלות, מרכזים לטיפול נפשי, טיפול בטראומה ולחינוך מיני חברתי.

עמותת שק"ל פועלת באופן מתמיד לאמץ ולפתח מסגרות ושיטות טיפול המתאימות לצרכים ולרצונות המשתנים של מקבלי השירות השונים. היעדים הטיפוליים מתייחסים אל האדם עם המוגבלות בכללותו ובאופן אינדיבידואלי, ומתמקדים בשילוב (נורמליזציה) הדייר בקהילה שבה בחר לחיות, בקידום עצמאותו, ובהעצמתו תוך הדגשת מתן חופש בחירה ושליטה בחייו, ובביסוס רווחתו הרגשית.

אוכלוסיית היעד של שק"ל היא: ילד או בוגר עם מוגבלות המבקש לקבל מענה קהילתי המופעל על ידי שק"ל ושהופנה על ידי הרשויות המקומיות, משרד הרווחה ומשרד הבריאות. האוכלוסייה כוללת אנשים מכל מגזרי החברה בישראל: יהודים, ערבים, דתיים וחילוניים: אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית, אנשים עם לקווי למידה משמעותיים ובעלי יכולת שכלית גבולית, אנשים עם מוגבלות פיזית, אנשים עם מוגבלות חושית (לקווי ראייה ועיוורים, לקווי שמיעה) ואנשים על הרצף האוטיסטי - ASD.

קהלים נוספים שמקבלים מענה, הינם: משפחות, מועמדים לשילוב במסגרות השונות של שק"ל,

ומתעניינים ברצף המענים הקהילתיים, אנשי מקצוע, רשויות מקומיות, ארגונים ובני משפחה אשר מעוניינים בהדרכה ובהשתלמויות. מדי שנה מתקבלות בשק"ל מאות פניות לייעוץ, תמיכה והדרכה.

שק"ל, אשר החלה את פעילותה בעיר ירושלים בשנת 1979, פועלת משנת 1996 כעמותה ארצית ושואפת לפתח רצף מענים קהילתיים לאנשים עם מוגבלויות ברחבי הארץ. מאז 2010 הרחיבה שק"ל את פעילותה לרשויות רבות, זאת לאור הביקוש ההולך וגובר מצד רשויות ומשפחות לאנשים עם מוגבלויות. הפיתוח המוגבר הצריך הערכות ארגונית מחודשת. שנת 2018, הייתה שנה של הישגים ופיתוח מואץ. חנכנו: מרכז יום למזדקנים בירושלים, מרכז יום לאוטיסטים בפתח תקווה, שתי דירות חדשות בשוהם, 19 דירות יחיד ברמת גן, דירה קבוצתית בגבעתיים, דירה חדשה במשואות יצחק, מרכז יום לאנשים על הרצף האוטיסטי בחוות הסוסים בכפר שמואל, ומרכז טיפולי בבאר שבע, שתי דירות חדשות בירושלים והרחבת הדיור הנתמך בירושלים ובפתח תקווה.

בשנים האחרונות נערך שינוי במבנה ארגוני על מנת לאפשר ניהול יעיל יותר ומתאים להתרחבות. בשיתוף עם סמנכ"ל שק"ל ומנהלת הפיתוח והדרכה מקצועית, נבנתה תכנית מותאמת וחלוקה לחמישה אזורים גיאוגרפיים של הפעילות. בכל אזור מונה מנהל, דבר שמקבל ביטוי בדו"ח הפעילות של שנת 2018.

אזור ירושלים האזור הכולל את היחידות הוותיקות בשק"ל ומקיים בתוכו את רצף המענים הקהילתיים עבור מאות אנשים עם מוגבלויות בעיר ובמחוז בתחומי: הדיור, התעסוקה, הפנאי החינוך והטיפוול. באזור זה מועסקים מאות עובדים ומתנדבים.

אזור פתח תקווה הינו האזור השני בגודלו בשק"ל ובוותק שלו. היחידות באזור פועלות משנת 2007 ונותנות מענה בתחומי הדיור, התעסוקה, הפנאי והחינוך.

אזור חבל מודיעין ושוהם כולל יחידות שהחלו לפעול בשנת 2007 בתחום התעסוקה, ולאחרונה חל בו פיתוח של יחידות נוספות בתחום הדיור המוגן, הפנאי והחינוך.

אזור רמת גן ובת ים הינו אזור פעילות חדש, כאשר הפעילות בו התחילה בבת ים בשנת 2017 והתרחבה לרמת גן בשנת 2018. רצף המענים כולל: מערך דיור מוגן לאנשים על הרצף האוטיסטי, מועדונים חברתיים, ותוכניות פנאי וחינוך.

אזור הקיבוצים והדרום החל לפעול בשנת 2015, עם פתיחתה של הדירה הראשונה בקיבוץ יבנה ולאחרונה נפתחו יחידות נוספות בתחום הדיור, התעסוקה והפנאי.

מענים ארציים: כאמור, חלק מהמענים ניתנים בקנה מידה ארצי ואינם מעוגנים באזור גאוגרפי. הם כוללים את: מערך פעילות פנאי, חוגים ופעילות בקהילה עבור אוכלוסייה רב-נכותית, מרכז ארצי לנגישות, מרכזים לטיפול בטראומה ומרכז לחינוך מיני במחוז ירושלים.

הדו"ח השנה מייצג את הפעילות הענפה של שק"ל, פעילות לפי אזורים, פעילות ארצית בתחומים שונים ופעילות מטה שק"ל.

ברצוני להודות למנהלים שסייעו בהכנת הסיכום ולד"ר מאיר חובב, השותף בדיונים השנתיים ועורך סיכום שנתי זה.

תודה לנשיאת שק"ל, גב' ליהיא לפיד על פעילותה המשמעותית בעמותה. תודה למר חיים אריאל, יו"ר ההנהלה על פעילותו החשובה לקידום שק"ל. תודה לחברי ההנהלה הציבורית, שמסייעים לנו בפעילותנו במהלך השנה.

תודה לעובדי משרד הרווחה והשירותים החברתיים, עובדי עיריית ירושלים, פתח תקווה, בת-ים, שוהם, חבל מודיעין, מודיעין, ת"א, חיפה, קבוצת יבנה, משואות יצחק, כפר שמואל ועוד רבים אחרים אשר שותפים לנו בפיתוח תכניות חדשות.

תודה לקרן פיתוח שירותים לנכים של הביטוח הלאומי ולקרן שלם אשר מסייעים לנו לאורך השנים בפיתוח תכניות ייחודיות, שיפוצים והצטיידות.

כדי להבטיח את המשכיות הפעילות באיכות ובהיקף בה אנו מאמינים ופועלים אנו זקוקים לתמיכה של תורמים רבים. ללא סיוע כספי משמעותי, אנו מוגבלים ביכולות להמשיך ולפתח את השירותים ולהעניק את הטיפול המיטבי הנדרש, בתחומים שאינם מכוסים בתקציב המדינה והרשויות. לכן, אנו פונים לציבור הרחב, בישראל ובחו"ל, ומזמינים להצטרף אלינו על ידי תרומה והתנדבות ולחולל יחדיו שינוי בחברה הישראלית. אני מבקשת להודות מעומק הלב לתורמים ולקרנות בארץ ובחו"ל שבעזרתם פיתחנו שירותים איכותיים ברמה מקצועית גבוהה לרווחת האנשים.

תודה והערכה עמוקה מכל הלב לכל אחד ממאות העובדים ומאות המתנדבים בשק"ל שבזכותם המפעל הזה הגיע להישגים מרשימים. שק"ל הוא עולם של אנשים טובים ומקצועיים, אנשים שמתמודדים עם קשיים וניסיונות, ומתגברים עליהם באמצעות אהבה, אומץ, אכפתיות והקרבה.

קלרה פלדמן
מנכ"ל שק"ל

מינהלת שק"ל ופעילות באזורים

מבוא

בתפקידי כסמנכ"ל אני אחראי על תחומים הקשורים לניהול שוטף ולפיתוח, וכן על גיבוש מדיניות ופיקוח על הנעשה בארגון, יצירת קשרים עם גורמים חיצוניים, ואחריות מינהלית על מנהלי האזורים. מינהלת שק"ל כוללת את המחלקות: משאבי אנוש ומתנדבים, מחלקת פיתוח, יחידת הרכש והלוגיסטיקה. בתחום הניהולי ישנם חמישה אזורים מינהליים: אזור ירושלים, אזור פתח תקוה, אזור בת ים ורמת גן, אזור שוהם וחבל מודיעין ואזור הקיבוצים והדרום, וכן יחידות ארציות. התפקיד כולל בקרה ופיקוח על המחלקות ואחריות לתיאום בין-מחלקתי וניהול של האזורים.

עם החלוקה לאזורים מינהליים, נקבעו שיטות העבודה המשותפות, דרכי ההתקשרות, מדדים ויעדים לעבודת מנהלי האזורים. מתקיימות פגישות חודשיות משותפות לקבוצת המנהלים לצורך הנחייה, למידה הדדית ושיתוף עמיתים. כמו כן, נקבעו פגישות עבודה עם כל אחד מהם הכוללות ביקורים במקום. נעשות פעולות לפיתוח של האזורים מבחינת רצף המענים בו שק"ל מתמחה, כך שכל אזור יספק מגוון של מענים עבור אנשים עם מוגבלות. מנהל האזור מבסס יחסי עבודה עם הרשות המקומית ופועל להקמת מענים חדשים בכל אזור.

רצף המענים של שק"ל

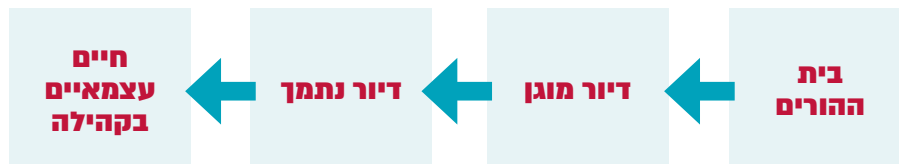
רצף המענים אותו שק"ל מפתחת ומפעילה עבור אנשים עם מוגבלויות כולל מגוון פתרונות בתחומים: הדיור, התעסוקה, פעילות הפנאי והשילוב בחיי החברה והתרבות, מענים ייעודיים בתחום הטיפול הנפשי, וההתערבויות השיקומיות ברמה הפרטנית. חזון שק"ל הוא לספק רצף מענים, ולאפשר לכל אדם לבחור איזה מהם הוא מעוניין לקבל והיכן. בהמשך יוצג פירוט המענים.

מערך הדיור - "מרגישים בבית"

חזון מערך הדיור הינו לאפשר לכל אדם עם מוגבלות לחיות בקהילתו הטבעית, בקרבת משפחה, משולב במסגרות המתאימות לצרכיו, והמבטיחות לו איכות חיים גבוהה. לפיכך, ניתן דגש על שיפור איכות החיים של כל דייר ודייר, תוך פיתוח מסגרות דיור מתאימות המאפשרות העשרה והרחבת התנסויותיו והשתתפותו בפעילויות מהנות עבורו ומתן אפשרויות לבחירה ולקבלת החלטות על חיו האישיים.

מערך הדיור שואף לפעול לשילוב האדם עם המוגבלות בקהילה על ידי השפעה על מערכות חברתיות ככלל, ועל גורמים קהילתיים בפרט (כגון: מתנ"ס שכונתי, מקומות עבודה, שכנים בבניין המגורים). זאת, בנוסף לעבודה הפרטנית עם הדייר. מערך הדיור של שק"ל פועל בישובים שונים ברחבי הארץ, ומספק דיור ומענה מקצועי לאנשים עם מוגבלות ולבני משפחותיהם בשני אופנים עיקריים: מערך דיור מוגן, אשר נותן מענה כוללני לדיירים ברמות תפקוד נמוכות ובינוניות, ומערך דיור נתמך, אשר נותן מענה תמיכתי לדיירים ברמות תפקוד גבוהות. בנוסף, מערך הדיור שוקד על פיתוח תוכניות של פתרונות דיור קהילתיים עבור רשויות שונות, ומסייע לקבוצות הורים המבקשים לפתח מענים עבור ילדיהם.

מערך ה**דירור המוגן** של שק"ל כולל מודלים שונים של דירור: דירות קבוצתיות של שותפים (שישה או ארבעה שותפים), דירות זוג, דירות יחיד ועוד. רמת הליווי הניתנת לכל קבוצה משתנה ומתאמת אישית עבור כל קבוצה, ושואף לספק לאדם עם מוגבלות דירור שהוא בית לחיים, אשר מותאם לו ומבטיח לו איכות חיים גבוהה. במסגרת הדירור המוגן הדיירים מקבלים מעטפת מירבית של אנשי צוות המלווה אותם בכל תחומי החיים, החל בצד הפיזי בטיפול במשק הבית, ניקיון, מזון וציוד, עבור לצד הבריאותי של הדיירים, בניית תוכניות טיפול ומעקב לדיירים וליווי לשירותים בקהילה, וכל בצד הנפשי והחברתי על ידי מתן מענים שונים לצרכים המתעוררים אצל כל דייר. האחריות על הדיירים הינה מלאה ומקיפה את כל שעות היממה וכל ימות השנה. במסגרת מערך הדירור המוגן פותחו גם דירות עם מאפיינים יחודיים במטרה לענות על צרכים שונים שהועלו מהשטח: כך למשל, עמותת שק"ל פיתחה דירור מוגן במסגרת קיבוצים, בתי דירות יחיד למספר דיירים המתגוררים בשכנות, דירור מוגן קהילתי לאוכלוסייה עם צרכים סיעודיים בתפקוד נמוך, ודירור מוגן לאנשים על הרצף האוטיסטי.

מערך ה**דירור הנתמך** כולל מודלים שונים של דירור: דירות יחיד, דירות לזוגות נשואים, דירות לשותפים. במסגרת הדירור הנתמך ניתנים מענים של 'תיאום טיפול' עבור הדיירים, תיווך, מיצוי זכויות, וסיוע בצד החברתי. משמעות הדבר היא שהדיירים שוכרים באופן עצמאי את דירותיהם ומנהלים את משק הבית, אך מקבלים תמיכות של ייעוץ מקצועי באופן קבוע, ולעיתים של הדרכה וליווי פרטניים בפעולות יומיומיות. במסגרת הדירור הנתמך שק"ל פיתחה מענים ייחודיים לאוכלוסייה החרדית, שם נישואים של אנשים עם מוגבלות נפוצים יותר והם נדרשים לליווי המקצועי, על מנת להמשיך להשתלב בקהילה.

העקרונות המנחים להתייחסות לדייר כוללים גישה כוללת (הוליסטית) וממוקדת באדם (Person-Centered). על פי גישה זו האדם עם המוגבלות הינו במרכז, ויש לקחת בחשבון את מכלול צרכיו הרגשיים החברתיים, והתפקודיים והפיזיים, תוך שימת דגש על יכולותיו ועל כוחותיו. מערך הדיור פועל באופן מתמיד לאמץ ולפתח מסגרות דיור ושיטות טיפול המתאימות לצרכים ולרצונות המשתנים של הדיירים השונים. היעדים הטיפוליים מתייחסים אל האדם עם המוגבלות בכללותו ובאופן אינדיבידואלי, ומתמקדים בשילוב (נורמליזציה) הדייר בקהילתו הטבעית, בקידום עצמאות הדייר, ובהעצמתו תוך הדגשת מתן חופש בחירה לדייר ושליטה בחייו, ובביסוס רווחתו הרגשית.

אוכלוסיית היעד של מערך הדיור היא כל אדם עם מוגבלות המבקש לגור בדיור בקהילה המופעל על ידי שק"ל ושהופנה על ידי הרשויות המקומיות, ומשרד הרווחה. אוכלוסיית היעד כוללת אנשים מכל מגזרי החברה: יהודים, ערבים, דתיים וחילוניים.

אוכלוסיית היעד מתאפיינת במוגבלויות הבאות: מוגבלים שכלית התפתחותית (מוגבלות קלה, בינונית ועמוקה), אנשים עם לקויי למידה משמעותיים ובעלי יכולת שכלית גבולית, אנשים מוגבלים פיזית (מרותקים לכיסא גלגלים, או מוגבלים בתנועה) ואנשים על הרצף האוטיסטי - ASD.

מערך הדיור בוחן מדי שנה מועמדים רבים למסגרות הדיור על פי בקשת הרשויות. המועמד שוקל האם הוא מעוניין במסגרת המוצעת. בחינה זו כוללת ראיון קבלה, מכשג בבית המשפחה יחד עם העובדת הסוציאלית הקהילתית, תוכנית של ביקורים בדירה המיועדת, ותהליך של הסתגלות איטית למערך הדיור. בנוסף, מערך הדיור מסייע לשלוש קבוצות נוספות: משפחות דיירים, מועמדים לדיור ומתעניינים בדיור.

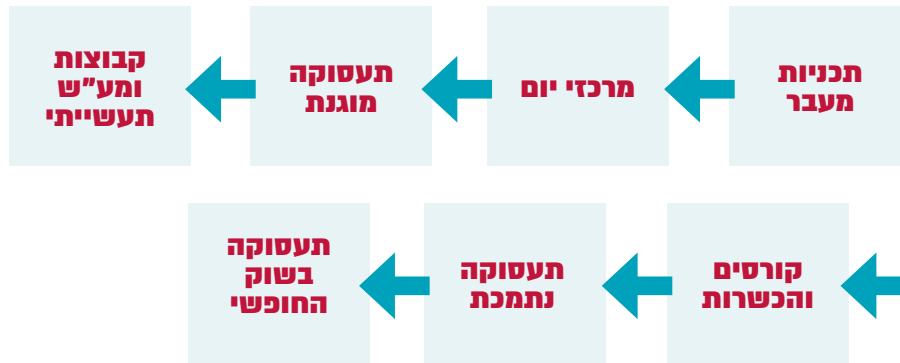
מערך התעסוקה - "עובדים ויוצרים"

ההתפתחות התעסוקתית של המטופל הינה מרכיב מרכזי בבניית מסלול לחיים נורמטיביים ככל האפשר, ועל כן, שק"ל חרתה על דגלה את פיתוח המענים בתחום התעסוקה עבור אנשים עם מוגבלות ברמות תפקוד שונות. מטרת שק"ל היא, מצד אחד, לספק ליווי באופן שיאתגר, ייתן מענים וידרוש איכויות ומיומנויות תעסוקתיות, ומצד שני, לקיים בדיקה מתמדת של יכולות האדם במטרה להיענות לרצונותיו ולהבטיח את איכות חייו. תפקידנו הוא לזהות את כישוריו של האדם ולהבין את נטיותיו האישיות מתוך בדיקה של יכולתו וסביבתו.

חזונה של שק"ל הוא לתת מענה פרטני ואישי לכל אדם עם מוגבלות בתחום התעסוקה, זאת מתוך נקודת מבט כוללת על חייו, ותוך גיוס כלל מעגלי התמיכה שלו לעבודה משותפת: בני משפחה, אנשי מקצוע, וסביבה חברתית. מטרתנו הינן מימוש מרבי של הפוטנציאל האישי הטמון בכל אדם, הקניית מיומנויות, קידום לקראת עצמאות כלכלית, שילוב חברתי, הזדמנויות למגוון חלופות תעסוקתיות והזדמנות להישארות בקהילה.

בשק"ל פועלים על פי **מודל הרצף השיקומי-תעסוקתי**, אשר כולל הכשרה והתאמה לעולם העבודה כמו גם תהליך חינוכי-שיקומי מורכב, בחירה בעיסוק, רכישת מיומנויות נלוות, הכרת עולם התעסוקה על מרכיביו, פיתוח כישורים, יכולות וקודים חברתיים ותקשורתיים. הרצף מתחיל במעבר מבית הספר, בית, מרכז יום, דרך מפעלים מוגנים, קורסים והכשרות, תעסוקה מוגנת חלקית, תעסוקה נתמכת ועצמאות בשוק החופשי.

תכניות מעבר: מעבר הוא שלב משמעותי בחיים בו מתרחשים שינויים התפתחותיים, חברתיים וכלכליים בקרב יחידים ומשפחות. "תכנית המעבר" בשיתוף משרד הרווחה מתמקדת בשלבי המעבר מבית הספר התיכון לחיים הבוגרים, כאשר מטרתה היא להכין את הבוגר הצעיר לקראת החיים התעסוקתיים שלאחר סיום הלימודים בבית הספר. התכנית מיועדת למתבגרים עם מוגבלות, בגילאי 16 עד 21 - ומספקת להם התנסות של מספר שעות בשבוע בתחום התעסוקה באחד משלבי הרצף התעסוקתי (התנסות בעבודה נתמכת, בסדנת תעסוקה, בכתיבת קורות חיים, בעבודה במפעל המוגן ועוד), זאת במטרה לאפשר להם לקבל מושג על תחום התעסוקה ולפתח את רצונותיהם בתחום זה. מעבר יעיל אל החיים הבוגרים באופן מיטבי מושפע במידה רבה מיכולתו של הבוגר הצעיר לפתח כישורים וידע מתאימים עבור השתלבות בעולם העבודה, כמו גם מיכולתו לפתח חיים עצמאיים תוך בחירה אישית, וקיומן של הזדמנויות ליחסים בינאישיים, סנגור עצמי ושיתוף בקהילה.

מרכזי יום: מרכזי יום טיפוליים או סיעודיים הינם "מסגרות קצה", שמטרתן לתת מענה לבוגרים עם מוגבלות בתפקוד הנמוך ביותר, אשר זקוקים לליווי וטיפול צמוד ולעיתים אף לטיפול סיעודי. אוכלוסיית היעד של מרכזי היום היא אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בתפקוד בינוני ונמוך, חלקם סיעודיים הנעזרים בכיסאות גלגלים; אנשים עם מוגבלות פיזית ומוגבלות שכלית גבולית הנעזרים בכיסאות גלגלים; ואנשים עם אוטיזם. הפעילות המתקיימת במרכזי היום הינה פעילות טיפולית וחינוכית, שמטרתה לאפשר למטופלים לתרגל מיומנויות אישיות ובינאישיות כדי שיוכלו לחוש עצמאיים יותר בחייהם, לפתח תחושת שליטה עצמית, ערך עצמי וסיפוק. מרכזי היום מתמקדים בקידום אישי של האדם, שיקום רגשי באמצעות מטפלים שונים, שיקום פיזי באמצעות פיזיותרפיסטים, מרפאים בעיסוק ועובדי סיעוד, עבודה עם המשפחות, ועבודה שוטפת בתחומים החברתיים. בנוסף, מתמקדת הפעילות בהעשרה והפגה זאת על ידי פעילויות, כמו: גינון, בעלי חיים, מוזיקה ואומנויות. חלק ממרכזי היום פועלים באוריינטציה תעסוקתית של ממש, זאת בהתאם לרמת התפקוד של המטופלים. חזונה של שק"ל היא לפתח עבור אנשים עם מוגבלות בתפקוד נמוך מרכזי יום שיוכלו לספק יחס אישי והוליסטי, תוך ביסוס שגרת עיסוק גם עבור האנשים בתפקוד הנמוך ביותר, באופן כזה שימטב את יכולותיו וימצה את כישוריו תוך דגש על איכות חיים.

תעסוקה מוגנת: המפעל המוגן (או בשמותיו האחרים: "מפעל מקדם תעסוקה", "מע"ש") הינו מרכז תעסוקה מיוחד עבור אנשים עם מוגבלויות שונות בני 21 ומעלה שעדיין לא השתלבו בעבודה בשוק החופשי. המפעל המוגן מספק תעסוקה מותאמת בליווי ותיווך של אנשי צוות, תוך התייחסות להיבטים של שיקום תעסוקתי והכשרה מותאמת. המפעל המוגן עשוי לפעול בשני אופנים: א) מפעל המבצע עבודות מיקור-חוץ (out-sourcing) - קבלת עבודות חיצוניות ללא צורך בהשקעה

בתשתית פיתוח פסי ייצור, המאפשרות למפעל התעסוקה ביטחון כלכלי בסיסי. (ב) מפעל המפעיל קווי ייצור להפקת מוצרים המיועדים למכירה בשוק החופשי - מרמת חומר הגלם ועד למוצר המוגמר, כולל שיווק לשוק החופשי, בהתייחסות הן לצרכי השוק (תפוקות, איכות, עמידה בלוחות זמנים ומחירים) והן לאוכלוסיות העובדים במע"ש מהבחינות הטיפוליות, המוטוריות, הקוגניטיביות והתקשורתיות. הדרישות בתוך פסי הייצור הן משתנות (מפעולות פשוטות וכלה בדרישות גבוהות ומוקפדות) ותורמות רבות לפיתוח מיומנויות. שילוב שני התחומים מאפשר מגוון רחב ומשתנה של עבודות המאפשרות בחירה חופשית והתנסויות תעסוקתיות ברמות שונות ובקשת רחבה של מיומנויות. כחלק מעיקרון הרצף התעסוקתי מתאפשרים מעברים בין המפעלים השונים. מעברים אלו מקנים למועסקים התנסות שונה והתמקדות בדרישות תעסוקתיות אחרות, ובנוסף, מעוררים מוטיבציה בקרב המועסקים לשאוף להתפתחות תעסוקתית. מבחר זה משרת לא פחות את אלו הזקוקים למקום מוגן לאורך כל חייהם התעסוקתיים.

קבוצות הכשרה וקבוצות "מע"ש תעשייתית": בשנים האחרונות עולה הצורך להרחיב את אפשרויות השיקום התעסוקתי עבור אנשים עם מוגבלות בשוק החופשי בסביבת עבודה רגילה - תוך מתן ליווי שוטף והכשרות מותאמות, ואפשרות להרוויח גמול המתאים יותר לכישוריהם. כשלב קודם ליציאה לעבודה נתמכת יחידנית במקום עבודה רגיל, ניתנת למועסקים אפשרות לצאת יחד כקבוצה יחד עם מדריך לעבודה במפעל או עסק רגיל, ולהשתלב בחיי המפעל תוך מתן תמיכות נדרשות. המטופלים יכולים לצאת כקבוצה בשני אופנים: האחד הוא "קבוצת הכשרה" - בה המתכונת הקבוצתית הינה זמנית ומטרתה היא להכשיר את המטופלים לקראת שילוב יחידני בשוק העבודה, והשני קבוצת "מע"ש תעשייתית" - בה המתכונת הקבוצתית והליווי הינם קבועים יותר ומתקיימים לאורך זמן. היציאה לעבודה בקבוצות במפעל רגיל מאפשרת למועסקים להסתגל לשוק העבודה באופן מותאם, מאפשרת להם להתנסות ולהכיר את יכולותיהם, לשפר את כישוריהם, לעמוד בדרישות עם לחץ של זמן, לתרגל יחסי עבודה עם קולגות, וללמוד את נורמות ההתנהגות המקובלות בשוק העבודה. מצד שני, עבודה קבוצתית במפעל רגיל מאפשרת לצוות לאבחן את הכישורים והמוטיבציה של המועסקים באופן בלתי אמצעי, ולהכווין אותם לתעסוקה שמתאימה להם באופן מיטבי.

קורסים: מערך התעסוקה מציע מגוון קורסים הכשרה שמטרתם להקנות כישורים חיוניים להתמודדות בעולם התעסוקה בשיתוף עם "מכללת שק"ל". הקורסים מועברים בשפה העברית והערבית ומשלבים חומר עיוני, הרצאות פרונטאליות, דיונים, סדנאות, סימולציות, התנסות, הרצאות אורח וסדורים מקצועיים. הקורסים מוצעים בשתי רמות: קורסים בסיסיים להקניית הרגלי עבודה, מיומנויות עבודה, הכוונה תעסוקתית, הכרת המחשב ועוד; וקורסים מקצועיים המקנים הכשרה ספציפית בתחומים שונים, כגון: קורס טבחות ובישול, גננות, מזכירות, גרפיקה.

תעסוקה נתמכת: במסגרת "תעסוקה נתמכת" אנשים עם מוגבלות מושמים לעבודה בשוק החופשי ביחסי "עובד מעביד" ומשולמים באמצעות תלוש משכורת עם שכר מותאם המבוקר על ידי משרד התמ"ת. ההשמה במקומות העבודה נעשית על פי הרצונות ואפשרויות התעסוקה של כל אדם ובהתאמה לדרישות ולאופי של מקום העבודה. המועסק היוצא לראשונה לעבודה בשוק החופשי, עובר תקופת חניכה אישית בה מוקנים לו הרגלי עבודה, משמעת ותפקוד המאפשרים לו להיות עצמאי במקום העבודה וכן בהגעה אל העבודה ובחזרה ממנה. לאחר סיום תקופת החניכה הראשונית הוא מלווה במדריך מטעם התעסוקה הנתמכת שמגיע מדי שבוע ולפי הצורך ובתיאום

עם מקום העבודה. המועסקים משולבים במקומות עבודה בתחום השירותים, המסחר, רשויות ממשלתיות ועירוניות, קמעונאות, חינוך ועוד.

החנות הארצית של שק"ל (שיווק ומכירות): המערך השיווקי עוסק בשיווק המוצרים המיוצרים במפעלים המוגנים, תוך הרחבת שיטות השיווק: נרות, סבונים, מוצרי המתפרה, מוצרי המשתלה, ועוד. כמו כן, מערך השיווק פועל לאיתור גיוס לקוחות חדשים למפעלים המוגנים המעוניינים בעבודות של אריזה והרכבה. חנות המתנות של שק"ל, "מתנות שק"ל לאהוב", משמשת כ"חלון ראווה" לפעילויות העמותה בכלל (פרסום הפסטיבלים השונים, מחלקות דיור ופנאי ועוד) ופעילויות התעסוקה בפרט. החנות פועלת בירושלים, וכן באופן דיגיטלי באתר אינטרנט ייעודי, ומרכזת את הזמנות המפעלים, את הטיפול בלקוחות השונים ובניית מוצרים ומארגנים המשלבים בין מוצרי המפעלים השונים. החנות פונה ללקוחות עסקיים חדשים וותיקים, היא אחראית על הפצת הפרסומים השונים של מוצרי המפעלים, על הצעות המחיר. כמו כן, החנות מהווה מקום תעסוקה והכשרה למועסקים. עובדות בה 3 מועסקות, שתיים מהן גם כקופאית. הן אחראיות על סידור החנות, שירות הלקוחות, שיווק על ידי חלוקת פלאיירים, לקיחת הודעות טלפונית והזמנת מלאי מהמפעלים. החנות היא מקור גאווה למטופלים במפעלים - כאן מוכרים את עמל כפיהם. בנוסף, תוצרי המפעלים משווקים בירידים שונים המתקיימים מעת לעת ברחבי הארץ.

באופן כללי, בכל הרצף השיקומי-תעסוקתי שתואר לעיל שק"ל פועלת לספק תעסוקה במתכונת הקרובה ביותר לעבודה נורמטיבית בקהילה. משמעות הדבר שמרכזי התעסוקה השונים שמים דגש על סביבה הנוהגת ונראית כמפעל, ופועלים על פי סטנדרט של ISO9001. העיצוב במפעלים המוגנים מכוון למראה של תעשייה, עם המועסקים נחתם בכל שנה חוזה תעסוקה, הם חותמים נוכחות בכניסה וביציאה ומקיימים טקסים ופעילויות כמו בכל מקום עבודה. מושם דגש על נושא הבטיחות במפעלים, זאת בשיתוף עם המוסד לבטיחות וגיהות. בנוסף, מופעלת תוכנית לרווחת המועסק - אשר באה לידי ביטוי בחדרי אוכל נאים ונעימים, במתן שי לחגים, יציאה לטיול שנתי, וביזום פעילויות חברתיות. את הפעילות במפעלים המוגנים מלווים מתנדבים קבועים ומזדמנים מהארץ ומחו"ל, אשר מתגברים את עבודתם של המועסקים, ומכניסים רוח רעננה למקום. מעבר לעזרה בעבודה השוטפת אנו רואים חשיבות רבה לשילוב מתנדבים כחלק מהחזון של שק"ל להוות מקום מפגש החושף את הקהילה לאנשים עם מוגבלות, ולהפך.

המחלקה לפנאי, תרבות והעשרה

חזון שק"ל הינו ליזום, ליצור ולהפעיל פעילויות העשרה ולימודים ופעילויות תרבות ופנאי המתאימות לכל ומעמידות במרכז אנשים עם מוגבלות פיזית, שכלית או נפשית. ניתן דגש על כך שהפעילויות תתקיימנה בקהילה, תוך הבטחת איכות חיים ושילוב חברתי. פעילויות ההעשרה והלימודים, התרבות והפנאי מסייעות לקידום איכות החיים של האנשים עם המוגבלות, תוך נגיעה במגוון רחב של היבטים הכולל: בריאות פיזית ונפשית, קידום עצמי, העצמה וסינוור עצמי ופיתוח קוגניטיבי ומוטורי. קיום הפעילות הינה בשיתוף פעולה רחב ככל האפשר עם רשויות מקומיות, משרד הרווחה, מוסדות אקדמאיים, מוסדות תרבות, קרנות, לשכות רווחה, וכל גוף או ארגון ששיתוף הפעולה אתו מקדם את החזון.

יום שהות ארוך ומועדוניות

שק"ל מפעילה תכניות יום לימודים ארוך בבתי ספר לחינוך מיוחד בירושלים משנת 1992. כיום מפעילה שק"ל תוכניות יום שהות ארוך בעשרה בתי ספר לחינוך מיוחד וכן בגני ילדים לילדים המאובחנים כמוגבלים שכלית או כאוטיסטים. מטרת תכניות היום הארוך והמועדוניות להקל על המשפחות ולאפשר להן להמשיך ולגדל את ילדם בבית ולא להזדקק לסידור חוץ ביתי. הדבר מאפשר להורים גם להמשיך לעבוד ללא צורך לקצר את יום העבודה שלהם, דבר שמקל על פרנסת המשפחה. התוכנית תורמת להמשך שילוב של הילדים עם המוגבלות במשפחותיהם בקהילה. כל בית ספר פועל כמערך ניהולי עצמאי.

סיכום פעילות בשנת 2018

1. ניהול צוות מנהלי האזורים והשירותים בהנהלת שק"ל, זאת על ידי הגדרת מטרות יעדים לכל תחום ומעקב אחר ביצועם, קיום כגישת עבודה אישית עם כל אחד מהמנהלים, וקיום הדרכות קבוצתיות חודשיות. הניהול כולל מתן מענה שוטף לאתגרים המתעוררים בשטח, וכן עבודה משותפת על פיתוח ארגוני בכל תחום. הפעילות באזורים: אזור ירושלים - שינוי המבנה הארגוני של מפעלי התעסוקה ושל התעסוקה הנתמכת כך שתתאים למערך בקרה חדש. הקמה והפעלה של מרכז יום טיפולי, קליטת מטופלים במרכז החדש. אזור פתח תקוה - קידום הכנסה של מפעל הקוסמטיקה אל המפעל המוגן השיקומי. בניית תוכנית רב שנתית לקליטה של מטופלים נוספים למרכזי התעסוקה. הערכות לפתיחת מרכז למזדקנים ומרכז לאנשים על הרצף האוטיסטי. אזור שוהם - פתיחת שתי דירות ופתיחת שתי מועדוניות. אזור רמת גן - פתיחת בית דירות יחיד ל-20 אנשים על הרצף האוטיסטי ופתיחת דירה לצעירים עם אוטיזם בתפקוד גבוה, למשרתים בצה"ל בתוכנית ייעודית הנקראת "רואים רחוק". אזור הקיבוצים והדרום - פתיחה של דירה ב"משוואת יצחק" לנשים צעירות עם מוגבלות שכלית.
2. שינוי מדיניות ניהול העובדים באזורים ויישומה. נקבעו חוזי ההעסקה אחידים לפי תחומי פעילות ותפקידים, יחד עם המנכ"ל ומנהלת משאבי אנוש במטרה ליצור מתכונת העסקה אחידה. פותחו אמצעים לבקרה ופיקוח על יישום מדיניות זו והחוזים הותאמו לדרישות המשתנות בתחום העובדים מצד משרד הרווחה, זאת עקב השינויים הארגוניים המתרחשים במינהל המוגבלויות. התייחסות זו כללה מפגשים עם נציגי משרד הרווחה, והגעה להסכמות לגבי כוח האדם הנדרש במסגרות השונות.
3. השתתפות בניית תחום המבנה הארגוני הקיים בתחום הכספים וניסוח הגדרות תפקיד ותחומי אחריות שיתאימו לעבודה בקנה מידה ארצי. השתתפות באפיון מערכות המידע הקיימות בשק"ל, ובהחלטות לגבי הטמעה של תוכנת כספים חדשה בתחילת 2019.

4. השתתפות באפיון מערכות המידע הקיימות בשק"ל ולגבי הטמעה של המערכות החדשות: (א) הטמעה של מאגר המידע הטיפולי עבור כל המטופלים בשק"ל, וחיבורו למאגר נתונים כספיים, על מנת לאפשר תמונת מצב עדכנית של כלל המטופלים ברחבי הארץ. העבודה כללה ניתוח ואפיון הצרכים ועבודה מול מפתחי המאגר להתאמתו לצרכים הייחודיים של שק"ל. (ב) אפיון המשתנים הקשורים בפרטים אישיים של האדם הנמצא במסגרות שק"ל. (ג) דיווח על אירועים חריגים. (ד) אפיון המשתנים הדרושים להפעלת יומן דירה דיגיטלי. (ה) הוגדר תפקיד האחות הראשית, בנושא ניהול התיק הרפואי באמצעות מערכת המידע החדש.
5. השתתפות ביישום המלצות דו"ח מבקר הפנים בתחום משאבי אנוש.

תוכנית עבודה לשנת 2019

- המשך פיקוח ובקרה על פעילות האזורים בתחומים המנהלי והמקצועי-ארגוני, כולל תוכניות עבודה.
- המשך הטמעת השימוש במאגר המידע הטיפולי (תוכנת "נתיב"), כולל: פיתוח הפרמטרים (השדות) במאגר המידע בתחומים הבאים: הבריאות, הזכאויות ויומן הדירה והתאמת תפריטים לצרכים של שק"ל.
- השתתפות בהטמעת השימוש בתוכנת הכספים החדשה באזורים, כולל: מתן אפשרות למנהלי האזורים להשתמש במערכת הכספים, ומעקב אחר ריכוז ההתקשרויות של שק"ל עם מחלקת הכספים.
- בקרה על תהליך סטנדרטיזציה של נהלי העבודה בהתאם לדרישות ISO9001. קביעת איש צוות אשר ירכז את ההטמעה בכל אחד מהאזורים ויעקוב אחר קבלת תו תקן למסגרות התעסוקה.
- תיאום ופעילות המטה ברמה ארצית עם האזורים השונים, תוך אפיון הצרכים של האזורים.
- תיאום מערך הטיפול הנפשי וההבעתי והרחבתו לקהלי יעד נוספים בקהילה.

עופר דהרי

סמנכ"ל שק"ל

פיתוח והדרכה מקצועית

מבוא

התפקיד של פיתוח והדרכה מקצועית הוגדר במסגרת הארגונית החדשה של שק"ל וכן על פי השינויים שנעשו במשרד הרווחה בו כלל האגפים המטפלים באנשים עם מוגבלות אחדו למינהל מוגבלויות אחד, ובהתאם לצורך בהטמעה של שיטות עבודה חדשות, על מנת שתיווצר אחידות בפעילות ובשפה של עובדי שק"ל, יחד עם ההתרחבות, והמענים הנדרשים בפיתוח כדי לעבות את הפעילות ולהבטיח לאנשים עם מוגבלות את כלל רצף השילוב הקהילתי הניתן על ידי שק"ל.

מטרות וסיכום פעילות שנת 2018

הדרכה, הכשרה מעקב ובקרה של הפעילות המקצועית

התקיימו באופן רציף מפגשים עם ראשי רשויות, ומפקחים, מנהלים ממשרד הרווחה.

פיתוח מסגרות ומענים טיפוליים חדשים מפורטים להלן:

מרכז יום לאנשים עם מוגבלות שכלית מזדקנים - המרכז הוקם לאוכלוסייה המתבגרת שבמשך שנים עבדה במסגרת תעסוקתית של שק"ל, ועם התבגרותם השתנו הצרכים, תחומי עניין, יכולות ורצונות. המרכז הוקם על מנת לפתח רצף נוסף במענים הניתנים בתעסוקה שייתן מענה טיפולי שיקומי מותאם לצרכים ולגיל. המסגרת מרחיבה את סל השירותים הטיפוליים, ומאפשרת תעסוקה מותאמת לאנשים שאינם יכולים להשתלב במסגרת מפעל מוגן מפאת גילם או עקב ירידה בתפקודם. המרכז משלב שימור יכולות, קידום אישי, שיקום רגשי, סביבתי, פיסיו וחברתי עם אוריינטציה תעסוקתית שמאפשרת לאנשים לחוש שהם בעלי ערך, להיות יצרנים ולהרגיש חלק מהחברה. לכל משתתף במרכז שגרת עבודה משולבת תמיכות ובחירה, כל אחד בהתאם לכישוריו וכישרונותיו, תוך דגש והקפדה על איכות חיים. המסגרת היומית מאפשרת ניהול חיי חברה עשירים, לצד פיתוח תחומי עניין חדשים. הם נהנים ממפגש עם אנשים בני גילם ומקשת רחבה של תכניות המעודדות לפעילויות גופניות, קוגניטיביות ויצירתיות כגון: עבודה, אומנות, שירותי רפואה משלימה, תרפיות מתחומי ההבעה ויצירה, כתיבת סיפורי חיים, שעורי מחשב ועוד. השירותים ניתנים על ידי צוות רב מקצועי ומיומן, תוך מתן כבוד, יחס אישי וחום אנושי.

"שק"ל במרחב הפתוח" באוריינטציה תעסוקתית המיועד לאנשים על הספקטרום האוטיסטי ומש"ה (אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית) בתפקוד נמוך. המרכז משלב טיפול פרטני ופעילות קבוצתית ובקהילה במגוון פעילויות בענפי החווה, כגון: גינון טיפולי וחקלאות, טיפול בבעלי חיים ורכיבת סוסים. חברי הקבוצה משתתפים בפעילות קבועות, כגון: בישול, יצירה ואומנות, טיולים וספורט, מחשבים, תיאטרון, תנועה, פיתוח שפה ותקשורת חלופית. המרכז נפתח בספטמבר 2018 ביוזמה משותפת של עמותת שק"ל ועמותת גלאו"פ בחוות המרחב הפתוח.

מרכז יום לאוטיסטים בתפקוד נמוך, פתח תקווה - התחילה לפעול קבוצה קטנה.

דיור

השתתפות בפתיחת שתי דירות חדשות בשוהם לדיירים בתפקוד גבוה. ליווי פתיחת בית דירות יחיד ברמת גן ל-20 אנשים על הרצף האוטוסיטי בתפקוד גבוה, פתיחת דירה נוספת ברמת גן לצעירים ברצף האוטוסיטי בתפקוד גבוה המשרתים בצה"ל בתכנית "רואים רחוק", פתיחה של דירה ב"משואות יצחק" לנשים צעירות עם מוגבלות שכלית התפתחותית, ובקיבוץ עלומים, תכנון הקמת דירת בנות במהלך 2019.

יום לימודים ארוך / פנאי

הגשת מכרז לפתיחת שתי מועדוניות חדשות בשוהם.

קביעת סטנדרטים מקצועיים ונוהליים

המשך הטמעת נהלי העבודה בהתאם לדרישות ISO9001 וקבלת תו תקן למסגרות התעסוקה.

ליווי והטמעת שירותים חדשים

בניית תכנית הכוללת המשך פיתוח של רצף מענים בתעסוקה - תוך שימת דגש של הוצאת אנשים לקבוצות מע"ש תעשייתי, ונתמכת, והסדרת יחידות טיפוליות, לאלו הזקוקים למענים מגוונים יותר ולא רק מוקד תעסוקתי, קידום מפעל הקוסמטיקה אל המפעל המוגן הרב נכותי.

ייזום מחקרים

קידום עבודה מבוססת מחקר, לרבות ליווי מחקרים בעת הטמעת שירותים, אסטרטגיות ותוכניות טיפוליות חדשות.

השתתפות בכנסים, ימי עיון ומפגשים מקצועיים

שליחת צוותים להשתלמויות ולקורסים: זקנה ונכות, רכזי מקרה לאנשים על הקשת האוטוסיטית, תקשורת חלופית, מדריך מוסמך ועוד.

סיוע ויעוץ לרשויות לקבוצות הורים שיש להן עניין בהפעלת מערך דיור ותעסוקה בקהילה.

התקיימו פגישות עם יזמים וקבוצות הורים לקידום מענים שונים בקהילה.

השתתפות בוועדות קבלה למסגרות קיימות וחדשות

מענה למכרזים וקולות קוראים לשירותים

מחסן חבל מודיעין, הצטיידות מזדקנים פתח תקווה, מכרז עיריית ירושלים, מכרז - מכינה לחיים, הגשה וזכייה במכרז הקמת מרכז יום למזדקנים שיפתח ב-2019, קול קורא - הצטיידות רמת שלמה, ביטוח לאומי, קול קורא-בניות מחסן שוהם - ביטוח לאומי וקול קורא-יזמות, משרד הרווחה.

תכניות עבודה לשנת 2019

- הדרכה, הכשרה מעקב ובקרה של הפעילות המקצועית, כולל:
- בניית תכנית עבודה מקצועית עבור האזורים.

- תכנון וביצוע הדרכה תוך תפקידית.
- הבנייה של תכניות קידום אישי, תכניות כלליות ונהלים בהתאם להוראות משרד הרווחה, ומנהל למוגבלויות.
- הכנת ערכות לימוד עבור הצוותים על פי חלוקה לנושאי לימוד שונים.
- בניית תכנית הדרכה בתחום הרצף התעסוקתי עם חברת אשנב.
- פיתוח הדרכות ומאגרי ידע שיכללו: מאמרים, העשרה של צוות, קבוצות קריאה, מקום למחקר וכתובת תזה.
- פיתוח מסגרות ומענים טיפוליים חדשים.
 - פתח תקווה - פתיחת מרכז יום למזדקנים, הרחבת מרכז היום לאנשים על הרצף האוטוטיטי.
 - תל אביב - פיתוח של תעסוקה לאנשים על הרצף האוטוטיטי.
 - שוהם - פיתוח של בית לחיים לקבוצת דיירים בתפקוד נמוך.
 - אזור קיבוצים והדרום - התנועה הקיבוצית יחד עם הישובים נמצאת עם שק"ל בקשר רציף להקמה של בתים בקהילה: קבוצת יבנה - פיתוח של דירה נוספת לבנים. עלומים - הקמת דירת בנות. כפר עזה - פיתוח של בית לחיים לקבוצת דיירים בתפקוד נמוך.
- קביעת סטנדרטים מקצועיים כולל נהלים
- סיום תהליך סטנדרטיזציה של נהלי העבודה בהתאם לדרישות ISO9001 וקבלת תו תקן למסגרות התעסוקה
- ליווי והטמעת שירותים חדשים.
- ייזום מחקרים לקידום עבודה מקצועית מבוססת מחקר, לרבות ליווי מחקרים בעת הטמעת שירותים, אסטרטגיות ותוכניות טיפוליות חדשות. פיתוח קשרי עבודה עם אוניברסיטאות ומכללות לשם הכשרת סטודנטים במסגרת שק"ל.
- השתתפות בכנסים, ימי עיון ומפגשים מקצועיים, בארץ ובחו"ל. ימי עיון תוך ארגוניים עבור אנשי צוות, השתתפות בארגון של ימי עיון לקהל חיצוני. הסדרה של הנוכחות של שק"ל בימים חיצוניים כולל לימודים.
- סיוע לקבוצות הורים שיש להן עניין בהפעלת מערך דיור ותעסוקה בקהילה ברעננה, רחובות והסביבה.
- מענה למכרזים וקולות קוראים

אילת פישביין מנהלת פיתוח והדרכה מקצועית

המרכז הישראלי לנגישות

מטרות

המרכז הוקם באוגוסט שנת 1998. מטרת היסוד בהקמתו היו לפתח ולקדם את הידע בנושא הנגישות, לתרום לשיפור התהליכים באמצעותם מתחוללים התכנון והביצוע של הנגשת סביבות פיזיות ושירות עבור אנשים עם מוגבלות. הדבר נעשה באמצעות: הפקת חומרים מקצועיים, קידום המודעות לנושא בקרב גופים שונים באמצעות ייעוץ, ימי עיון ועוד. כמו כן, פועל המרכז לגייס טכנולוגיות חדשות לטובת נושא הנגישות, עיצוב תכניות אב לנגישות לרשויות מקומיות לארגונים גדולים ועוד.

מאז הקמתו, ועל רקע התפתחויות משמעותיות בתחום, התחוללו כמה שינויים בדרכי ובתכני העבודה, אם כי לא חל שינוי משמעותי במטרות הבסיסיות. המרכז פועל היום בייעוץ ובהדרכה למגוון של גופים, תוך כדי פיתוח התמחות בתחומים: בתחבורה ציבורית, מוסדות להשכלה גבוהה, הנגשת מתן שירות לאנשים עם מוגבלות, הכנת תכניות-אב לנגישות ברשויות מקומיות ובארגונים גדולים, מוזיאונים ועוד. מאז הקמתו, תרם המרכז להנגשת מבני ציבור, סביבות רחוב, קמפוסים, צירי תנועה, אוטובוסים ורכבות, מוזיאונים, אתרי טבע וחברות מסחריות.

אוכלוסיית יעד

גופים ציבוריים ועסקיים: משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, חברות עירוניות, אוניברסיטאות, חברה ממשלתית לתיירות, חברות עסקיות (חברות תעופה, רשתות שיווק), חברות של פרויקטים אדריכליים, רשתות חינוך, עסקים ויזמים הזקוקים לאישורי נגישות לצורך קבלת רישיון עסק, חברות טכנולוגיה עלית, מוזיאונים, סביבות היסטוריות ועתיקות.

אנשי מקצוע: אדריכלים ומתכננים, מעצבים, מנהלי פרויקטים של בניה, נותני שירות לאנשים עם מוגבלות, מהנדסי תנועה, מומחי אלקטרוניקה.

מבנה ארגוני ותקציבי

המרכז הוא יחידת מטה המעסיקה אנשי מקצוע מדיסציפלינות שונות, כולל אדריכלות, הנדסה, מקצועות פרה-רפואיים וכמובן נגישות. כל פרויקט מתוקצב בנפרד וממומן על ידי מזמין הפרויקט. המרכז מתחרה במכרזים של גופים ממשלתיים, ציבוריים ופרטיים.

פעילות בשנת 2018

בשנת 2018 עסק המרכז בהכנה של תכניות אב לנגישות לרשויות מקומיות, בתחום נגישות התחבורה הציבורית ובתחומי נגישות מגוונים נוספים. יישום תקנות הנגישות והגברת האכיפה של הנציבות לשוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, הביאה לכמות גדולה של פניות מרשויות מקומיות ומרשתות חינוך, כמו גם מגופים פרטיים בעלי היקף פעילות מגוון.

להלן פירוט של מקבלי שירותים ישירים:

רשויות מקומיות וטיב השירות:

רמת גן - ייעוץ שוטף

אשדוד - הגל הירוק, תכנית BRT

מועצה אזורית חוף השרון - ייעוץ שוטף

אשדוד (חידוש הפעילות בעיר) - ביצוע פרויקטים

יהוד - ייעוץ שוטף לפרויקטים וגיבוש תכניות עבודה

רמת הנגב (חדש) - ביצוע פרויקטים

באר שבע - מגוון של פרויקטים עירוניים

גופים ציבוריים, ממשלתיים ופרטיים וטיב השירות:

משרד התחבורה - ליווי וייעוץ שוטפים לתהליך יישום תכנית האב להנגשת התחבורה הציבורית והשתתפות בצוות עדכון תקנות נגישות תחבורה ציבורית.

תכניות אב לתחבורה ירושלים - ייעוץ שוטף לתוכנית, המשך העבודה עם הרכבת הקלה, יעוץ לשני קווי רכבת חדשים. פיתוח התחבורה במזרח ירושלים והכנסת טכנולוגיות חדשה.

מוריה - חברת תשתית בירושלים - ייעוץ בפרויקטים: צירי תנועה חדשים, מבני ציבור, בתי ספר, גני ילדים ומרכזים מסחריים.

הרשות לפיתוח ירושלים - ליווי שוטף של ביצוע תכנית האב לנגישות העיר העתיקה ופרויקטים נבחרים נוספים.

חברת עדן, ירושלים - ייעוץ לפרויקטים במרכז העיר.

נמל אשדוד - המשך הטמעת נושא הנגישות וכתיבת נהלי נגישות לנמל.

חברת אל-על - הדרכות עובדים. ב- 2018 ניתנו 3 הדרכות לכ- 60 עובדים.

רשת עמל - הכנת תכנית אב, הנגשת מכללות ובתי ספר.

הסוכנות היהודית - ליווי לתהליך ההנגשה של מבני הסוכנות וטיפול בפרויקטים גדולים.

רשת אורט - הכנת תכנית אב להנגשה.

כנסת ישראל - ייעוץ לנגישות השירות.

החברה הממשלתית לתיירות - ייעוץ לנגישות למגוון גדול של פרויקטים בתחום התיירות, רובם בצפון ודרום הארץ.

מפעל הפיס - ליווי הנגשת 2,500 נקודות שירות.

שירותי בריאות כללית - סקר נגישות ב- 165 מרכזים.

ההסתדרות הכללית - הנגשת מבנים, הדרכות ונהלים.

אדריכלים, יזמים, בעלי עסקים:

בדיקות ומתן אישורי נגישות למבנים ולשירות. במהלך 2018 ניתנו אישורים לכ- 150 פרויקטים.

פרסומים מקצועיים:

הופקו שני גיליונות של כתב העת "עניין של גישה" שהופצו בכ-1500 עותקים. עד כה פורסמו 23 גיליונות של כתב-העת בנושאים שונים.

תכנית לקויי-שמיעה חיפה והצפון

במהלך 2018 התקיימו הפעילויות הבאות: (לאור השינויים בצוות המרכז בחיפה, הייתה ירידה בפעילות). ניתנו 10 הרצאות ל כ-300 משתתפים - אנשי מקצוע ואנשים עם לקויי שמיעה, נערכו 10 בדיקות סינון שמיעה ונערכו 5 ביקורי בית אצל זקנים המרותקים לביתם וסובלים מלקות שמיעה.

תכניות עבודה ופיתוח לשנת 2019

בשנת 2019 ימשיך המרכז לתת שירותי נגישות לאנשים רבים בתחומים: תחבורה, סביבת הרחוב, מבני ציבור ומבני חינוך, גנים ופארקים ועוד. בשנת 2019 נסיים את העבודה על מרפאות שירותי בריאות כללית וניתן יעוץ למספר חברות עסקיות גדולות.

עבודה עם רשויות מקומיות

המרכז ימשיך במאמציו להרחיב את מספר הרשויות המקומיות איתן הוא עבד בשנת 2018. לצורך כך, נרשם המרכז כספק שירותי נגישות ב כ-60 רשויות מקומיות שונות.

המשך עבודה בנושא תחבורה

המשך העבודה עם תכנית אב לתחבורה בירושלים בתכנון הקו השני והשלישי של הרכבת הקלה ועבודה מול המתכננים תימשך הפעילות בנושא: פיתוח טכנולוגיות הנוגעות לתחבורה, כמו: שילוט דיגיטאלי וכרטיסים חכמים וכן בעיצוב תחנות לאוטובוסים רבי-קיבולת. בשנה הקרובה, למרות שתוכנית ההנגשה של התחבורה הציבורית הסתיימה, ימשיך המרכז להיות מעורב בקידום הנגישות של התחבורה הציבורית. כמו-כן, יהיה פעיל, במסגרת צוות הנגישות של משרד התחבורה, בבדיקה ובעדכון של התקנות הקיימות, הכנת נהלי פעולה בתחומים, כמו: הנגשת מידע תחבורתי, תחנות רכבת ונושאים נוספים, לפי העניין. כמו כן תוכנס לפעילות טכנולוגיה חדשה לעזרת נוסעים עם מגבלות בראייה.

פרויקטים מיוחדים

- תימשך המעורבות ביישום תכנית האב להנגשת העיר העתיקה בירושלים, כמו כן תמשך העבודה עם גופים גדולים כמו מפעל הפיס והסוכנות היהודית.
- יתקיים כנס "נגישות בערים עתיקות" בירושלים, הראשון מסוגו בעולם. בכנס זה נציג את עבודתנו בת 10 השנים בעיר העתיקה של ירושלים.

הכשרות והדרכות

המרכז ימשיך לעסוק במתן הדרכות, על פי ביקוש, כמו: רשויות מקומיות, אל-על, חברות עירוניות, בתי מלון, ההסתדרות הכללית.

פרסומים מקצועיים

מתוכננים לצאת לאור שני גיליונות של כתב העת "עניין של גישה".

מרכז לקויי-שמיעה בחיפה

המרכז בחיפה ימשיך בפעילותו במתן שירותי הדרכה, ייעוץ והסברה בנושא אביזרי עזר לאנשים עם לקויי שמיעה. במקביל הוא ירחיב את פעילותו בנושא הנגישות ונגישות השירות בפרט. יבחן הצורך להמשך בפעילות במתכנים הנוכחים תוך בדיקת חלופות שונות.

לסיום

תחום הנגישות ממשיך להיות דינמי ברמת החקיקה ויותר מכך ברמת הפעילות בשטח. מצב זה מעמיד אתגרים משמעותיים בפני המרכז, הפועל, ככל האפשר, כדי להשפיע על שיפור הנגישות במדינת ישראל עבור אנשים עם מוגבלות. האתגרים הקיימים בתחום התחבורה הציבורית ומבני הציבור הם דוגמאות לסוגיה זו. המרכז יגדיל את מעורבותו המקצועית בתכניות אסטרטגיות של ארגונים גדולים, כמו: מפעל הפיס, ההסתדרות הכללית, רשת עמל, הסוכנות היהודית. זאת, במאמץ לתת תשובה טובה, ככל האפשר, ללוחות הזמנים של תקנות הנגישות המהוות גורם לחץ לפעילות ארגונים רבים.

ד"ר אבי רמות

מנהל המרכז הישראלי לנגישות

יום שהות ארוך ומועדניות

מבוא

שק"ל מפעילה תכניות יום שהות ארוך ומועדניות בבתי ספר לחינוך מיוחד משנת 1992. בשנת תשע"ט הפעילה העמותה את תכניות היום הארוך ב-8 בתי ספר לחינוך מיוחד מתוכם 5 בירושלים ו-3 מסגרות חדשות: אחת בפתח תקוה ושתיים בבתי ים. 5 מסגרות משויכות לתחום מוגבלות שכלית התפתחותית ו-3 לתחום השיקום.

מטרת התכניות הינה להקל על המשפחות ולאפשר להן להמשיך ולגדל את ילדם בבית ולא להזדקק לסידור חוץ בייתי בגיל צעיר. הדבר מאפשר להורים להמשיך ולנהל אורח חיים נוח יותר ללא צורך לקצר את יום העבודה. התוכנית הורידה באופן משמעותי את אחוז הילדים עם מוגבלויות אשר הוצאו למסגרות חוץ ביתיות ואפשר להם להישאר בביתם עם משפחתם ולנהל אורח חיים נורמטיבי.

כל בית ספר פועל כמערך ניהולי בפני עצמו. תכניות יום לימודים ארוך והמועדניות השיקומיות נועדו לתלמידים מהחינוך המיוחד שהוכרו על ידי משרד הרווחה באגף לטיפול באנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ואגף השיקום. צוות העובדים מונה כ-90 איש: רכזים, מדריכים לאומנות, מחשבים, מוסיקה, גינון, טיפול באמצעות בעלי חיים, חוג קפוארה, חוג שחייה, נבחרת כדורגל, טיפול בתנועה. כמו כן, מונה הצוות סייעות/ים, רופאה, עובדים סוציאליים, פיזיותרפיסטים, מרפאים בעיסוק. בראש כל תכנית עומד רכז, תפקידו לבנות את התכנית יחד עם מנהל בית הספר ולבצע מעקב על פעילותה, בנוסף מהווה הרכז כחוליה המקשרת בין התכנית לבין המטה בשק"ל.

שק"ל יוזמת ופועלת גם לגיוס משאבים עבור בתי הספר, לציוד מתקדם ולשיפור תנאי הטיפול והעבודה לאורך כל היום. בהמשך נפרט, לגבי כל מסגרת, את אופייה ואת התוכנית שהופעלה בשנת הלימודים תשע"ט. מספר התלמידים במסגרות לא השתנה בשנה זו וכן אופי הפעילות והשעות.

הפעילות שבוצעה במהלך שנת תשע"ט

(הפעילויות בפתח תקווה ובתי ים יפורטו באזורים)

גן אדי שור

בגן אדי שור כ-50 תלמידים בגילאי 3-7 שנים שהינם מעוכבי התפתחות ברמות שונות של מוגבלות שכלית התפתחותית. רוב ילדי הגן משתתפים ביום הארוך ומועדונית כ-35 מתוכם במימון של הרווחה. התוכנית פועלת 5 ימים בשבוע בין השעות 13:30-17:30. במהלך הפעילות קיבלו התלמידים חוגי: מוזיקה, כלבנות טיפולית (טיפול בבעלי חיים), ריתמיקה וחוגי טבע, יציאות לקהילה וטיולים.

מעון הטנה

במעון הטנה לומדים 54 תלמידים בגילאי 3-21 שנים, מתוכם כ-35 תלמידים משתתפים בתוכנית היום הארוך. התלמידים מאובחנים עם מוגבלות שכלית קשה, רב נכויות, שיתוק מוחין, כבדות שמיעה, עיוורון, בעיות מוטוריות ולעיתים מחלות נוספות. פעילות יום לימודים ארוך מתקיימת 5 ימים בשבוע, בין השעות 14:00-18:00. בנוסף לפעילות העשרה ופנאי התלמידים מקבלים: רחצה, ארוחת צהרים חמה, ארוחת ארבע וארוחת ערב, טיפולים פרא רפואיים, יציאות לקהילה וטיולים. בהפעלת התוכנית אנו נעזרים במתנדבים ובגיוס תרומות כדי להרחיב את פעילות אחר הצהריים בפרט ובבית הספר בכלל. לאור מורכבות הטיפול בתלמידי הטנה, שק"ל נרתמת שנים רבות לתת שירות לילדים אלו גם בשעות הבוקר, כמו תוספת כוח אדם. וכן התקיימו מספר פעילויות לחגים, הצגות וטיולים באמצעות תרומות ומתנדבים.

בית הספר הדביר החדש

בית הספר הדביר פועל ברוח השיטה האנתרופוסופית, לומדים בו 29 תלמידים בגילאי 6-21 שנים, מתוכם ממומנים 24 תלמידים על ידי הרווחה בתוכנית יום לימודים ארוך. התלמידים מאובחנים במוגבלות שכלית התפתחותית עמוקה, חלקם כבדי שמיעה וראייה וכן ישנם מספר תלמידים המאובחנים על הרצף האוטיסטי. יום לימודים ארוך מופעל 5 ימים בשבוע, בין השעות: 14:00 - 18:00. הפעילות כוללת: חוג תקשורת, חקלאות, נגרות, תרפיה בתנועה, הידרותרפיה, יציאות לקהילה וטיולים. לאור המורכבות בטיפול בתלמידי הדביר, שק"ל נרתמה כבר מספר שנים, לתת שירות לילדים אלו גם בשעות הבוקר, כמו תוספת כוח אדם וכן התקיימו מספר פעילויות לחגים, הצגות וטיולים באמצעות תרומות ומתנדבים.

מרכז ליקויי שמיעה בשכונת אבו-טור

המועדונית מונה 70 תלמידים בעלי לקויי שמיעה שונים, מתוכם 41 תלמידים ממומנים על ידי משרד הרווחה והשאר מקבלים שירות במימון מגורמים אחרים. התלמידים מקבלים שירות מגוון בנוסף לפעילות השוטפת של חוגים ארוחות וטיולים. במועדונית זו ניתנים טיפולים מיוחדים של: ריפוי בדיבור, תרפיה בתקשורת, חוג קפוארה, נבחרת כדורגל לבנים ולבנות ועזרה בהכנת שיעורי הבית, תכניות מיוחדות שמערבות את ההורים ואת מסגרות הבוקר (בתי הספר) על מנת לאפשר המשכיות בטיפול ותנאים דומים בכל תחומי עולמו של התלמיד עם ליקויי השמיעה. המקום מאובזר ומצויד במכשירים המתקדמים בתחום, על מנת להנגיש את המקום והפעילות עבור התלמידים. המרכז פועל 4 פעמים בשבוע בין השעות: 13:30 - 17:30. במהלך שנת הלימודים הקודמת נפתח "מרכז נוער", בו הופרדו הבוגרים מהקטנים יותר, הופעלה תכנית בת יומיים בשבוע המותאמת יותר להיותם בוגרים.

בית הספר כי"ח - ליקויי שמיעה: במסגרת אגף השיקום

בית הספר לליקויי שמיעה הוקם ומופעל על ידי עמותת "כל ישראל חברים", לומדים בו תלמידים יהודים וערבים. צוות בית הספר גם הוא מגוון ומאפשר רגישות תרבותית מיוחדת. עמותת שק"ל מפעילה מועדונית המונה 50 תלמידים, מתוכם 34 תלמידים ממומנים על ידי משרד הרווחה. המועדונית מופעלת 3 ימים בשבוע: יומיים במתנ"ס פיליפ לאון ויום אחד בבית הספר. המועדונית כוללת מגוון סדנאות וחוגים ברמה גבוהה, כגון: שחייה, תפירה, קרמיקה, כדורגל, בישול, אילוף

וכלבנות טיפולית, ומחשבים. כל החוגים מופעלים על ידי מורים מוסמכים ובעלי ניסיון רב. מעבר לפעילות פנאי והעשרה מתמקדים בבניית תכנית אישית לכל ילד, לשם קידומו בתחומים כגון: התנהגותי, חברתי, רגשי, שפה ותקשורת, ניהול עצמי ועצמאות, תנועה ותחושה. המועדונית מופעלת בימים א', ג', ד', בין השעות 17:30-13:30.

פעולות נוספות שבוצעו בשנת 2018

פעילויות נוספות של שק"ל בבתי הספר היו: הצטיידות, גיוס מתנדבים ותרומות עבור ולטובת כלל התלמידים בבית הספר ולא רק עבור ילדי היום הארוך.

- אושרה ובוצעה הצטיידות בבית הספר הדביר החדש, רכישה ציוד פרא רכואי עבור התלמידים.
- הגשה שנתית להארכת מכרז בעיריית ירושלים, להמשך הפעלת היום הארוך ולהמשך הפעלת מועדוניות שיקומיות.
- שיתוף פעולה וכגישות עם הורי בתי הספר.
- אירוח: נציגים מקרנות, פיקוח הרווחה, אורחים ותורמים.
- אירועי העשרה לצוותים: הרצאות, קורס החיאה ואירועי גיבוש.
- שילוב מתנדבים מחו"ל, בנוסף לפלוגת מג"ב המתנדבת אחת לשבוע.
- הפעלת קייטנות קיץ בכלל מסגרות היום הארוך.
- הפעלת קייטנת קיץ לצעירים על הרצף האוטיסטי בנושא צילום מקצועי, בבית שק"ל.

יעדים לשנת 2019

- פיתוח פרויקט ייחודי של פעילות עם עמותת "שיעור אחר", בו נקיים סדרה של מפגשי העשרה לבני נוער בכיתות י' בבתי ספר תיכוניים, על מנת לחשוף אותם לעולם של אנשים עם מוגבלויות ולפתוח להם צוהר לשוק תעסוקה אשר יוכל לשמש אותם עם צאתם לעצמאות.
- המשך פעילות להשגת ציוד שיקומי ומתנדבים, לשם הרחבה ושיפור הפעילות בבתי הספר שיווק התוכנית וכגישות עם הורים.
- הפעלת תוכנית שבועית לפיתוח מיומנויות חיים למתבגרים על הרצף האוטיסטי.
- הגשת תכנית הצטיידות לבתי הספר: אדי-שור והדביר החדש. קביעת הצרכים להצטיידות תעשה יחד עם מנהלי בתי הספר והצוות המקצועי. ההצטיידות תעשה למען כל תלמידי בית הספר ולשיפור השירות הניתן.
- הרחבת הפעילות באזורים מחוץ לירושלים בהם מתקיים רצף השירותים של שק"ל.
- הרחבת פעילות השיווק וההסברה מול ההורים בבתי הספר על היתרונות של היום הארוך, איכות השירות של שק"ל בו ובשאר שירותי ההמשך שיש לעמותה להציע.
- סיוע בגיוס מקורות מימון חיצוני נוסף, תורמים וקרנות.

סלי מגזימוף

מנהלת תחום ילדים ונוער

מרכזים טיפוליים

מבוא

המרכזים הטיפוליים של עמותת שק"ל מהווים גוף מקצועי אשר מספק שירותים של טיפול נפשי, טיפול מיני וחינוך חברתי מיני עבור אנשים, נוער וילדים עם לקויות שכליות וחושיות ועל הרצף האוטיסטי.

המרכז הטיפולי טוני אלישר נמצא בתחומי קמפוס חרוב לילדים אשר באוניברסיטה העברית בירושלים ומהווה חלק ממערך של גופים ושירותים המיועדים לילדים נפגעי התעללות והזנחה. המרכז הטיפולי הוא הגוף היחיד בקמפוס אשר מתמחה במתן סיוע נפשי לילדים ומבוגרים עם צרכים מיוחדים. בנוסף, בסמוך לו נמצא מרכז מורשה על ידי משרד הרווחה לטיפול בעברייני מין. לקראת סוף שנת 2018 נפתח מרכז טיפולי בבאר שבע, שנותן שירות מאשדוד ועד דימונה, כולל יישובי עוטף עזה. כחלק מהרצון להנגיש את שירותי המרכז הטיפולי לתושבי הפריפריה, הוקמה גם שלוחה של המרכז הטיפולי באשקלון, אשר מספקת מענה לתושבי אשקלון והסביבה.

אוכלוסיות היעד ודרכי ההפניה למרכז

ילדים, מתבגרים ובוגרים עם מוגבלות, המוכרים באחד האגפים של משרד הרווחה (מוגבלות שכלית התפתחותית, שיקום ואוטיזם), אשר זקוקים להכוונה, הדרכה או טיפול בתחומים של: חינוך חברתי מיני, נפגעי אלימות (פיסית, מינית) או אשר פגעו בזולתם. המרכזים נותנים מענה לכל מגזרי האוכלוסייה (ערבים, יהודים: חילונים, דתיים וחרדים). כמו כן, מענה טיפולי לבני משפחותיהם ולצוותים המקצועיים הסובבים אותם (מערכי דיוך, תעסוקה). ההפניה למרכז מתבצעת על ידי עובדות סוציאליות של מסגרות חוץ ביתיות ומהקהילה, באישור מינהל המוגבלויות של משרד הרווחה.

המרכז לטיפול בפוגעים שבירושלים פועל במבנה נפרד משאר יחידת המרכז וההפניה אליו מתבצעת על ידי שירות מבחן למבוגרים ועל ידי מינהל מוגבלויות.

סוגי התערבות

סוגי הטיפול הינם: טיפול פרטני, זוגי, קבוצתי וסדנאות:

- **נפגעים** - הערכת הפגיעה, טיפול, ייעוץ וליווי לאדם הנפגע, להורים, לאחים ובני משפחה וגם לצוותים במסגרות בהן שווה הנפגע. ההתערבות הינה מערכתית בשיתוף כל גורמי הקהילה הקשורים עם הנפגע.
- **חינוך מיני** - הערכה, טיפול פרטני, טיפול זוגי, סדנאות לצוותים ולמטופלים.
- **מצבי משבר וטראומה** - הערכה, טיפול פרטני ומערכת.
- **טיפול רגשי - נפשי** - עבור יחידים ומשפחות עם צרכים מיוחדים המעוניינים בייעוץ במגוון תחומי חיים הקשורים לאנשים עם צרכים מיוחדים: מעברים, הזדקנות, לידה, תכנון התפתחות מקצועית ועוד. טיפול זה ניתן במסגרת פרטית ולא דרך התקשרות במרכז עם משרד הרווחה.

- **פוגעים** - הערכת סיכון וצרכים או אינטייק פוגעים, בניית תכנית מוגנות, טיפול לאדם הפוגע תוך שיתוף פעולה עם גורמי טיפול לפי חוק וטיפול בקהילה.

מטרות:

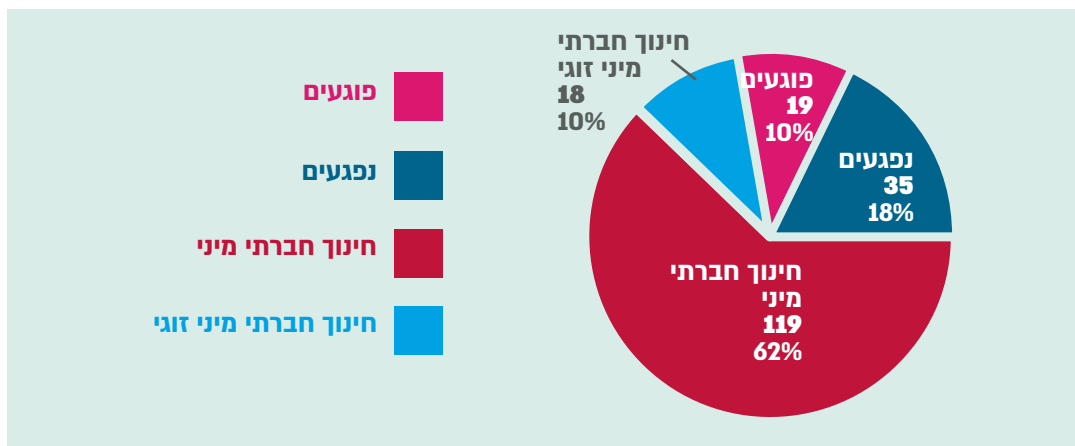
- מתן מענה טיפולי לאנשים עם מוגבלויות אשר נפגעו מאלמות.
- מתן מענה פסיכו-חינוכי בתחום של חינוך מיני חברתי - קבוצתי, סדנתי, פרטני וזוגי.
- הענקת טיפול מיני ליחידים וזוגות.
- מתן מענה טיפולי רגשי - נפשי לאנשים עם צרכים מיוחדים לפי הצורך.
- פיתוח כלים טיפוליים ומענים שיהלמו את סוג האוכלוסייה המטופלת.
- מתן מענה טיפולי בתחום הטראומה.
- הכשרת אנשי המקצוע של המרכזים להתמחות בטיפול באנשים עם מוגבלויות בתחומים של: משבר וטראומה, חינוך מיני, אלימות, ובעלי התנהגות הפוגעת בזולת.
- מתן מענה טיפולי לאנשים עם מוגבלויות אשר ביצעו עבירת מין.
- מתן מענה טיפולי: להורים, עובדים סוציאליים ומטפלים הנמצאים בקשר ישיר עם האוכלוסייה המטופלת.

פעילות המרכזים בשנת 2018

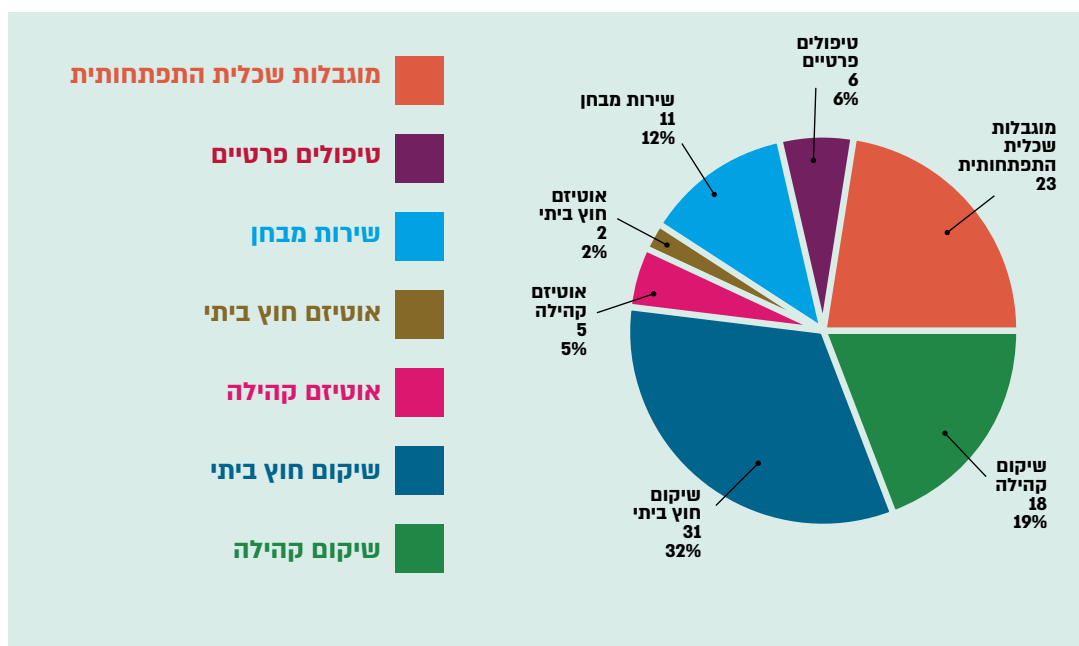
הנתונים מתבססים על הפעילות בירושלים ועל תקופה קצרה של פעילות המרכזים בבאר שבע ובאשקלון.

- במהלך השנה המרכזים טיפלו ב-262 מטופלים פרטניים (מתוכם 74 מטופלים שהתחילו ב-2017 והמשיכו ב-2018) כמו כן, טופלו עוד כ-600 אנשים בהדרכות הורים, צוותים וסדנאות.
- במהלך השנה - הגיעו 188 פניות פרטניות חדשות (כולל פניות ראשונות למרכז הטיפולי הדרומי).
- חל גידול של 13% במספר המטופלים.

הפניות חדשות לטיפול בשנת 2018 על פי סוג הפניה:

הפעילות על פי גורם מפנה:

סוג המסגרת המפנה (לא כולל הפניות משירות מבחן):

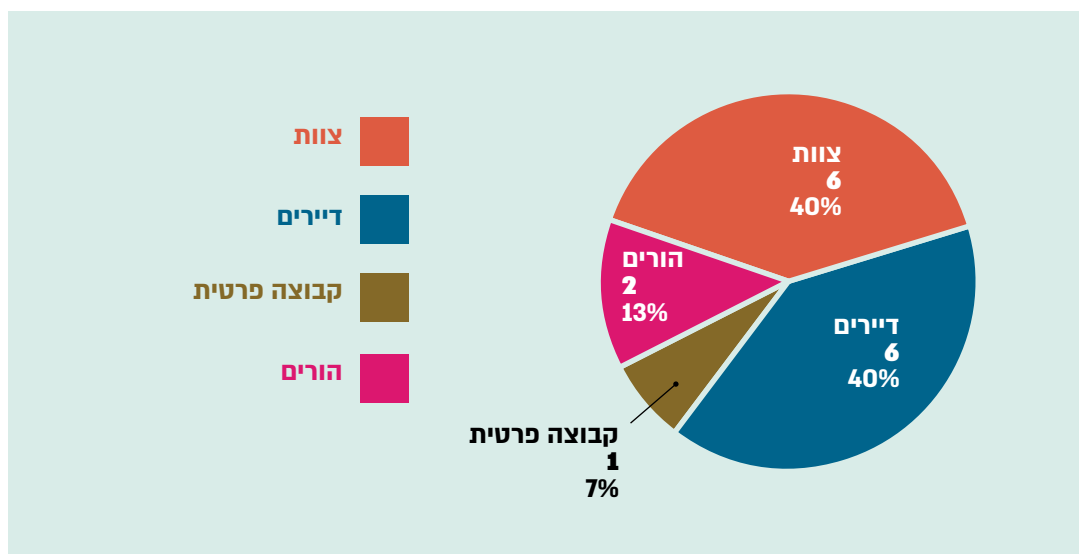
קהילה 87 (50%), מסגרת דיור - 87 (50%)

מגדר (לא כולל הפניות משירות מבחן):

בנים - 124 (71%), בנות - 50 (29%)

סדנאות במימון הרווחה:

סה"כ 14 סדנאות

- הטיפולים היו מגוונים: טיפולים לטווח קצר וארוך, טיפול פרטני, טיפול זוגי ומשפחתי.
- השירותים השונים ניתנו במגוון רחב של רשויות וביניהן: מבשרת ציון, קריית מלאכי, ירושלים, אשדוד, אשקלון, באר טוביה, בית שמש, מא. גוש עציון, מטה יהודה ועוד.

צוות העובדים

במרכזים עובדים אנשי מקצוע המתמחים בטיפול באוכלוסיות עם מוגבלויות ובטיפול בתחומים של: טיפול בטראומה, חינוך מיני, נפגעות ופוגענות. הם מגיעים ממגוון מקצועות: עובדים סוציאליים, קרימינולוגית קלינית, מטפלים מיניים, מחנכים למיניות, מטפלים משפחתיים וזוגיים. כל העובדים מהווים צוות רב מקצועי הנותן מענה טיפולי מגוון למטופלי כלל המרכזים. הצוות עובר במהלך השנה הדרכות מקצועיות באופן פרטני וקבוצתי על ידי אנשי מקצוע פנימיים וחיצוניים.

הישגים בשנת 2018

- גם השנה המרכזים הטיפוליים הוכיחו את חשיבותם הרבה עבור האוכלוסייה בה הם מטפלים. המרכזים הטיפוליים נותנים מענה חיוני לפונים, בני משפחותיהם והצוותים המקצועיים העובדים איתם. המרכז מהווה מענה בלעדי וייחודי עבור אוכלוסייה זו ויוצר שינוי אמיתי בחייהם של הפונים, במובנים רבים, החל מהתמודדות טובה ויעילה עם פוסט טראומה וכלה בפיתוח היכולת לזוגיות בריאה ולמוגנות. בנוסף, השנה נבנתה התשתית להתרחבות שירותי המרכזים הטיפוליים, הן במענה לשירותים נשואי המרכז של מנהל מוגבלויות (הקמת מוקדי שירות בדרום) והן בהרחבה ופיתוח של שירותים שאינם כלולים במרכז של מנהל מוגבלויות.
- הגדלה משמעותית של השירות למטופלים פרטיים ושל השירות למטופלי שירות מבחן.
- הוקם מערך הדרכות מסודר להכשרה והדרכות של צוות העובדים, בניהול רכזת הדרכות והכשרות של המרכזים.

ירושלים

- בעזרת המוסד לביטוח לאומי נרכש למרכז הטיפולי טוני אל'ישר אבזור חדש, בדגש על עזרים טיפוליים, כגון: קלפים טיפוליים, ערכות הערכה וצעצועים מותאמי גיל.
- הוקמה קבוצה טיפולית חדשה לפוגעים מינית במרכז המורשה לטיפול בעברייני מין.
- נוצרה תשתית לשיתוף פעולה בין המרכז הטיפולי ע"ש טוני אל'ישר ובין המועצה לשלום הילד בנושא של עריכת שנתון סטטיסטי על ילדים ונוער עם מוגבלות.
- נוצר קשר עם המרכז לחקר האוטיזם לצורך בניית קורס משותף להכשרת מטפלים באנשים עם אוטיזם.
- נקלט מדריך מקצועי לצוות המטפלים בפוגעים.

דרום

- פתיחת המרכז הטיפולי בבאר שבע וקליטת צוות מטפלים מקצועי מקומי למתן השירות.
- פתיחת השלוחה של המרכז הטיפולי באשקלון.
- הוטמעה מערכת המחשוב החדשה (נתיב) במרכז הטיפולי בבאר שבע.

תכנון לשנת 2019

כללי

- שילוב בין המרכז הטיפולי ובין יחידת הפסיכולוגים המתמחים של שק"ל, דבר שיאפשר הרחבת השירותים הטיפוליים הניתנים על ידי שק"ל לקהילה, כחלק מתפיסת רצף השירותים שמספקת עמותת שק"ל.
- היערכות לקראת הוצאת שנתון סטטיסטי על ילדים ונוער עם מוגבלות במשותף עם המועצה להשכלה גבוהה.

ירושלים

- הרחבת פעילות המרכז במחוז ירושלים: פנייה לקופות החולים על מנת להירשם כספק שירותים טיפוליים עבור אנשים עם מוגבלות.
- עריכת יום השיפה ליועצות חינוכיות בנושא הטיפול בטרומה.
- ביצוע קורס מלווי זוגיות בירושלים, בשיתוף עם יעל להמן (יועצת חינוכית בכירה ובעלת התמחות בעבודה עם משפחות לילדים על הרצף האוטטיסטי).
- ביצוע קורס הכשרה לטיפול באנשים עם אוטיזם, במשותף עם המרכז לחקר האוטיזם ומכון מגיד.
- הטמעת תוכנה חדשה לניהול הטיפול הניתן על ידי המרכז.

דרום

- עריכת ימי השיפה לפעילות במרכז לעובדים סוציאליים בבאר שבע.
- עריכת יום עיון שנתי בנושאי פעילות המרכז בדרום, במשותף עם מכון חרוב.
- תכנון קורס אקדמי "חינוך חברתי מיני לאנשים עם מוגבלות" בשיתוף עם מסגרת לימודים אקדמית בדרום.

איה רוט

מנהלת המרכזים הטיפוליים

מחלקה לפנאי, תרבות והעשרה

מבוא

המחלקה לפנאי, חינוך ותרבות מפעילה מאות תכניות העשרה וקידום לאנשים עם מוגבלות בפריסה ארצית במטרה להוסיף שמחה, לשפר את איכות חייהם ולהפיץ אושר. המחלקה כוללת שתי יחידות מרכזיות: **"מכללה לכל"** המתמקדת בקורסים, חוגים ומועדונים ו-"**תרבות לכל**" המתמקדת בשירותי תרבות, פנאי ונופש. יחידות אלו מעניקות שירות לכ-1,500 אנשים המתמודדים עם מוגבלות נפשית (מתמודדים), אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית, אנשים עם מוגבלות תקשורתית (אוטיזם) ואנשים עם מוגבלות פיזית.

החזון הוא: ליזום, ליצור ולהפעיל תכניות העשרה, השכלה, תרבות, ספורט ופנאי המקדמות אנשים עם מוגבלות, מגשימות את חלומותיהם ומובילות שילוב קהילתי. אנו מאמינים כי לכל אדם יש את הזכות להשתתף בפעילות העשרה, תרבות ופנאי המתאימה לשאיפותיו ורצונותיו בתוך הקהילה בה הוא חי. פעילותינו נועדה להתגבר על אתגרים פנימיים וחיצוניים שיש לאנשים עם מוגבלות בהגשמת חזון זה, תוך התמקדות בחוזקות של כל אדם, חתירה ליצירתיות והקשבה אין-סופית, וגמישות לצרכיו של האדם הבודד.

היעדים הם: קידום איכות חיים ושמחה בקרב מקבלי השירות; העצמה ופיתוח אישי של המשתתפים; מתן הזדמנות לעצמאות וחופש בחירה לאנשים עם מוגבלות ויצירת סביבה ביתית, חמה ותומכת לכלל המשתתפים.

"מכללה לכל"

המכללה מפעילה מאות קורסים, חוגים ומועדונים הניתנים לאנשים עם מגוון סוגי מוגבלות ומועברים על ידי צוות מורים המקבל הכשרה והדרכה מקצועית שוטפת. בקורסים ובחוגים ניתן דגש על ההעשרה, ומספר המשתתפים בכל אחד מהקורסים והחוגים נע בין 5 ל-10 משתתפים. במועדונים ניתן דגש על ההיבט החברתי ומספר המשתתפים נע בין 10 ל-100 משתתפים בכל מועדון. הקורסים והחוגים מועברים במסגרת שלוש מגמות מרכזיות:

בית ספר לשפות כולל הוראה בנושאים הבאים: ערבית, צרפתית, אנגלית, עברית והוראה מתקנת.

בית ספר למוזיקה כולל הוראה בנושאים הבאים: גיטרה, פסנתר, דרבוקה, הרכבים מוזיקאליים, פיתוח קול ונושאים נוספים.

בית ספר לטכנולוגיה כולל הוראה בנושאים הבאים: הכרת המחשב, שפות תכנות, עיצוב גרפי ונושאים נוספים.

כמו כן, מתקיימים חוגים במגוון נושאים, דוגמת: אילוף כלבים, מבוכים ודרקונים, קולנוע, בישול, יהדות, אומנות, חדר כושר, ריקוד ותנועה, תיאטרון, כדורסל, כדורגל והידרותרפיה. המועדונים החברתיים כוללים את: הבית החם (למתמודדים מתחום בריאות הנפש), מועדון בלייז (לאנשים על הרצף האוטיסטי), מועדון דיסקו, מועדון שק"ל (לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית) ומועדון שיקום. הפעילויות השונות ניתנות במודל קהילתי ובשיתוף עם גורמים בקהילה. כך,

למשל, מועדון הבלייז פועל בפאבים ובמקומות בילוי בירושלים וחוג הכדורסל הוא בשיתוף הפועל ירושלים ומתקיים במתקניה. כמו כן, יש שיתוף פעולה עם האוניברסיטה העברית, בצלאל, מכללת דוד ילין ומוסדות אקדמיים נוספים.

"תרבות לכל"

במסגרת תרבות לכל מופקים ומונגשים מאות אירועי תרבות ופנאי. את הפעילות ניתן לחלק לשלוש קבוצות:

פעילויות תרבות בקהילה - במטרה לספק הזדמנות לאנשים עם מוגבלות לבקר בהופעות ואירועי תרבות ולהיות חלק מהמרחב הציבורי אנו מספקים גישה ואינפורמציה לאנשים עם מוגבלות אודות אירועי תרבות קהילתיים ודואגים לליווי ותיאום. שיתוף הפעולה מתקיים עם למעלה מ-45 מרכזי תרבות. במהלך השנה הופצו למעלה מ-6,500 כרטיסים. במסגרת הפעילות השוטפת אנו פונים למגוון מוסדות תרבות (דוגמת תיאטראות ובתי קולנוע) ורוכשים או מקבלים במחיר מסובסד כרטיסים המשווקים לרשימה של מאות משתתפים עם מוגבלות. הליך השיווק דורש היכרות אישית עם המשתתפים, התאמה, ליווי וסיוע כדי שהמשתתפים יגיעו לפעילות התרבות.

הפקת אירועי תרבות - במהלך השנה הופקו עשרות פעילויות, כולל: מסיבות בחגים (סוכות, ט"ו בשבט, פורים, פסח) ובחופשות; מחנה פסח ומחנה קיץ. חלק משמעותי מהפעילות שהופקו התקיימו בשיתוף עם גורמים בקהילה. כך, למשל, התקיים שיתוף פעולה עם מוזיאון מגדל דוד במסגרתו סטודנטים במכללה הוכשרו להדריך במוזיאון ובסיום ההכשרה הופק אירוע למאות משתתפים אותו הובילו הסטודנטים. שיתוף פעולה דומה היה, למשל, עם הפועל ירושלים, ספיישל אולימפיקס, בצלאל, מרכז כגן.

נוכשים בארץ ובחו"ל - סיוע והפקה של נוכשים לאנשים עם מוגבלות. הנוכשים יצאו לתאילנד, לונדון, יוון, אילת וים המלח והשתתפו בהם מאות משתתפים. היתרון של הנוכש הוא, בין היתר, בהיותו חוויה נורמטיבית וקהילתית ונקודת שיא חווייתית המתורגמת במקרים רבים לקידום ושיפור עצמי.

משתתפים בפעילות והיקף הפעילות

אוכלוסיית היעד הישירה היא כל אדם הרוצה להשתתף בפעילות המוצעת, כשניתן דגש בהבניה ובפניה יזומה לאנשים עם מוגבלות. המשתתפים מגיעים מקבוצות חברתיות ומגזרים שונים; כשהפעילות, בהתאם לדרישה, מיועדת לכלל הגילאים. המשתתפים מתאפיינים, בין השאר, במוגבלויות הבאות: מוגבלות נפשית ומוגבלות שכלית התפתחותית (ברמות תפקוד שונות), לקויי למידה ויכולת שכלית גבולית, מוגבלות פיזית (כיסא גלגלים וכדומה) וקשיי תקשורת (אוטיזם, תסמונת אספרגר). התאמה למסגרת הפעילות נבחנת אצל כל פונה בצורה פרטנית, התאמה הכוללת ראיון טלפוני וראיון אישי, אינטק, מפגש ניסיון והתייעצות עם הצוות המקצועי.

לפעילות יש גם נהנים עקיפים ובהם משפחות המשתתפים, צוות מערך הדיור, אנשים בקהילה הנחשפים לפעילות, רשויות מקומיות ושירותי משרד הרווחה והשירותים החברתיים ומוסדות וארגונים העוסקים בתרבות ופנאי.

מספר מקבלי השירות הישירים עומד על 1,500 משתתפים ובהם:

260 משתתפי מערך הדיור של שק"ל, 250 משתתפים ממסגרות דיור אחרות (קוגניטיבי ונפשי), 900 משתתפים מהקהילה (קוגניטיבי, נפשי, תקשורת ופיזיולוגי), 90 משתתפים בפעילויות מיוחדות (מסיבות, נוכשים וכו').

במהלך השנה ניתנו אלפי שעות הוראה ופעילות פנאי כשכל משתתף נמצא במספר פעילויות. הפעילויות כוללות השתתפות בהצגות ובמופעים, השתתפות בקורסים וחוגים, נוכשים, אירועים מיוחדים וטיפולים פרא-רפואיים.

התפתחות ומגמות במהלך שנת 2018

- כלל תכניות העבודה לשנת 2018 בוצעו כמתוכנן ובמקרים רבים אף מעבר למצופה.
- נשמרה החתירה למתן שירות מצוין, המעניק קידום והתפתחות למשתתפים. כמו-כן נשמר הקשר ושיתוף הפעולה עם גופים חיצוניים.
- מידת שביעות הרצון נבדקה באמצעות ראיונות ושאלונים (דירוג מ-1 עד 10). אחוז שביעות הרצון הגיע מעל לציון 9 (90%).
- הושקעו מאמצים רבים בגיוס מתנדבים ובשיפור ההון האנושי של המערך.
- במהלך 2018 מערך הפנאי הותאם למתן שירות בקנה מידה ארצי. התאמות אלו לוו בלימוד מעמיק של השטח והצרכים, המצב הקיים והשאיפות העתידיות.
- במהלך 2018 הוקם מרכז פנאי חדשני המתאים להיקף ואיכות הפעילות. הקמת מרכז הפנאי שיפרה באופן מהותי את התנאים הסביבתיים למשתתפי הפעילות.
- המכללה התקדמה במספר היבטים לכיוון אקדמי יותר. כך, בין היתר, פותחו מספר מרכזי

למידה בתחום המחשבים, טכנולוגיה ושפות. פיתוח מערכי הלמידה תרם לאופי הקבוצתי של השיעורים, להעצמת תחושת השייכות ולשיפור הישגי הסטודנטים. כך, במסגרת מרכזי הלמידה שיעורים שהתקיימו בעבר באורך של שעת לימוד חינוכית (45 דקות) עברו למסגרת של שעה וחצי (בדומה לקורסים אקדמיים) וכללו שעות תרגול למשתתפים. כמו כן, נקבעו חופשות סמסטר במקביל לחופשות האקדמיות, בתקופת החופשות נקבעו שיעורי חזרה ותרגול וכן העשרה. נוסף לכך, קידמנו שילוב של עזרי הוראה מתקדמים, כולל: היבטים טכנולוגיים, במערך הקורסים של המכללה.

- חל פיתוח של הידע המקצועי וחלה התקדמות משמעותית בהכשרה מקצועית בהיבטי ההוראה השונים. כמו כן, נרשמה התקדמות בהדרכות ובמערכי ההדרכה שהועברו לעובדים המקצועיים.
- לאור אירועי נחל צפית והנחיות מקצועיות של משרד הרווחה ומשרד הבריאות הוקם מערך תמיכה בכל הנוגע לביצוע אירועים, כולל: תמיכה וליווי בממשק עם "מוקד טבע" על פי הנהלים של משרד הרווחה ומשרד החינוך. כמו כן, חל חידוד של נהלים ותפיסות בטיחות בנוגע ליציאות לקהילה בקרב הגורמים השונים.
- השקענו מאמצים בייצוב של השירות בתחום בריאות הנפש, תוך התמקדות בשיתופי פעולה והדגשת תפקידו של מערך הפנאי בתוך סל השיקום המוענק למתמודדים.

התוכנית לשנת 2019:

התוכניות שבוצעו בשנת 2018 זכו לשיעור רצון רבה, והצליחו לשפר את איכות חייהם של מאות משתתפים, לכן גם בשנת 2019 נמשיך ונשמר את הפעילות. בנוסף, וכחלק מהרצון לשאוף קדימה אנו מעוניינים להתמקד בשנת 2019 במספר נושאים:

- העמקת הפריסה הארצית של הפעילות והטמעת שירותים במרכז ובדרום.
- המשך השקעה וקידום תחום בריאות הנפש.
- פיתוח שירותי "תרבות לכל" וקשר עם מוסדות תרבות במרכז הארץ.
- קידום ושילוב טכנולוגיות בתחום התרבות, כולל ממשק טכנולוגי מותאם שיאפשר הזמנת כרטיסים ונופשים.
- פיתוח תחום הסנגור עצמי וחשיפת עולמם של אנשים עם מוגבלות ליתר החברה. כולל, הפקת אירוע תרבותי עם חשיפה תקשורתית המעלה על נס את מקומם הקהילתי של אנשים עם מוגבלות.
- פיתוח והקמת פרויקט "זוגיות לכל" שיציב במרכז קידום זוגיות והתמודדות עם תופעת הבדידות בקרב אנשים עם מוגבלות.

אריאל נבו

מנהל מחלקת פנאי, תרבות והעשרה

פנאי - פרויקטים מיוחדים

חזון ומטרות

המיזמים של ערוצים בקהילה עוסקים בתוכניות המבוססות על שותפויות בקהילה עם מרכזי אמנות, תרבות, תקשורת, מוסדות להשכלה גבוהה וגופים נוספים בקהילה. הפרויקטים מהווים אמצעי להגשמת מטרות היסוד של שק"ל: לתת לאנשים עם מוגבלויות לחיות בקהילה, לזכות בהגשמה עצמית ואיכות חיים טובה ולהיות מעורבים ושותפים פעילים בחיי התרבות והחברה בקהילה בה הם חיים.

התוכניות משמשות גם כבמה לאנשים עם מוגבלויות, כדי שיוכלו לבטא ולייצג את עצמם כלפי הציבור, ומיועדים לתרום ליצירת מודעות גוברת בקהילה כלפי עמותת שק"ל מטרותיה והאנשים שהיא מייצגת. הפעילות כוללת תחומים שונים, כמו: אמנות, ציור, צילום וקולנוע והכשרה בת 3 שנים במשחק על במה לקראת תעסוקה מתאימה ששכר בצידה.

משתתפי התוכניות - אוכלוסיית היעד

התכנית מיועדת לכל מגזרי האוכלוסייה - אנשים עם מוגבלויות קוגניטיביות, נפשיות, פיזיות וחושיות בירושלים וברחבי הארץ. כמו כן לשותפים פוטנציאליים שלהם: סטודנטים במוסדות לתרבות ואמנות, מתנדבים ובני משפחה הנוטלים חלק בפעילויות. סה"כ כ-80 משתתפים לוקחים חלק בפעילות השוטפת. בפסטיבל הסרטים של שק"ל, שהתקיים במאי 2018 בסינמטק הירושלמי, השתתפו למעלה מ-4,000 צופים.

התוכניות מיועדות לכלל האוכלוסייה בישראל באמצעות: פסטיבל קולנוע, טלוויזיה קהילתית, הצגות, מפגשים, מופעים, הרצאות, תערוכות, קונצרטים ואירועים, לקהל יעד של כ-10,000 אנשים בשנה.

שיתופי פעולה

השנה התקיימו שיתופי פעולה עם:

משרד הרווחה: האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית ואגף השיקום, **משרד החוץ:** האגף לקשרי תרבות ומדע, משרד התקשורת תקשורת קהילתית. **עיריית ירושלים:** פסטיבל אומנויות הבמה, פסטיבל צמי"ד. **בתי ספר לאומנות ותיאטרון:** הסטודיו למשחק - "ניסן נתיב" ביפו, האקדמיה בצלאל, בית הספר לתיאטרון חזותי ומכללת הדסה, בסיוע "הקרן לירושלים" שמעניקה לסטודנטים מן המניין מלגות כדי לחנוך, להדריך וללוות את החבר'ה שלנו. **קולנוע:** סינמטק ירושלים; פסטיבל הקולנוע הבין לאומי בירושלים, **מרכזי תקשורת:** האגודה הישראלית לתקשורת קהילתית; ערוץ "מכאן" (98) לטלוויזיה קהילתית. **ארגונים:** המרכז לחיים עצמאיים, אקי"ם, אלווין, עתי"ד (תסמונת דאון), ארגון קשר, אגודות החרשים (שמע, בקול ועוד) ועמותות המטפלות בפגועי נפש ובמשוקמים. **אקדמיה ומסגרות חינוך:** אוניברסיטאות בר אילן, תל אביב וחיפה. סמינרים ומכללות, בתי ספר בחינוך הממלכתי, הממלכתי-דתי והעצמאי ומוסדות

החינוך המיוחד על כל שלוחותיו. **קרנות:** קרן שלם, הקרן לפיתוח שירותים לנכים של המוסד לביטוח לאומי, הקרן לירושלים ועוד. **קשרים בינ"ל:** מרכז תרבות אמריקה בישראל.

פעילויות שהתקיימו במהלך שנת 2018:

פסטיבל הקולנוע הבינלאומי סרטים יוצרים מציאות ה-5, בסינמטק ירושלים.

מפיק: רון עופר

פסטיבל הסרטים של שק"ל התקיים הפעם בחודש מאי דבר שהביא קהל רב ויותר מגוון. הוצגו בו 20 סרטים מארצות שונות - כולם תורגמו לעברית. הפעם, לא יכולנו להרחיב את הכנסת הנגישות לסרטים נוספים בגין חוסר תקציב מתאים. בשלושת ימי הפסטיבל הצלחנו למלא כמעט את כל האולמות. קיימנו גם הקרנות מיוחדות לארגונים שונים (בי"ח אלי"ן, עמותת קשר, עמותות חרשים, עמותת עתי"ד - תסמונת דאון, פגועי נפש ועוד). דאגנו לפרסום מתאים שהביא גם קהל "חדש" לפסטיבל. ההקרנות התקיימו בשעות אחר הצהריים והערב (בין ל-16:00-24:00). כמו כן התקיימה פעילות ענפה וחדשנית במסדרונות הסינמטק סביב פתיחת הפסטיבל ולכל אורכו. אורחים מחו"ל הגיעו להשתתף בו ומהקהל קיבלנו הדים חיוביים לרוב.

כפי שנהגנו בפסטיבלים האחרונים, גם השנה הקפדנו על קיום "תכניות בוקר" מגוונות עבור תלמידי חטיבות הביניים והתיכון מכל המגזרים בירושלים שאירחו אנשים עם מוגבלויות שונות. הבוקר הוקדש לפעילות מיוחדת המתקיימת למען שילוב מוצלח בחברה הרגילה. בערב הפתיחה החגיגי של הפסטיבל, הוקרן הסרט הישראלי "תעלת בלאומליך" של אפרים קישון. רעש ה"קונגו" ליווה את צוות המברכים על הבמה וזכה להתלהבות מהקהל.

תכניות בשעות הבוקר בפסטיבל

"מצינות והתנדבות"

מחלקת ההתנדבות בבית הספר של מנח"י (עירית ירושלים). התוכנית כללה חלוקת תעודות למצטיינים, הרצאה "מסע נעורים של ילד חרש ועורר" - מר אחיה קמארה (לשעבר מנהל "השוויון" במשרד המשפטים) המשמש כיו"ר הארגון לילדים ונוער בסיכון במשרד הרווחה. בנוסף נפגשו התלמידים עם בריאן פרידלנד שסיפר על חייו והציג את סרטון המסכות שלו ולבסוף הוקרן הסרט "פלא" (סרט מיוחד שהשתתף בפסטיבל). השתתפו נציגים מ- 20 בתי ספר תיכוניים בירושלים (מעל ל- 400 איש). בנוסף התקיימו שתי הקרנות של "המנצחים" (סרט מונגש). ל-100 משתתפים ממרכז "קשת" מחולון ול-65 משתתפים מהתעסוקה של שק"ל מפתח תקוה.

יום עיון - "קלוז-אפ"

מחלקת השיקום, אגף הרווחה בעירית ירושלים. בתוכנית: הרצאתו של אחיה קמארה, הופעתו של בריאן פרידלנד, הקרנת "פלא" ופאנל בהשתתפות 3 תלמידים עם צרכים מיוחדים ו- 3 אחרים. השתתפו תלמידים מ- 3 בתי ספר (חטיבות ביניים ותיכון) מירושלים (מעל ל-276 תלמידים) ובנוסף התקיימה הקרנת "המנצחים" ל- 50 משתתפים מהמפעל השיקומי בחבל מודיעין של שק"ל.

"שוויון זכויות"

בתוכנית השתתפו תלמידים מ- 5 בתי ספר בהנחיית נציגת השוויון במשרד המשפטים. הוקרן סרטון המסכות, התקיימה הקרנת הסרט "פלא" ופאנל של 3 נציגים מבתי הספר ו- 3 בעלי צרכים מיוחדים אחד המשתתפים היה מרותק למיטתו. הפאנל הזה היה מן המוצלחים ביותר והתקיים במשך למעלה משעה - התלמידים לא רצו לעזוב.

אלתר נתיב - דיאלוג באמצעות האמנות, באקדמיה "בצלאל", בתאטרון החזותי ובמכללת הדסה בירושלים

"הדיאלוג באמצעות האמנות" היא תכנית פורצת דרך בתחומי השילוב והכלה בקהילה בשל התפיסה האידיאולוגית שהיא מושתתת עליה. התכנית מבוססת על שיתוף ולמידה הדדית של סטודנטים הלומדים בבצלאל ושל אמנים הפועלים במסגרת הפרויקט. התוכנית פועלת כבר 14 שנים. המשתתפים עובדים בזוגות - סטודנט מבצלאל (בעל מלגה) החונך בוגר/ת עם מוגבלות, לפי פעילות שנבחרה. המשתתפים עם המוגבלות הם בעלי קשיים רגשיים ושכליים שנבחרו על פי רמת הבשלות והיכולת האמנותית שלהם, המאפשרת למידה הדדית. השנה השתתפו בתוכנית 7 חבר'ה משק"ל ו-4 מהקהילה. הפעילות היא עם 8 סטודנטים מבצלאל ו-2 סטודנטים מבית הספר לתיאטרון חזותי ואחד ממכללת הדסה. הם עובדים יחדיו בתחומי: רישום, ציור, איור, פיסול, קרמיקה ועוד. זו הפעם הראשונה שאחד מהמשתתפים משולב במכללת הדסה בחוג לוידיאו וצילום כאשר המטרה היא לתת לו הזדמנות להכיר את המערכת ואולי אף להשתלב בלימודים סדירים בשנת תש"פ. כמו כן צולמו עבודות וידיאו משולבות עם מייצגים. עבודותיהם בבצלאל הוצגו בסיום השנה (אוגוסט 2018) בשתי תערוכות: בגלריה ברבור בירושלים ובסינמטק ירושלים. המלגות לסטודנטים (המדריכים) הם תוצאה של שיתוף פעולה עם הקרן לירושלים וקרנות נוספות - דבר המקל מאוד על המשתתפים במיזם.

חוג התיאטרון של שק"ל

פועל כבר 20 שנה כתיאטרון ייחודי המפעיל אנשים עם מוגבלויות בשילוב עם שחקנים וזמרים מקצועיים. מטרת החוג: לאפשר למשתתפים היכרות והתנסות בתיאטרון בתחומי משחק, אמנות, תנועה, מחול, מוזיקה וכתביה יוצרת והמוצלחים ביניהם משולבים בלמידה נורמטיבית במסגרת תכנית המותאמת להם בבית הספר לתיאטרון חזותי.

"הכשרה בתיאטרון" של שק"ל בשיתוף ניסן נתיב ביפו

המיזם פותח על ידי ד"ר עמנואל שן, ומופעל על ידי אביר מזרחי ושרה סיבוני, אנשי תיאטרון בעלי ניסיון רב.

ההכשרה בתיאטרון של שק"ל היא פעילות משותפת עם הנהלת ניסן נתיב ביפו יחד עם מרכז התעסוקה (מע"ש) ומשרד הרווחה בהנהלת המפקחת המחוזית של אזור המרכז. בנוסף קיימת השתתפות במימון ההכשרה על ידי המוסד לביטוח לאומי. לימודי המשחק מתקיימים בסטודיו ניסן נתיב ביפו. הלימודים מתקיימים בימים ראשון, שלישי, וחמישי בשעות הבוקר ובימי שני ורביעי אחר הצהרים או בערב כאשר החברה יוצאים להצגות, פעילויות והדרכה מיוחדת בתיאטרון ובמקצועות נלווים להעלאת הצגה על במה. בהכשרה זו לומדים 10 בעלי יכולת, מוטיבציה, התמדה וכישרון. הם חוו למידה מעמיקה של תורת המשחק, השתתפות בהצגות בפני קהל מוכר ומצומצם והתנסו ב-2 הצגות בפני הקהל הרחב.

התוכנית היא חדשנית וייחודית בישראל. היא מאפשרת למאפשר לאנשים עם מוגבלויות בעלי כשרון ונטייה למשחק, לקבל הכשרה מקצועית על ידי צוות מורים מתאימים מהסטודיו למשחק ניסן נתיב ביפו. לקראת פתיחת ההכשרה נעשו פעולות לאיתור מועמדים מתאימים. הופץ המידע במגזרים השונים: הוסטלים, דירות מוגנות, הורים, עו"סים ועוד. הגיעו מועמדים רבים אבל לא כולם התאימו לתכנית ונפלטו עוד בתחילת הדרך. כמו כן גובש הסכם להפעלת התכנית עם סגל המורים בסטודיו ניסן נתיב. במשך השנה הראשונה למדו המשתתפים את יסודות המשחק ועבדו על פיתוח יכולותיהם. לקראת אוגוסט 2017 המשתתפים הכינו הצגה מיוחדת לסיום השנה - "קוויאר ועדשים" - שהועלתה באולם של ניסן נתיב ביפו. הקהל היה מגוון (סטודנטים ומורים למשחק, הורים, בני המשפחה והחברים מהדירוג המוגן ועוד). ההצגה זכתה להדים חיוביים ביותר. מינואר 2018 - שנה שניה של הפרויקט - הקבוצה העמיקה והרחיבה את לימודיה וההתנסויות במשחק. ההכשרה ממשיכה בניסן נתיב ובימי ב' וד' הקבוצה יוצאת לפעילות תרבותית. בנוסף מקפידים המדריכים להכין את הקבוצה לקראת יציאה להצגות בשיתוף של שחקן מקצועי כדי לאפשר להם להציג בפני קהל שונה, אחר, ולחוות הצלחה.

הקרנת סרטים עם הנגשה קוגניטיבית או אוניברסלית

הוקם מערך לשיווק הסרטים שהונגשו באזורים שונים בנוסף לירושלים. במסגרת התכנית הופצו בירושלים וברחבי הארץ הסרטים המונגשים. השיווק נעשה מול סקטורים שונים כאשר הכוונה היא שהם יוקרנו בפני קהל רגיל וקהל של אנשים עם צרכים מיוחדים (באותו המעמד או לקהלים נפרדים). למשל בפסטיבל "השוויון" בראשון לציון התקיימו שתי הקרנות בהיכל התרבות ואחת בבית אבות בעיר. לסרטים המונגשים יש ביקוש. השיווק השנה היה הרבה יותר אגרסיבי כדי להגיע לקהלים שונים ולהרחיב את מספר הצופים בהם. הסרטים שהופצו עם הנגשה קוגניטיבית היו: "אניטה", "לא דופקות חשבון" ו"חשיבותם של שרוכי הנעלים" (לסרט זה הכנו שתי ורסיות כפי

שהתבקשו מגורמים שונים - אחת רגילה ואחת מותאמת לסקטור החרדי). הסרטים שהופצו בהנגשה אוניברסלית: "המנצחים", "הכי טוב שיש" וכן "אניטה" ו"חשיבותם של שרוכי הנעליים".

בנוסף הוצג הסרט "סופר דפי - גיבור מיוחד" הסרט המונגש היחיד לילדים בגיל 8-12. היות ומדובר כאן על איש מיוחד "חרש", אנו מקדימים את ההקרנה (ברוב המקרים) עם פגישה בלתי אמצעית של בחורה שומעת המלמדת את הצופים (הילדים) 2-3 משפטים בשפת הסימנים וכך מכניסה אותם ל"מוד" של הסרט. הסרט חביב ומתאים מאוד להקרנה בפני ילדים ומשפחות. ב-2018 בוצעו 15 הקרנות ל-1,350 צופים ברחבי הארץ כאשר ברוב ההזמנות נתבקשו להעביר את "המנצחים" ו/או את "חשיבותם של שרוכי הנעליים" שזכו גם להקרנות חוזרות.

מעצ"ם: חידוש מלאי הסרטונים הקצרים, וגיוס משתתפים חדשים לצד הוותיקים והרצת התוכנית בקצב של מפגש בחודש, בבתי ספר ובמוסדות שונים.

תכניות לשנת 2019

- הכשרה בתיאטרון - תהיה זו שנה אחרונה מתוך התוכנית של הכשרה לתעסוקה בתיאטרון בסטודיו למשחק ניסן נתיב ביפו. בהכשרה 10 שחקנים עם מוגבלויות שונות. בשנה זו יחבור אל המורים למשחק גם במאי בעל שם המכיר אוכלוסיות שונות ויכול יהיה להשתלב היטב בעשייה הברוכה לקראת העלאת הצגה שתבחר (כנראה "הנסיך הקטן") בה יוכלו להשתלב כל השחקנים עם הדרכה מיוחדת של במאי שישכתב את ההצגה ויתאים אותה לצרכי המשתתפים בה. כך יהיה לכל שחקן שלנו תפקיד ההולם את יכולותיו ועבור ההופעה יקבל שכר.
- להוציא "קול קורא" לקראת פתיחת הכשרה שניה למשוקמים ובעלי יכולת גבוהה.
- שיווק סרטים מונגשים ברחבי הארץ - המשך שיווק והפצת הסרטים המונגשים העומדים לרשותנו.
- אלטר נתיב - דיאלוג באמצעות האומנות - המשך ניהול הפרויקט והרחבתו, מתוך כוונה לשלב עוד שני חבר'ה למכללת הדסה לקראת שנת בלימודים תש"פ.

עדה עוז

רכזת פנאי - פרויקטים מיוחדים

אזור ירושלים

מבוא

הפעילות בירושלים מתקיימת מאז הקמת העמותה בשנת 1979, וכוללת שירותים מגוונים למספר רב של אנשים בתחומי דיור, תעסוקה ופנאי. העבודה באזור ירושלים בשנת 2018 התמקדה בחיבור בין השירותים השונים הניתנים לכל מקבל שירות על מנת ליצור רצף ולתת מענה כוללני לכל אדם על פי צרכיו. באזור ירושלים פועל מערך דיור קהילתי מוגן ומערך דיור נתמך, רצף של מענים בתחום התעסוקה המוגנת והתעסוקה הנתמכת בשוק החופשי, ומגוון של שירותי פנאי ותרבות מוגנים ונתמכים.

מערך הדיור

מערך הדיור באזור מספק דיור ומענה מקצועי לאנשים עם מוגבלות ובני משפחותיהם בשני אופנים: **מערך דיור מוגן**, הנותן מענה כוללני לדיירים הנדרשים לליווי כוללני, ו**מערך דיור נתמך**, הנותן מענה תמיכתי לדיירים שמסוגלים להתנהל באופן עצמאי. מערך הדיור בירושלים מפעיל 87 דירות בהם מתגוררים כ- 300 דיירים. הדירות מחולקות לארבעה תחומים, כאשר על כל תחום ממונה מנהל. התחומים הם: דירות לדיירים עם מוגבלות שכלית התפתחותית, דירות לדיירים עם מוגבלות שכלית גבולית, דירות לדיירים עם אוטיזם בתפקוד גבוה, ודירות במודל "דיור נתמך".

מערך הדיור שואף לספק לדיירים מגוון של פתרונות המתאימים לשלבים שונים בחיי הדייר, ומאפשר לו לפתח "אופק" טיפולי, ותחושה של התקדמות והתאמה לשינויים המתרחשים בחייו. אחת הדרכים לעשות זאת, היא לאפשר לדיירים מודלים שונים של דיור קהילתי מוגן: דירות קבוצתיות של שותפים (ארבעה עד שישה שותפים), דירות זוג ודירות יחיד. רמת הליווי הניתנת לכל דירה משתנה ומותאמת אישית עבור כל קבוצה. בירושלים פועלות דירות ייחודיות בקנה מידה ארצי, עבור אנשים עם צרכים סיעודיים הנעזרים בכיסאות גלגלים ומשולבים בחיים הקהילתיים באופן מלא. הדירות פרושות ברחבי העיר ירושלים, כאשר ניתנת תשומת לב ייחודית לאורח החיים של הדיירים ולהעדפותיהם בנוגע לבחירת השכונה בה תופעל הדירה. כך למשל, דיירים דתיים צעירים יגורו בדירה בקרבה לקהילה דתית צעירה, ודיירים מהמגזר הערבי מתגוררים בקהילה דוברת ערבית עם צוות ערבי. במובן זה, מערך הדיור מתאים את המענה למאפיינים התרבותיים של הדיירים.

מערך הדיור הירושלמי כולל צוות רב מקצועי נרחב, בו מיוצגים המקצועות הטיפוליים: עבודה סוציאלית, פסיכיאטריה, אחות, חינוך מיוחד, עיצוב התנהגותי, פיזיותרפיה, טיפול באומנות ומערך של יחידה טיפולית הכוללת פסיכולוגיים שיקומיים. בתחום התחזוקה - פועל צוות אחזקה הכולל אחראי על התחזוקה השוטפת של הדירות. מושם דגש על העסקת מתנדבים, אשר מוסיפים ערך חברתי לחיי הקהילה בדירות - בשנת 2018 הועסקו כ- 30 מתנדבים בדירות: מתנדבי שירות לאומי, מתנדבים מחו"ל ומתנדבים מהקהילה.

מערך הדיור בסוף שנת 2018

בסעיף זה יוצגו נתונים סטטיסטיים אודות הדיירים, הדירות והעובדים (נכון לתאריך 31/12/18).

מערך הדיור באזור ירושלים הפעיל 87 מסגרות דיור: דירות קבוצתיות, זוגיות וליחידים, מתוכן 23 מסגרות של דיור נתמך.

הדיירים

במערך הדיור מתגוררים 272 דיירים. 248 דיירים בדיור המוגן, ו-24 דיירים בדיור הנתמך. מרבית הדיירים משתייכים לאגף מש"ה. במערך הדיור ישנן 4 דירות לאנשים עם צרכים סיעודיים (22 דיירים), ושאר הדירות לאנשים עם צרכים טיפוליים או אימוניים. ניתן להצביע על שתי מגמות בפרופיל הדיירים: האחת היא שישנם יותר דיירים מזדקנים במערך הדיור, דבר המצריך הערכות מיוחדות. השנייה היא שגם השנה היה גידול במספר הדיירים על הרצף האוטיסטי, נוכח הצורך הרב הקיים בתחום זה. מעבר לכך, חל גידול נוסף במספר הדיירים שמתגוררים בתוכנית הדיור הנתמך בירושלים.

הדירות

במערך הדיור המוגן 65 דירות ובמערך הדיור הנתמך 24, הנבדלות זו מזו בגודלן ובהרכב האוכלוסייה המתגוררת בהן. מרבית הדירות הקבוצתיות הגדולות (6 דיירים) הן דירות של דיירים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. מרבית הדירות הקבוצתיות הבינוניות (4-5 דיירים) הן דירות של דיירים מתחום השיקום או/ו אוטיזם. מרבית דירות היחיד הן דירות של דיירים מתחום השיקום. ישנן 4 דירות של דיירים עם צרכים סיעודיים (3 של אגף מש"ה ואחת של אגף השיקום). יש לציין ש - 16 מכלל הדירות הינן דירות מעורבות בהן יש דיירים של האגפים השונים.

במהלך שנת 2018, נפתחו שמונה דירות חדשות בירושלים: שתי דירות חדשות בדיור המוגן - אחת, משתייכת לאגף אוטיזם והשנייה, לאגף השיקום - ושש דירות לדיור הנתמך

התפלגות דירות במערך הדיור לפי אוכלוסייה

סה"כ	אוטיזם	שיקום	מש"ה	
13	0	1	12	קבוצתית (6 דיירים)
41	16	20	5	קבוצתית (4 או 5 דיירים)
1	1	0	0	קבוצתית (3 דיירים)
2	0	2	0	דירת זוג (2 דיירים)
8	1	6	1	דירת יחיד
65	18	29	18	סה"כ
24	7	14	3	בדיור הנתמך

עובדים ומדריכים - מספר העובדים בדירות בסוף שנת 2018 היה 327, כאשר 20 מהם רכזים, 307 מדריכים. מרביתם עובדים במשרות חלקיות. מספר המתנדבים בדירות היה 30.

תוכנית טיפול אישית שנתית לדייר - לכל דייר יש תכנית טיפול אישית. נערך סיכום טיפול שנתי המהווה, מחד סיכום של הפעילות בשנה החולפת, ומאידך הצבת ותכנון היעדים והפעולות לשנה הבאה. סיכום זה בא להבטיח תיעוד של התהליך הטיפולי, ובחינה של היעדים הטיפוליים מהיבט של זמן. תוכנית הטיפול השנתי הינה כלי עבודה מרכזי במערך הדיור ומושם דגש רב על כתיבתה עבור כל הדיירים. השנה נכתבו סיכומי טיפול מקיפים עבור כלל דיירי שק"ל על פי מבנה אחיד.

תעסוקת דיירים - במסגרת הדיור ובהתאם לעקרונות הטיפול אנו מדגישים את חשיבות פעילות הדייר בתחום התעסוקה, ומשקיעים מאמצים במימוש הפוטנציאל התעסוקתי של הדיירים. נעשות פעולות לשלב דיירים בתעסוקה בקהילה ובמיוחד בשוק החופשי. כמעט כל הדיירים משולבים במסגרת תעסוקה ורבים מהם עובדים בשוק החופשי. 79 דיירים מועסקים במרכזי יום עקב היותם סיעודיים או בשל הזדקנות, 13 דיירים לומדים באקדמיה ובבית הספר, חמישה דיירים ללא תעסוקה.

מערך התעסוקה

מערך התעסוקה באזור ירושלים פועל על פי מודל הרצף השיקומי. במהלך שנת 2018 שונה המבנה הארגוני של מערך התעסוקה. המערך חולק לשתי יחידות ניהוליות: תעסוקה מוגנת ומרכזי יום, ותעסוקה נתמכת וקבוצות. עם פתיחת **המרכז הטיפולי למזדקנים** נעשה שינוי בתעסוקה המוגנת, והיא חולקה לשלוש יחידות ארגוניות הומוגניות מבחינת רמת התפקוד של המועסקים, כאשר על כל יחידה ממונה רכז מקצועי. היחידה השנייה היא **מרכז סדנאות**, והיחידה השלישית היא **מפעל מוגן רב נכותי**.

על מנת לגוון את פעילות המועסקים במהלך השבוע יוצאות קבוצות של מועסקים בליווי מדריך למספר שעות לפעילות תעסוקתית באתרים שונים בקהילה: עין יעל, ציפוריה, לימודים במכללת דוד ילין ועוד. המשכנו לעסוק בהרחבת הרצף התעסוקתי ופיתוח של עסקים חברתיים, מע"ש תעשייתי, המאפשר קשר עם הקהילה, השתלבות ועבודה מחוץ למפעלים תוך שמירה על הסביבה

המוגנת והליווי לו המועסקים זקוקים. הושם דגש על גיוון אפשרויות התעסוקה המוצעות על מנת למקסם את האפשרות של כל מועסק לעסוק בתחום הקרוב לליבו. בתחום **התעסוקה הנתמכת והקבוצות** ניתן ליווי למעל 100 מועסקים המושמים בעבודה בשוק החופשי, ועוד 50 מועסקים המושמים בעבודה קבוצתית בשוק החופשי בליווי איש צוות מטעמנו. התקיימה תוכנית הכשרה למועסקים אשר אינם נמצאים במסגרת תעסוקתית מסיבה כלשהי או נמצאים "בין עבודות", וכללה מפגשים דו שבועיים עם פסיכולוגית ומדריכה תעסוקתית. מועסקים רבים התקדמו ויצאו לתעסוקה נתמכת. **תוכנית 18 פלוס** - תוכנית הכשרה המיועדת לתלמידי בית ספר של החינוך המיוחד אשר זקוקים להכשרה לקראת היציאה מבית הספר לעולם העבודה.

התפלגות מועסקים 2018

סה"כ	נתמכת	מוגנת	
54	32	22	שיקום
139	23	116	מש"ה
83	62	21	אוטיזם
276	117	159	סה"כ

מערך התעסוקה שם דגש על עבודה טיפולית מותאמת אישית ומקדמת לכל מועסק, זאת במטרה להכווין אותו למיצוי מירבי של יכולותיו התעסוקתיות ובחינת יכולתו להשתלב בעבודה בשוק החופשי. אנשי הטיפול מעבירים חוגים וסדנאות - למועסקים במערך במטרה לבנות תוכנית קידום אישית לכל אדם. בנוסף, הועברו סדנאות בתחום המיני חברתי למועסקים, וכן קבוצות לרכישת הרגלי תעסוקה. בתחום החברתי, הוצע למועסקים להשתלב גם במחלקת הפנאי כחלק מעקרון רצף השירותים אשר אנו דוגלים בו.

השנה המפעל המוגן החל בתהליך של עיצוב מחדש וחידוש ריהוט. כמו כל מפעלי התעסוקה, גם באזור ירושלים החלטנו בהטמעה של ניהול איכות, וקבלת תו תקן האיכות ISO9001. אנו מצויים בעיצומו של התהליך שיסתיים בשנת 2019. בתחום הכשרת העובדים נערכו השנה מגוון הכשרות ופעילויות לצוות התעסוקה ברמות השונות, וכן התקיים בחודש אוגוסט שבוע הערכות לקראת פתיחת השנה החדשה.

מערך הפנאי

בשנת 2018 הייתה פעילות תרבות ופנאי ענפה. כמעט כל הדיירים השתתפו בפעילות פנאי המוצעת להם ע"י שק"ל או/ו במסגרות בקהילה. פעילות הפנאי נבחרה על פי רצונותיו של כל דייר ודייר. בנוסף לקורסים, חוגים ומועדונים חברתיים המתקיימים באופן שגרתי, הדיירים משתתפים בפעילות פנאי באופן עצמאי מהקיים בקהילה ובתיווך מחלקת הפנאי של שק"ל, כגון: סרטים, מופעי מוזיקה, בתי קפה, מוזיאונים ועוד. רוב הדיירים יצאו השנה לנופש הכולל לינה. שלוש קבוצות של דיירים יצאו השנה לנופש בחו"ל. מערך הפנאי בירושלים מספק מגוון שירותים ל- 1500 מקבלי שירות. בין הפעילויות ניתן למנות: קורסים, מועדונים, ליווי וסבסוד מופעי תרבות, טיולים ונופש (ניתן לקרוא על פעילות זו בסיכום השנתי של מחלקת הפנאי).

תוכנית עבודה לשנת 2019

בתחום הדיור

- דיירים
 - אכלוס המקומות הפנויים בדירות - במהלך השנה, לפי קצב ההפניה של מועמדים על ידי משרד הרווחה.
 - כתיבת תוכנית אישית לכל דייר בהתייעצות עם הדייר ומשפחתו.
 - כתיבת תוכנית שנתית (סיכום טיפול) לכל דייר (במהלך דצמבר).
 - מילוי טפסי "שיטת הרף" לדיירים המשתייכים לאגף השיקום.
 - הפעלת תוכנית הפנאי של הדיירים - במהלך השנה על פי לוח פעילות שנקבע מראש.
 - מילוי טופס "ניהול סיכונים" לכל דייר.
 - חידוש אבחונים על פי הנהל לדיירי אגף מש"ה.
- בתחום הדירות
 - פתיחת דירות נוספות על פי ההפניות והצורך.
 - מעבר שלוש דירות למבנים חדשים ומשופצים.
 - שיפור מראה הדירות ותחזוקתן.
 - שיפור מראה הפינות האישיות של הדיירים.

• בתחום העובדים

- עבודה על פי התוכנית השנתית.
- הבניית והפעלת תוכנית להכשרת הצוותים.
- הבניית תוכנית הטמעת נהלים.
- השתתפות בבחירת עובד מצטיין.
- הטמעת מודל עבודה חדש של מתאם טיפול ורכז תפעולי לכל קבוצת דירות.

• בתחום התקצוב, המימון וגיוס המשאבים

- הגשת בקשות לגיוס כספים עבור מערך הדיור: מימון שיפוץ דירות והצטיידות: לרכישת כיסאות גלגלים, לטיפולים מיוחדים.
- הגשת בקשה להצטיידות לדירות חדשות.

• בתחום הארגוני

- מעבר לעבודה בתוכנת נתיב. המשך הטמעת תוכנת ניהול טיפול.

בתחום התעסוקה

• כללי

פיתוח עסקי ותעסוקתי - לפתח שותפויות עסקיות ופתיחת עסקים חברתיים וחדשניים. נפעל לגוון ולהביא עבודות חדשניות, יצרניות ומגוונות לתעסוקה מכבדת בתעסוקה המוגנת ונפעל להגדיל את מספר המועסקים אשר מקבלים מאיתנו שירות.

תחום טיכולי - המשך הטמעת מערכת נתיב, הוצאת עובדים להשתלמויות והכשרות ספציפיות. המשך קיום ימי היערכות.

קשר עם לשכות רווחה - יצירת קשר קבוע ופגישות קבועות עם מנהלות הלשכות והעו"סיות להכרות, שיח משותף וקידום מטרות מקבלי השירות.

קשר עם משפחות - הבניית הקשר עם משפחות מקבלי השירות ומסגרות מערכי הדיור אשר מהן מגיעים המועסקים.

תחום ארגוני - הטמעת תוכניות עבודה הנדרשות על פי נהלי משרד הרווחה.

• פעולות במחלקות

תוכניות מעבר - יצירת קשר עם בתי ספר חדשים והגדלת כמות המשתתפים בתוכנית 18 פלוס.

תעסוקה מוגנת - המשך הצטיידות ושיפוץ מבנה הבניין בהקשר של צרכי התעסוקה והמועסקים. הרחבת הקשרים העסקיים תוך דגש על פיתוח קווי ייצור העומדים בסטנדרטים המקובלים בשוק החופשי. הגדלת המכירות, התאמת המוצרים לביקוש, הורדת עלויות ייצור, ייעול העבודה.

קבוצות הכשרה - פתיחת מסגרות נוספות והרחבת הקיימות.

תעסוקה נתמכת - המשך השמה וליווי של מועסקים.

זהבית אדלשטיין

מנהלת אזור ירושלים

אזור פתח תקווה

פעילות שק"ל באזור פתח תקווה גדלה ומתרחבת בשנים האחרונות, וכיום שק"ל מפעילה את המסגרות הבאות: מרכז יום סיעודי לאנשים עם מוגבלויות בעלי מש"ה (מוגבלות שכלית התפתחותית) בינוני קשה, מע"ש לבעלי מש"ה קל, מרכז יום לאנשים על הרצף האוטיסטי שנפתח השנה, מועדונית לילדים בני 3-6, דיור נתמך בשיתוף הג'וינט. יש לציין כי פתח תקווה הינה העיר החמישית בגודלה בישראל, ונמצאת במגמת פיתוח וגדילה.

מרכז יום סיעודי

מרכז היום מטפל ב 48 אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בינונית קשה- סיעודיים. המרכז עובד בשיטות המתבססות על מגמות מותאמות לפי פרמטרים של יכולת פיזית ויכולת קוגניטיבית. חדר התעסוקה ייצר השנה מספר רב של פריטים שנמכרו בשוק החופשי וביניהם: מארזי חנוכה, משלוחי מנות, עציצים מעוצבים מבטון וצנצנות למזכרות. הצוות הפרה-רפואי מטפל ובונה תכניות הדרכה ומדריך את הצוותים, דבר המאפשר לחניכים לקיים תרגולים רבים יותר ואיכותיים יותר המביאים אותם לידי תוצאות טובות. לדוגמא, פיתוח תכנית תקשורת חלופית באמצעות טכנולוגיית מיקוד מבט. השנה שמנו כמטרה לאפשר יותר התמקצעות, רכישת ידע והקניית כלים טיפוליים לאנשי הצוות בכדי לאפשר שגרה של קידום ויכולת טובה יותר להוצאת תכניות הטיפול לפועל. לשם כך קיימנו ימי השתלמות והדרכות. לדוגמא, הדרכה בנושא תת"ח, גוף בריא ועבודה נכונה, יום עיון לנושא הכנת פעילות מונגשת, יום עיון בנושא תסמונות ועוד. השנה הכנסנו לתכנית הפעולות של הפיזיותרפיה תרגול באמצעות Trx. שיטת אימון זו נהוגה היום בחדרי הכושר המתקדמים.

יצאנו כהרגלנו לשני טיולים מאתגרים וחוויתיים. הראשון: שייט בהרצליה - לרובם הייתה זו פעם ראשונה על ספינה. האתגר הגדול היה להעלות את כל הקבוצה על ספינה שאינה מונגשת. השני: טיול לעין גדי. לרוב החניכים הייתה זו פעם ראשונה לטייל באזור זה. האתגר הגדול ביום זה היה למצוא פתרון לנושא הסיעודי. במסגרת הרצון להנגיש מצאנו פתרון למתן מענה סיעודי בכל מקום גם ללא שירותים ואמצעי עזר רגילים.

מע"ש

מרכז עבודה שיקומי לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית קלה-בינונית. המע"ש מונה כ-70 חניכים ברמות תפקוד שונות ומחולקים בהתאם לקבוצות עבודה וטיפול מגוונות. שתי קבוצות עבודה לעבודות בתחומים כגון: טקסטיל, אלקטרוניקה, צר"פ, ציוד בטחוני, ועוד. קבוצת ותיקים - אנשים בגילאים מתקדמים הזקוקים לסביבת פעילות רגועה עם רפרטואר מגוון של תעסוקה פנאי וחברה. קבוצה טיפולית לחניכים עם מאפייני התנהגות מאתגרת הזקוקים לתשומות טיפוליות מוגברות.

קבוצה קדם תעשייתית - קבוצת עבודה של אנשים עם פוטנציאל התקדמות גבוה ויציאה לעבודה

בשוק החופשי. חלקם אף כבר שולבו חלקית בשוק החופשי. בקבוצה זו הדגש הוא על הקניית מיומנויות עבודה, אחריות אישית וקידום חברתי.

תעסוקה נתמכת - חניכים עם יכולות גבוהות יותר שהתקדמו ומשולבים כיום בתעסוקה בשוק החופשי כולל בגופים ממשלתיים.

קבוצת שילובים - קבוצה המשולבת בכפר נוער בפ"ת ומקיימת שילוב של לימודים ותעסוקה. התכנית רואה כמטרה להעשיר את החניכים ברמה הלימודית לצד הרמה התעסוקתית.

השנה שמנו דגש על נושא הסנגור העצמי. במטרה להציף ולקדם את הצורך לעידוד לסנגור עצמי של האנשים עם המוגבלויות. התקיימה תכנית שנתית בנושא ובמסגרתה הצוות והחניכים עברו סדרת מפגשים. אחד מתוצרי תכנית זו הייתה בחירת ועד חניכים המתפקד ומקיים סדרת פגישות קבועות במספר רמות כולל מפגש עם המנהל.

התעסוקה במעש מספקת פתרונות למפעלים ועסקים הן בתחום הכנת מוצרים לשיווק והן כחלק מתהליכי ייצור רחבים. אנו עובדים עם כ-15 לקוחות ברמת שביעות רצון גבוהה הודות לתהליכי בקרת איכות נכונים הנהוגים במקום, ושימור הלקוחות. השנה הושם דגש על הקשר עם הקהילה. הורחבו הפעילויות הקהילתיות עם גרמי חוץ, ופעילויות התנדבותיות רבות ומגוונות. קיימנו ימי התנדבות בשיתוף ארגונים כגון צה"ל, בי"ח בילינסון, בתי ספר, ארגון בני ברית, ויצ"ו, החברה למתנסי"ם, היכל התרבות פתח תקווה ומשטרת ישראל. בנוסף חגגנו ימי הולדת, חגים, ואירועים מיוחדים בהתאם לתקופה.

גם השנה קיימנו תכנית הכשרה לתלמידים במסגרת החינוך המיוחד בעיר העומדים לקראת סיום לימודיהם. זאת במסגרת שיתוף פעולה עם משרד החינוך במטרה לייצר הכנה מקצועית למעבר קל ממסגרת בית הספר למסגרת התעסוקתית. הוספנו תקן נוסף של שירות לאומי (ש"ל), והיום אנו עומדים על 2 בנות ש"ל המשולבות במקום ויחד עם הצוות מצליחות לשדרג את שלל פעולות הפנאי והחברה.

מרכז יום לאנשים על הרצף האוטיסטי

במסגרת מצוקת הרשות המקומית למתן מענה לבוגרים על הרצף האוטיסטי פתחנו את מרכז היום. המרכז נותן כיום מענה ל 3 בוגרים על הרצף האוטיסטי ומאפשר לבוגרים ולהורים שגרת יום תקינה. הפעלת מרכז במתכונת מצומצמת כזו טומנת בחובה אתגרים ניהוליים ומקצועיים. אנו נערכים לקראת הרחבת המרכז ומתן פתרון לכלל תושבי העיר, ומעבר למשכן קבע לקראת מחצית שנת 2019.

דיור נתמך

תחום חדשני במסגרת פיתוח מגוון הרצף לפתרונות הדיור לאנשים עם מוגבלויות, בשיתוף הג'וינט ששם לו למטרה לתת הזדמנות לאנשים עם מסוגלות תפקודית ועצמאות כלכלית לקיים אורח חיים עצמאי. במסגרת התכנית התקיימו שיתופי פעולה עם המגזר החרדי. אנו מצויים בקשר עם עיריית בני ברק ונותנים מענה למספר אנשים ממגזר זה. כ- 25 אנשים נהנים מהתכנית, וחלקם הצליחו לסיימה כאשר הם גרים באופן עצמאי בקהילה ללא תיווך מקצועי.

טיול שייט במרינה הרצליה

יום שהות ארוך - מועדוניות

יום שהות ארוך באשכול גנים מקיף ל-16 ילדים עם צרכים מיוחדים פועל זה שנה שניה. לאחר שנה ראשונה של לימוד והטמעת התכנית חשנו השנה התקדמות משמעותית בתכנית דבר הבא לידי ביטוי בשיתופי פעולה בין צוותי הבוקר לצוות שק"ל, ביצוע תכניות העבודה וקיום סדר יום מובנה לפי תכניות העבודה.

מפעל רב נכתי

במהלך שנת 2018 המשיך התהליך של איחוד המע"ש והמפעל למפעל רב נכתי כוללני. 70 אנשים עם מגוון מוגבלויות, מתוכם כ-20 עיוורים ולקויי ראייה, אנשים עם נכויות פיזיות, הנמכות קוגניטיביות. חודש ציוד המפעל לרווחת החניכים בסיוע הביטוח הלאומי. הוחל בהטמעת נוהלי ה-ISO9001 במקום. נפתח קו הייצור של מפעל הקוסמטיקה והכשרת המועסקים במקום. במסגרת יחידת ההכשרה שמנו דגש על קידום המועסקים המתאימים לעבודה בחוץ. הצלחנו בשילובם של מספר חניכים בשוק החופשי כעובדים מן המניין במשרה מלאה.

צוות העובדים

צוות העובדים הוא נקודת מפתח בהצלחת כל התכניות המתקיימות באזור ולכן נעשו פעולות לשימור ולפיתוח העובדים לשילוב של צוות צעיר עם צוות ותיק מתוך הבנה כי לכל אחד ממגזרים יש את יתרונותיו. באזור פועלות בנות ש"ל ומתנדבי חו"ל מארגון "הגושרים" בגרמניה המגיעים לשנת שירות. בנוסף אפשרנו לכל עובד התפתחות אישית, ויכולת להביא לידי ביטוי כל אחד את סגולותיו ויתרונותיו. מערך של הדרכות וסדנאות ליוו את הצוותים במהלך השנה.

אירועים מיוחדים

במהלך השנה קיימנו מספר אירועים מיוחדים חווייתיים ולימודיים הן לחניכי המרכז והן לצוותים. האירועים היו תוצאה של שיתופי פעולה הולכים ומתרחבים עם גופים בקהילה. לדוגמה, א. יום

חשיפה של כוחות ההצלה ושרותי הביטחון הכולל תצוגות תכלית של מגוון יחידות ובסיומו מופע של תזמורת המשטרה. ב. יום עיון לעובדים הסוציאליים של המחלקה לשירותים חברתיים בפתח תקווה במטרה לקיים שיח שלא מן המניין על האתגרים הכללים והמטרות המשותפות. ג. סדנאות יומי עיון בשיתוף מחלקת ההדרכה של שק"ל לעובדי רווחה מהרשויות המקומיות.

תכניות לשנת 2019

- מרכז היום הטיפולי - בשל צורך לתת מענים לתפקודים השונים מבנה המע"ש יעבור שינוי תפקודי. מתוכננת פתיחת מרכז יום טיפולי למי שלא יוכל לעבוד בחוץ, ומעבר לעבודה בחוץ של מי שיכול.
- הקמת מרכז יום לאנשים על הרצף האוטיסטי במבנה חדש ומתן מענה לאוכלוסייה באזור.
- ארגון מחדש של המע"ש ושיבוץ הקבוצות
- פתיחת מרכז יום למזדקנים
- המשך הטמעת תהליך ה-ISO9001
- המשך פיתוח מערך הדיור הנתמך
- פתיחת 2 דירות מוגנות
- המשך פיתוח צוות העובדים ושימורו

דרור טייטלבוים
מנהל אזור פתח תקווה

חבל מודיעין ושוהם

מבוא

למועצת חבל מודיעין משויכים 24 יישובים הפזורים בין פתח תקווה לעיר מודיעין. אופי היישובים הינו כפרי וחלקם אף חקלאיים. במרבית היישובים מתגוררת אוכלוסייה בוגרת ומזדקנת, עם אחוז קטן מאוד של משפחות צעירות ברמה סוציו אקונומית בינונית גבוהה. הישוב שוהם מאופיין ברובו במגורים כפריים ומורכב ממשפחות צעירות ובוגרות. בשנים האחרונות אחוז המשפחות הצעירות בירידה בגלל יוקר הדירות. רמה סוציואקונומית גבוהה. האגפים לשירותים חברתיים שאנו בקשר שוטף עימם הינם חבל מודיעין ושוהם.

פעילויות יחידות באזור חבל מודיעין

מפעל מוגן, מועדון חברתי לבוגרים ומע"שים תעשייתיים

פעילויות יחידות באזור שוהם

דיור ומועדוניות פנאי לילדים ונוער עם צרכים מיוחדים

פירוט היחידות באזור חבל מודיעין

מפעל מוגן

במפעל, 35 מועסקים אשר מחציתם תושבי חבל מודיעין ומחציתם תושבי שוהם, לוד, גזר ובאר יעקב. המפעל הינו רב נכותי: המועסקים משויכים לאוכלוסיית מש"ה (אנשים עם מגבלות שכלית התפתחותית), אנשים על הרצף האוטיסטי, שיקום ובריאות הנפש. רוב המועסקים הינם בתפקוד בינוני ונמוך. השנה יצאו שתי קבוצות בתפקודים הגבוהים למע"ש תעשייתי. הצוות מונה מנהלת ושתי מדריכות. השנה הצטרפו לצוות שתי בנות שירות לאומי אשר היוו תוספת משמעותית לצוות העובדים. פעילות: המועסקים עובדים בעבודות מיון, הרכבה, אריזה. בנוסף קיימת משתלה אורגנית בה 6 מועסקים עובדים בעבודה חקלאית. השנה הרחבנו את מגוון עבודות הייצור בכדי לתת מענה לאוכלוסייה רחבה יותר עקב ההטרוגניות של המועסקים במפעל. הוספנו לקוחות, כמו: אברבוך ויעד ממתקים שמחזיקים בנו כספקים קבועים ויצבים. קיים רצף של עבודות מיון אריזה והרכבה שנעות מעבודות פשוטות לעבודות מורכבות הדורשות מוטוריקה עדינה וריכוז רב. עבדנו השנה על חיזוק והכנה של קבוצת מועסקים לקראת יציאה לעבודה בשוק הפתוח והוספנו לקבוצות המעש התעשייתי שיצאו מהמפעל עוד 7 מועסקים. בנוסף להיותו של המפעל המוגן מקום תעסוקתי הוא משמש בית ומקום חברתי למרבית המועסקים. הוספנו תכנים רבים ופעילויות כגון: הרצאות של אנשי מקצוע סביב חגים ומועדים, הרצאות קבועות בנושאי כישורי חיים ומיניות, פעילויות ספורט, העשרה, מוסיקה וחוג יוגה המתקיים אחת לשבוע.

מועדון חברתי לבוגרים

המועדון החברתי פועל פעמיים בשבוע בשעות 17:00-15:00. הוא מתקיים במבנה המפעל המוגן. נמצאים בו כ- 16 חברים אשר מועסקים בשעות הבוקר. החברים שייכים לאוכלוסיית מ"ש, אוטיזם, שיקום ובריאות הנפש. במועדון מתקיימים פעילויות כגון: ספורט, אמנות ומשחקי חברה. מטרת המועדון הינה לשמש מקום מפגש חברתי לאוכלוסייה עם צרכים מיוחדים באזור, להרחיב ולשפר את מיומנויות התקשורת ולאפשר לחברים ליהנות מזמן איכות, תרבות ופנאי. מתנדבים - למפעל המוגן ולמועדון מגיעים מתנדבים קבועים המהווים חלק אינטגרלי מהפעילות ומהצוות. בשעות הבוקר מגיעים מדי יום פנסיונרים מהאזור המלווים באופן פרטני את המועסקים בהתאם לתכנית אישית. בנוסף לליווי פרטני מגיעים המתנדבים באופן קבוע להעביר חוגים, הרצאות ופעילויות פנאי. למועדון החברתי מגיעים באופן קבוע אחת לשבוע מתנדבים מהמכינה הקדם צבאית שמעבירים פעילות חברתית וכן פנסיונרים שמסייעים בשילוב של כל החברים בפעילויות.

מע"שים תעשייתיים

קיימים 3 מע"שים תעשייתיים באזור: דיפלומט, נובלוג, תבליט פלסטיק. במפעל תבליט פלסטיק שפתחנו בו השנה מע"ש מועסקים 6 עובדים מאוכלוסיית מ"ש ושיקום שייצאו מהמפעל המוגן לאחר עבודת הכנה והכשרה. הצוות - בכל קבוצה משלושת המעשים באזור כולל: 6 עובדים עם מדריך צמוד המתווך ומלווה מול המעסיק. בנוסף יש אחראית על המע"ש שנפגשת אחת לשבוע עם כל המעסיקים והמדריכים במקום. במעש המועסקים משולבים בעבודות המפעל בתחומים של: הרכבה, אריזה, הדבקה, שינוע.

פעילויות בשוהם

מועדוניות שוהם

שק"ל החלה להפעיל מועדוניות לאנשים עם מוגבלויות בספטמבר 2018. המועדוניות מיועדות לאוכלוסייה רב נכותית ומהווה רצף שירותים באזור.

מועדונית הבוגרים - פועלת 3 פעמים בשבוע בשעות 17:00-19:30 לגילאי 13-21. מתקיימים בה חוגים כגון: ספורט, תופים, ריקוד ופעילויות חברתיות רבות. במועדונית משתתפים 17 חברים. הצוות כולל שתי מדריכות ומתנדבים רבים מהאזור ביניהם: פנסיונרים, תלמידי תיכון וחניכי תנועות הנוער. תנועת הצופים מעבירה פעילות קבועה במועדונית אחת לשבוע.

מועדונית צעירים - מיועדת לילדים בכיתות א'-ו' ופועלת 4 פעמים בשבוע בשעות 16:00-19:00. משתתפים 7 ילדים ומתקיימים בה פעילויות חברתיות, כגון: בישול, יצירה והכנת שיעורים. הצוות מונה שני מדריכים ומתנדבים.

דיר

בשוהם נפתחו השנה שתי דירות לאוכלוסיית על הרצף האוטיסטי והשיקום בתפקוד גבוה:

דירת בנין 6 דיירים, דירת בנות - מונה 4 דיירות

העובדים - רכז ומדריך שנמצא בכל שעות פעילות הדירות.

הדיירים משתלבים בפעילויות ביישוב ומנהלים אורח חיים עצמאי בתיווך וליווי הצוות המקצועי.

חונכת שתי דירות בשוהם

תכניות לשנת 2019:

כיתוח התחום התעסוקתי

הכנסת מוצר ייחודי למפעל שהמועסקים ייצרו מתחילתו עד סוכו במטרה לייצר למועסקים גאווה יחידה, לתת פתרון למועסקים שמסוגלים לפתח רעיונות יצירתיים או לעסוק באומנות, אך אינם יכולים לצאת לשוק הפתוח.

מתן מענה לאוכלוסייה ברמה הנמוכה באזור ופיתוח מרכז יום.

פתיחת מע"ש תעשייתי לאוכלוסייה בתפקוד גבוה בתעסוקות המותאמות ליכולות קוגניטיביות גבוהות.

תחום הפנאי

מתן מענה לאוכלוסיות נוספות עם צרכים מיוחדים: בשוהם קיימת אוכלוסייה רחבה לאנשים על הרצף האוטיסטי ובתחום השיקום שברובה אינה צורכת שירותים והמענה שמבקשת הינו בתחום הפנאי. נגבש תכנית הכוללת חוגים ופעילויות פנאי ותרבות שתיתן מענה עבור אוכלוסייה זו.

עיריית קרנצ'ור

מנהלת אזור חבל מודיעין ושוהם

אזור בת ים ורמת גן

מבוא

במחצית שנת 2017 החלה עמותת שק"ל את פעילותה בעיר בת ים כאשר התחילה לנהל מספר מסגרות. מסגרות יום ומסגרות יום ארוך לבוגרים וילדים עם מוגבלויות תוך גישה ממוקדת אדם האומרת שהאדם הוא במרכז ואנו לוקחים את מכלול צרכיו התפקודיים והרגשיים בכדי לתת את המענה הטוב ביותר. במחצית שנת 2018 החלה עמותת שק"ל את פעילותה בעיר רמת גן עם פתיחת בית חיבת ציון שהינו בית לחיים המכיל 19 דירות פרטיות ל-20 דיירים עם תסמונת אספרגר. באותה שנה נפתחה דירה לחיילים עם תסמונת אספרגר המשרתים בהתנדבות בצה"ל כפרויקט "רואים רחוק". הדיירים מתגוררים בדירה ומלווים על ידי מדריכים וחיים באופן עצמאי בדירה.

אזור בת ים

בשנת 2017 עמותת שק"ל החלה לפעול בעיר בת ים במגוון שירותים הנותנים מענה לאנשים בעלי צרכים מיוחדים. מיט"ל - מרכז יום לנכים קשים, חלמית - מועדונית לשהות יום ארוך לילדים עם נכות או מוגבלות שכלית, שייטת - מועדונית שיקומית לילדים בגילאי 3-6 בעלי עיכוב התפתחותי וכלנית - מועדון קהילתי חברתי לאוכלוסייה עם צרכים מיוחדים, מש"ה.

מיט"ל - מרכז יום שיקומי טיפולי לנכים קשים

תיאור המסגרת: מרכז יום שיקומי לנכים קשים בבתי-ים מנוהל על ידי עמותת שק"ל משנת 2017. המרכז נותן מגוון שירותים לאנשים עם נכויות פיזיות תושבי בת-ים והיישובים הסמוכים לה. במרכז 15 מקבלי שירות. המרכז פועל מתוך 3 ערכים מרכזיים: פיתוח אישי, שירות, חדשנות.

מטרות המרכז: בניית רצף שירותים בתחומי החיים השונים ובבניית תכניות שיקומיות אישיות תפקודיות לכל אדם על פי צרכיו ויכולותיו. המרכז מתמחה בשיקום ומיצוי זכויות, השכלה וכישורי חיים, ספורט, חברה ופנאי.

אפיון מקבלי השירות: נכויות פיזיות: ניוון שרירים, לקויות ראייה, עיוורון, הנמכה קוגניטיבית: פגיעות ראש, פגיעות עמוד שדרה, אירועים מוחיים, שיתוק מוחין, טרשת נפוצה, תסמונת קוסטף, מיוטוניק דיסטרופי ואפילפסיה ומורכבויות רגשיות ונפשיות.

פעילות המרכז: המרכז פועל בימי א'-ה' משעות הבוקר עד אחרי הצהריים. הפעילויות המגוונות לאורך השבוע והן נבחרו מתוך תפיסה שיקומית-טיפולית, ואמונה כי לכל אחד ואחת ממקבלי השירות יש את הזכות ואת היכולת לשיקום וגדילה. במרכז פעילויות קבוצתיות כעין: תרפיה במוסיקה ובתנועה, כישורי חיים, ספורט שיקומי, אפייה ומשחקי שפה וכן פעילויות פרטניות: שיחות טיפוליות, פיזיותרפיה, הוראה משקמת ודמיון מודרך.

קשרי קהילה: למרכז ניתנת תשומת לב רבה למעורבות קהילתית. ביוזמת המרכז מתקיימות פעילויות משותפות עם תושבי העיר מתוך שאיפה לשילוב מקבלי השירות כשוויים בקהילה, אשר

זו תהפוך להיות מאפשרת ומקבלת יותר. הקשרים מקבלים ביטוי ב: פעולות שני מתנדבים באופן קבוע, אירועי ספורט משותפים עם נערים ונערות מאותגרים התנהגותית ולימודית מהעיר, עסקים תורמים ומתנדבים עבור מקבלי השירות ואירוח במרכז לפעילויות שונות: עובדי עירייה, חיילי צה"ל, משפחות המטופלים. האווירה במרכז היא של התפתחות וצמיחה במרחב עוטף, בטוח ומשפחתי.

מטרות ויעדים לפעילויות בשנת 2019

- נתינת מענה למספר רחב יותר של מטופלים
- המשך נתינת מענה שיקומי-טיפולי
- פיתוח חוויית המסוגלות, העצמאות והייחוד בכל אחד ואחת מן המטופלים
- נתינת מענה הוליסטי להעמקת התהליך השיקומי-טיפולי

חלמית - מועדונית מסגרת יום לימודים ארוך

תיאור המסגרת: מסגרת יום לימודים ארוך המנוהלת על ידי עמותת שק"ל משנת 2017. במועדונית ניתן שירות מקצועי לילדים ולילדות בני 3-6 עם מורכבות שכלית התפתחותית תושבי בת-ים והיישובים הסמוכים לה. ייחודה של המועדונית בבניית רצף שירותים בתחומי התפקוד השונים ובבניית תכניות תפקודיות אישיות לכל אחד ואחת על פי צרכיהם ויכולותיהם.

פעילות המועדונית: המועדונית פועלת בימי א'-ה'. הפעילויות המגוונות לאורך השבוע נבחרות מתוך תפיסה טיפולית-התפתחותית ומתוך אמונה כי לכל אחד ואחת מהילדים יש את הזכות ואת

היכולת להתקדמות ולגדילה.

אפיון מקבלי השירות: אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית קל-בינוני, וקשה, התנהגות מאתגרת, אי-שקט, ASD, עיוורון קורטיקלי, לקויות שמיעה, ניוון שרירים.

קשרי קהילה: מאז כניסתה של עמותת שק"ל למועדונית ניתנת תשומת לב רבה למעורבות קהילתית. ביוזמת המועדונית מתקיימות פעילויות משותפות עם תושבי העיר מתוך שאיפה לשילוב מקבלי השירות כשוויים בקהילה, אשר זו תהפוך להיות מאפשרת ומקבלת יותר. מתנדבים: סטודנטית בהתמחות בתחום החינוך המיוחד, פעילות פרטנית וקבוצתית אחת לשבוע. שישה מתנדבות ומתנדבים, נערים בסיכון בליווי ש"ש מ'בית הנוער קדימה', פעילות אחת לשבוע. ארבע מתנדבות, נערות מהעיר בליווי רכזת ההתנדבות העירונית, הפעלות 4 פעמים במהלך השנה.

מטרות ויעדים לשנת 2019

- נתינת מענה למספר רחב יותר של ילדים וילדות מהגן
- המשך קידום הילדים והילדות
- נתינת מענה התפתחותי הוליסטי

השייטת - מועדונית שיקומית לילדים עם עיכוב התפתחותי

תיאור המסגרת: מועדונית השייטת הינה מועדונית שיקומית המיועדת ל- 24 ילדים בגילאי 3-6 עם עיכוב התפתחותי ו/או איחור שפתי וילידים עם הפרעת תקשורת בתפקוד גבוה. קשר ישיר עם הגורמים המטפלים של הילדים: העובדת הסוציאלית המלווה של המשפחה, הגנת וההורים כחלק מתהליך השיקום של ילד. הילדים מופנים מטעם משרד העבודה והרווחה, כמו כן המועדונית הינה בפיקוח אגף השיקום במשרד הרווחה. המועדונית פועלת על פי תפיסת איכות חיים ותמיכות, כאשר לכל ילד נבנית תוכנית שיקומית אישית הממוקדת בצרכיו, תוך הצבת יעדים ומטרות שהצוות מתכוון אליהן. הגישה הבסיסית שלנו הינה שכל ילד הינו בעל רצונות, שאיפות, אהבות ויכולות. מתפיסה זו נבנית לכל ילד תמיכה אישית בהתאם לצרכיו ויכולותיו. הערכים המובילים הינם: אנושיות ואהבת אדם, אמונה בחוזקות של כל ילד, התמדה ונחישות. הילדים מתנסים בעולמות שונים, מקבלים ארגז כלים בהם יוכלו להשתמש בהמשך דרכם, תוך תמיכה יחידנית, קבוצתית, חינוכית ושיקומית. המועדונית פועלת חמישה ימים בשבוע בין השעות 14:00-17:00, במועדונית מתקיימים חוגים מגוונים: שפה, כישורי חיים וחוג מוסיקה והכנה לכיתה א'. כמו כן, מתקיימות פעילויות מגוונות חברתיות, תלוי עונות וחגים, ועבודה על זיהוי רגשות, בקרה עצמית וויסות רגשי.

מטרות ויעדים לשנת 2019

- קידום הילדים תוך פיתוח מיומנויות.
- קשר רציף עם הגורמים המטפלים של הילד.
- שיפור תנאים פיסיים לחניכים ולעובדים.
- העברת פעילויות שיקומיות בתחומי העשרה ופנאי.
- שימור עובדים.
- מתן מענה נרחב יותר לאוכלוסיית היעד.

כלנית - מועדון קהילתי חברתי

תיאור המסגרת: מועדון כלנית הוא מועדון קהילתי-חברתי לאוכלוסייה עם צרכים מיוחדים-מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה) ומונה כ-40 חניכים (המועדון הגדול בעיר). כ-16 חניכים מגיעים מהקהילה וכ-24 חניכים ממערכי הדיור של עמותת ש.ק.ל. בת-ים (עמותה נפרדת). המועדון פועל ב-2 מתנ"סים בבת ים: מתנ"ס עופר והבונים. הפעילות בימים: א', ב', ד' בין השעות 19:00-21:00. המועדון מהווה מפגש חברתי להעשרה ופנאי באוריינטציה טיפולית. ישנם פעילויות וחוגים מגוונים כגון: יצירה ואומנות, כישורי חיים, פעילות גופנית, משחקי ספורט, אורח חיים בריא, חוג ריקוד, תנועה ומחול בשיתוף מרכז כלים בבת-ים. צוות: 3 מדריכים ורכז. אוכלוסייה: אנשים עם צרכים מיוחדים- מש"ה. המועדון משמש כנקודת מפגש חברתי לחניכים המגיעים ממוקדים שונים בעיר: הוסטלים, דיור מוגן ובתי אב.

מטרות המועדון:

- להוות נקודת מפגש חברתי לחניכים מהקהילה ולעזור בפיתוח יכולות תקשורת.
- שילוב החניכים בקהילה העירונית והגברת המודעות בקהילה.
- שיפור יכולות (מוטוריקה, הבעה וכו').
- הענקת ערכים חברתיים - סביבתיים - התנהגותיים.
- ליצור מקום חם המאפשר ביטוי שחרור והנאה לפרט בקבוצה.

תוכנית בשנת 2019

- הגדלת מספר המשתתפים במועדון
- הפיכת המועדון למועדון המוביל בעיר תוך פיתוח תוכניות העשרה נוספות

- גיוס צוות מקצועי
- הפקת אירוע שיא: הצגת סוף שנה

אזור רמת גן

בשנת 2018 פתחה עמותת שק"ל מסגרות דיור ייחודית לבוגרים עם תסמונת אספרגר: א. הבית בחיבת ציון. בניין מגורים עם 19 דירות בהם מתגוררים 20 דיירים. ב. דירת "רואים רחוק" הינה פרויקט משותף של עמותת שק"ל ותכנית רואים רחוק, לדיירים על הספקטרום האוטיסטי אשר משרתים כמתנדבים בצה"ל.

הבית בחיבת ציון

הבית בחיבת ציון הנו פרויקט ייחודי, הראשון מסוגו בארץ, המהווה מסגרת דיור לבוגרים עם תסמונת אספרגר. הדיירים המתגוררים בבניין הם בין הגילאים 30-45. הבית הוקם על ידי עמותת ההורים "חיבת ציון", במטרה להיות בית לחיים עבור ילדיהם. הפרויקט הוקם בשיתוף משרד הרווחה. בחודש אפריל 2018 נכנסו הדיירים הראשונים לגור בבניין. הבית בנוי מ-9 קומות, שמתוכן ב-7 קומות מתגוררים 20 דיירים, כשלכל דייר יש דירה בבעלותו או בבעלות הוריו, ובאחת הדירות מתגורר זוג נשוי. בנוסף, הקומה הראשונה היא קומת הסלון המשמשת לצרכי הצוות וכן כמרכז מפגש לדיירים, והקומה התשיעית היא קומת גג המשמשת כחדר אוכל ומקום לערוך פעילויות חברתיות כמו: חוגים, סדנאות, קבוצות, מסיבות ואירועים. צוות הבית הכולל את מנהלת הבניין, אם בית, מרפאה בעיסוק ועובדת סוציאלית, וצוות של מדריכים הנמצאים בבית וזמינים לדיירים בכל שעות היממה.

פעולות בשנת 2018

עם כניסתם של הדיירים לבניין, לאחר היכרות של הדייר עם הצוות, נבחר מדריך אישי מלווה ונבנתה יחד איתו תוכנית מטרת בתחומי התפקוד היומיומי, הרצונות, והשאיפות האישיות. הצוות מסייע בתחומים השיקומיים בהם הדייר זקוק לשינוי, כגון, סיוע בעריכת רשימת קניות, הליכה משותפת לסופר, סיוע בכביסה, שמירה על סדר וניקיון הדירה, בישול, ליווי לתורים רפואיים וסידורים נוספים, ושמירה על היגיינה אישית. התוכניות מתמקדות גם במתן תמיכות בנושאים שונים כגון ניהול תקציב, ניהול שעות הפנאי, ואף מציאת זוגיות.

במשך השנה נבנו יחסי אמון ונוצר קשר מיוחד ואישי בין הדיירים למדריכים, מתאפשרת עבודה תהליכית עמוקה ולמידה. המדריכים גם עושים תיווך ומסייעים ביצירת קשרים בינאישיים בין הדיירים ועידוד לחיי קהילה משותפים. בהיבט הרגשי מתקיימות שיחות בין הדיירים לצוות הטיפול שמטרתן להוות מרחב בטוח לשיחות וליווי רגשי בנושאים שונים כגון התמודדות עם דילמות וקשיים, יצירת קשרים חברתיים, שינויים הקורים בחייהם, זוגיות, משפחה, וכל נושא אחר שהדייר מעוניין לשתף. הצוות הטיפולי נמצא בקשר ישיר עם משפחות הדיירים, ובקשר מערכתי עם הגורמים השונים בקהילה כמו העובדים הסוציאליים ברווחה ומערכי התעסוקה השונים. בבית מתקיימות פעילויות פנאי, כגון: חוגים, סדנאות, שיעורי לימוד, ערבי סרטים, יציאה לערב משחקי קופסא, ערבי "על האש", וקבוצה חברתית אחת לשבועיים. בחגים נערכות מסיבות אשר הדיירים יוזמים ומארגנים. הם שותפים בקבלת ההחלטות. נערכות אספות דיירים, וישנו ועד דיירים של הבניין אשר נפגש עם מנהלת הבניין על מנת לייצג את רצונותיהם ובקשותיהם של כלל הדיירים,

הבית בחיבת ציון

וכן ועד בתחום פנאי האחראי על בניית תוכניות ופעילויות הפנאי על פי העדפות ותחומי העניין של הדיירים.

תוכנית לשנת 2019

- לפעול שהבית יהיה מקום המאפשר לכל הדיירים לחיות חיים עצמאיים לצד חיי קהילה עשירים. לסייע לשיפור רווחתם של הדיירים, הן במישור הפרטני והן דרך מטרות ויעדים המשותפים לכלל הדיירים.
- במישור הפרטני, ללוות ולעודד את הדיירים לשאוף לשיפור איכות החיים שלהם, ולעזור לדיירים להביא לידי ביטוי את הרצונות והשאיפות בכל תחומי החיים. ליצור מרחב המאפשר התקדמות ועשייה בתחומים הנוגעים לאיכות החיים של כל דייר, החל מניהול משק בית עצמאי ככל הניתן ועד תחום הפנאי והמעורבות בקהילה. לייצר סביבה בטוחה בה הדייר אחראי ומנהל את חייו.
- במישור הכללי, ליצור תוכנית לפעילויות משותפות ומרחבים משותפים, לעודד את הדיירים ליצור אינטראקציות וקשרים עם דיירים אחרים בבית. כל זאת תוך שימת דגש על כך שהדיירים יהיו שותפים מלאים להתנהלות של הבניין ולפעילויות השונות המתרחשות בו. לתת מקום לרעיונות וליוזמות של הדיירים, ולאפשר להם להוביל ולעודד את העשייה בבית. ליצור שיתופי פעולה עם הקהילה.
- חשיבה משותפת של גורמים מטעם עיריית רמת גן, העמותה ודיירי הבניין לצורך הקמת מרכז מקצועי למתן שירותים לתושבי רמת גן על הרצף האוטוסיטי.

- להדריך, להכשיר ולהעשיר את אנשי הצוות כדי לשפר את התחום המקצועי שילווה, יתמוך ויסייע באופן מותאם לכל דייר.
- פיתוח תהליך לשמירה והעצמת הקשר עם ההורה והמשפחה המורחבת.

דירת "רואים-רחוק"

תיאור מסגרת:

דירת רואים-רחוק הינה פרויקט משותף של עמותת שק"ל ותכנית רואים רחוק. בחודש ספטמבר 2018 נכנסו הדיירים לדירה. בסוף השנה מתגוררים בדירה 4 דיירים בני 21, חיילים עם תסמונת אספרגר. דיירי הבית הם מתנדבי צה"ל, אשר נמצאים בתכנית רואים רחוק - תכנית חדשנית המכשירה ומלווה בוגרים על הספקטרום האוטיסטי בצה"ל, במקצועות הנדרשים, בהם מאפייני הספקטרום מהווים יתרון. הדירה גדולה ומרווחת, בדירה סלון משותף ולכל דייר יש חדר פרטי. צוות הדירה מורכב מצוות ניהולי וטיפולי הכולל: מרפאה בעיסוק, עובדת סוציאלית, רכזת וצוות של מדריכים הנמצאים בדירה אחה"צ ובלילה.

תוכנית לשנת 2019

- סיוע לשיפור רווחתם של הדיירים בתחומים שונים, הן במישור הפרטני והן דרך מטרות ויעדים המשותפים לכלל הדיירים.
- תיווך ועזרה בנושאים כגון: ניהול תקציב, ניהול שעות הפנאי. ולמידה בתפקודי היום יום, עידוד הדיירים ליצירת קשרים ואינטראקציות עם אנשים הסובבים במעגל חייהם.
- לעזור לדיירים להביא לידי ביטוי את הרצונות והשאיפות בכל תחומי החיים. ליצור מרחב המאפשר התקדמות ועשייה בתחומים שונים הנוגעים לאיכות החיים של הדייר.

חגית ארמוני

מנהלת אזור בת ים ורמת גן

אזור דרום וקיבוצים

מבוא

שק"ל היא עמותה המובילה ופורצת דרך בשילוב אנשים עם מוגבלות בקהילות קיבוציות וישובים, תחום מתפתח בשנים האחרונות. הדירות בקיבוצים מהוות דוגמה בכל הארץ. הצוות מארח הרבה הורים ואנשי מקצוע האים להכיר וללמוד את המודל. בתוכנית מופעל החזון של שק"ל - שילוב מלא בקהילה ופעילות בתחומים של תעסוקה פנאי ודיור. בשיחות עם ההנהלות וחברי הקיבוצים הם מציינים את היתרון הגדול לפרויקט חברתי בתוך הישוב. הסתכלות על החיים השגרתיים עם אנשים מוגבלים בתוכם, לאפשר לילדי הקיבוץ והחברים לפגוש את הדיירות בעבודה בשבילים, בחדר אוכל בבית כנסת, באירוח במשפחות ובפעילות תרבות.

אזור הקיבוצים והדרום החל לפעול בשנת 2015, עם פתיחתה של הדירה הראשונה בקבוצת יבנה, ולאחרונה פותחו מסגרות נוספות בתחומי הדיור, התעסוקה והפנאי. כיום באזור קיימות שלוש דירות: שתיים בקבוצת יבנה, אחת במשואות יצחק ומרכז יום לאנשים עם תפקודים נמוכים בכפר שמואל. אל חוות המרחב הפתוח בכפר שמואל, מגיעות קבוצות ילדים ובוגרים ומשתלבים יחד לפעילות יום.

פירוט המסגרות

קבוצת יבנה - שתי דירות:

קיבוץ שיתופי דתי בין גדרה לאשדוד (שייך לתנועת הקיבוץ הדתי). דירה ראשונה נפתחה ב-2015 עם 6 דיירות. ב-2016 לאחר סיום שיפוץ נפתחה עוד דירה והצטרפו 2 דיירות וב-2018 דיירת נוספת. כיום ישנן 9 דיירות עצמאיות עם מוגבלות שכלית התפתחותית. 7 דיירות עובדות בענפים בתוך הקיבוץ 2 דיירות נוסעות לעבוד בגדרה במפעל מוגן רב תכליתי. הפנאי מגוון מאוד: פעילות ספורט עם עמותת אתגרים, חוגי נגינה רכיבה על סוסים, מוסיקה, אומנות ועוד. אחריות הצוות על תעסוקה פנאי וכל מה שקשור בתפעול הדירות, קשר עם הורים, קשר עם העמותה. בצוות: רכזת, עו"ס, מדריכות ובנות שירות לאומי. בדירה מתנדבות כ-20 נשים מהקיבוץ בהעברת חוגים פעילות בדירה וליווי אישי של הדיירות.

משואות יצחק:

מושב שיתופי דתי ליד קריית מלאכי. הדירה נפתחה באפריל 2018. בדירה גרות 6 דיירות עם מוגבלות שכלית התפתחותית. הדיירות עובדות במושב בעבודות כגון: רפת, מכולת, מפעל. פעילות פנאי כגון: קרמיקה, מוסיקה, בישול, קשר עם מכינת צה"ל. בצוות: רכזת, עו"ס, מדריכות ובנות שירות לאומי.

שק"ל במרחב הפתוח - כפר שמואל:

מרכז יום באוריינטציה תעסוקתית לבוגרים על הרצף האוטיסטי בתפקוד בינוני-נמוך, הנמצא בתוך חוות המרחב הפתוח. המרכז נפתח ב-1.9.2018 ומונה בסוף השנה 10 חברים. המרכז הוא

שיתוף פעולה של עמותת שק"ל עם חוות המרחב הפתוח. הרעיון הוא לנצל את הידע והמשאבים הנמצאים בחווה. המטופלים עובדים בעבודות בחווה מטפלים בסוסים ובחיות האחרות, באחזקה של החווה, עבודה בגן ירק. בנוסף, יש שיעורי רכיבה, שיעור מוסיקה, שיעור יוגה. הצוות מקצועי הכולל רכזת, מדריכת רכיבה על סוסים ומדריכים.

תוכניות לשנת 2019

- פיתוח וביסוס הקיים במיוחד הדירה במשואות והמרכז בכפר שמואל.
- פתיחת דירה נוספת בקיבוץ עלומים - מיועדת להיפתח בספטמבר 2019.
- לאור רצון של הורים ושל אנשים עם מוגבלות לחיות חיים מלאים בתוך קהילות - המשך שיח עם קיבוצים וישובים דתיים וחילונים לפתוח דירות בתוך הקהילה ולשלב דיור תעסוקה ופנאי על פי חזון שק"ל.

דפי ליבר

מנהלת אזור דרום וקיבוצים

מרכז הדרכה

מטרות המרכז

- להיעזר בידע מקצועי ובהון האנושי הקיימים בשק"ל על מנת ליזום תכניות השתלמות לאנשי מקצוע.
- לספק מענה מקצועי לעובדי העמותה ולגופים חיצוניים בארץ ובחו"ל בתחום ההדרכה.
- איסוף וקטלוג של חומרי הדרכה.
- ליצור שיתופי פעולה בתחום ההכשרה עם גופים בתחום המוגבלויות ואחרים.
- פיתוח קשרים מקצועיים בינלאומיים לצורך קיום שותפויות.
- חשיפת הפעילות המקצועית של שק"ל לאוכלוסיות חדשות.
- פיתוח קשרים מקצועיים בינלאומיים לצורך קיום הדרכות שותפויות מקצועיות.
- לחשוף את הפעילות המקצועית הנעשית בשק"ל לציבור המקצועי ולקהל הרחב.

אוכלוסיית היעד של המרכז

- ארגונים, עמותות, עסקים ועובדי רווחה לצורך הדרכות.
- עובדי שק"ל ומתנדבים.
- מקבלי שירות בשק"ל.
- הורים ובני משפחה
- ארגונים מחו"ל.

פעילות בשנת 2018

על פי היעדים שנקבעו בישראל:

- ריכוז ובנית תכנית הכשרה לצוות חדש, שני ימי הכשרה (אוריינטציה).
- תכנית הדרכה לשיפור מיומנויות כלכליות באמצעות "משחק קופסה" בקרב דיירי שק"ל, בשיתוף עם מערך הדיור והפסיכולוגית ענת מרמור.
- הרצאה לסטודנטים בקורס ניהול עמותות (ריכוז ד"ר מיכאל גנור, מכללת דוד יליון)
- הכשרה והדרכה לנשות מקצוע מבית לחם בשיתוף עם וראיטי בנושא "מבואות וכלים לעבודה עם אנשים עם צרכים מיוחדים" (קורס שנתי).
- הדרכה לאחיות מכבי שירותי בריאות בנושא "תקשורת אפקטיבית עם אנשים על הספקטרום האוטיסטי".

הדרכה לנשות מקצוע בבית לחם

- השתתפות בכנס יצוא חברתי.
- סיוע באירוע השנתי של שק"ל ובגיוס תרומות.

לגורמים בחו"ל:

- לוווי ומתן תמיכה מקצועית למתנדבים בשק"ל מטאיוואן.
- הרצאה למבקרים מטיוואן אשר תרמו לשק"ל.
- ארגון משלחת למקדוניה של שני מועסקים ורכזת שייצגו את שק"ל ושגרירות ישראל באירוע יום העצמאות.

תכנון לשנת 2019

בישראל:

- הדרכות לארגון "נועם - נוער מסורתי"
- הדרכות לתנועת הנוער "בני עקיבא".
- השתלמויות לאחיות מוקדי חירום במכבי שירותי בריאות בנושא "תקשורת אפקטיבית עם אנשים על הספקטרום האוטיסטי".

- ביקורים במסגרות שק"ל בתעסוקה לקראת ביקורות ISO9001, ניהול איכות
- העברת סדנאות לחינוך חברתי מיני וסדנאות טראומה בשיתוף עם המרכזים הטיפוליים של שק"ל.
- הטמעת שימוש בכלי סימולציות לדיירים במערך הדיור של שק"ל.
- השתלמויות ימי עיון לצוות שק"ל ולאנשי מקצוע בנושאים שיקבעו.
- ימי הכשרה לעובדים חדשים (אוריינטציה).
- תגבור ופיתוח תכניות חדשניות לעובדי שק"ל.
- סיוע בהפקה האירוע השנתי של שק"ל וגיוס חסויות.

פעילות במסגרת קשרים בחו"ל:

- הרצאה למתנדבי חו"ל מטעם ארגון הגג שלהם.
- פיתוח קשרים והמשך עבודה עם טאיוואן, סינגפור והונג קונג בשיתוף The Glory Foundation.
- הקמת פורום דיפלומטים יידי שק"ל.
- קשר עם שגרירויות ישראל בחו"ל ושגרירויות זרות בארץ בנושא הכשרות לשילוב אנשים עם מוגבלויות.
- המשך פיתוח שיתופי פעולה והכשרות במדינות: במקדוניה, אלבניה וסרביה.

מיקי ארנון

מנהל מרכז הדרכה

פיתוח משאבים וקשרי חוץ

מטרות

פעילות המחלקה נחלקת לשתי מטרות, המשלימות אחת את השנייה: האחת היא פיתוח משאבים וגיוס כספים לפעילויות של שק"ל ולפיתוח פרויקטים, הן ממקורות פילנתרופיים (פרטי, מסחרי וקרנות) והן הכנסות עצמיות ושיתופי פעולה עסקיים. המטרה השנייה היא הגברת החשיפה והמודעות לשק"ל בציבור הרחב ובקהילה העסקית, קידום חזון העמותה לשילוב אנשים עם מוגבלויות בקהילה בכל תחומי החיים, והעברת מסר ברור ומשכנע לגבי החשיבות והתרומה של שק"ל לציבור הישראלי, לצד הדגשת הצורך בסיוע כלכלי להבטחת קיום הפעילויות.

השגת המטרות מבוצעת בשני מישורים. במישור הפנים ארגוני, פעילות עם מנהלי היחידות והשלוחות של שק"ל לשמירה על שפה ארגונית אחידה, כלפי פנים וכלפי חוץ, להגברת החשיפה של שק"ל והרחבת קהל האוהדים והתומכים. חידוד והדגשה הצרכים של שק"ל לסיוע ותמיכה כספית תוך יצירה, חיזוק ושמירה על חיבור רגשי ארוך טווח של הקהל למטרות וערכי העמותה.

במישור החוץ ארגוני, פעילות להגברת המודעות הציבורית לקיום ולערכים של שק"ל: ישרה, מקצועיות, המשכיות, התמדה, ועם זאת לצורך בסיוע כספי. במקביל, המשכנו לפעול לפיתוח משאבים במגוון ערוצים: קרנות, תורמים פרטיים ועסקיים, קמפיינים של "גיוס המונים" ברשת האינטרנט, אירועי תרבות וספורט, וכניה לקהל רחב ככל שאפשר שיכול לסייע, הן בתרומה ישירה והן בגיוס מעגלי תורמים ומתנדבים נוספים. כמו כן, סייענו בשיתופי פעולה עסקיים של שק"ל, כגון: קידום חנות "המציאון" ופעילויות ב"ביסטרו חרוצים", ליווי הסטודיו לעיצוב גרפי "בין השורות" וחנות המפעל "מתנות שק"ל לאהוב".

פעילות בשנת 2018

- עדכון שמה של עמותת שק"ל - שילוב קהילתי לאנשים עם מוגבלויות (ע"ר) להדגשת הפעילות והמטרות של שק"ל והטמעת השימוש בשם החדש בארגון. עדכון הלוגו של שק"ל עם השם החדש, ריענון החומרים השיווקיים להטמעת מיתוג אחיד של שק"ל.
- העלאת אתר אינטרנט חדש ומתקדם, מונגש ומותאם לטלפונים סלולריים. עדכון התכנים והעשרת המידע הרלוונטי בהתאם לקהלי היעד של שק"ל.
- הסטודיו לעיצוב גרפי "בין השורות" עבר לאחריות הניהולית של המחלקה.
- מפגשים עם מנהלי יחידות של שק"ל וביקורים בסניפים ושלוחות, לאיתור צרכים ייחודיים ואיסוף חומרים לשם עדכון תיק הפרויקטים להגשות בקשה לתרומות, לשיווק ולפרסום.
- חידוד מסרים פנים ארגוניים בנושא גיוס כספים והצגתה כמשימה כלל ארגונית.
- פעילות שיווקית והכנת חומרים פרסומיים.
- עדכון שוטף של אתר החנות "מתנות שק"ל לאהוב".

נחמה ריבלין ז"ל בפסטיבל הקולנוע

- הרחבת רשימת התפוצה ושליחת "ניוזלטר" חודשי עם עדכונים שוטפים על הנעשה בשק"ל.
- דוברות ויחסי ציבור (יח"צ): הפעלת יועץ והכנת אייטמים לפרסום בעיתונות. כתבת מגזין חדשות השבת בטלוויזיה. כתבת מוסף נגישות של ידיעות אחרונות ועוד עשרות מופעים בעיתונות הארצית והמקומית.
- אירוח קבוצות מבקרים בבית שק"ל, להכרות עם פעילות שק"ל והעברת מסרים וכן להרחבת קהל האוהדים ורשימות התפוצה.
- ניהול קשרים עם תורמים: טיפוח וריענון קשרים עם תורמים ותיקים, שימור ויצירת קשרים חדשים.
- הפעלת מערכת ניהול קשרי לקוחות (CRM) והכנת הנתונים להעברתם ממערכת קו לממשק בסיילספורס.
- כתיבת בקשות לקרנות, איתור מנהלי קשרי קהילה ורווחה בארגונים עסקיים.
- מעקב אחר דו"חות של תרומות ומיפוי הנתונים לפילוח עתידי לפי מקור תרומה.
- הפעלת אתרי "גיוס המונים" (crowd-funding) לקבלת תרומות, שיפור וייעול ממשקי תרומות אונליין.
- תכנון וביצוע קמפיינים לגיוס כספים בשיתוף הורים ומשפחות של דיירים, מועסקים וחניכים.
- סיוע בשיתופי פעולה עם השותפים העסקיים של שק"ל.
- סיוע בגיוס עובדים ומתנדבים לשק"ל.

אירועים

במהלך השנה הפקנו והשתתפנו באירועי תרבות וספורט, לגיוס תרומות והגברת המודעות לשק"ל.

פסטיבל הקולנוע הבינלאומי "סרטים יוצרים מציאות" ה-5

השתתפות בתכנון והפקת הצד השיווקי של הפסטיבל הבינלאומי, בפרסומו, גיוס חסויות מסחריות, שיתופי פעולה. במשך ארבעת ימי הפסטיבל. השתתפו בפסטיבל כ- 4,000 צופים בהקרנות של 20 סרטי קולנוע ואירועים נלווים שהתקיימו במקביל בסינמטק ירושלים ובמוקדים נוספים. בין משתתפי הפסטיבל שהצטרפו ל"עגול לטובה" לשק"ל הוגרלו 2 כרטיסי טיסה זוגיים להונג-קונג, בחסות חברת התעופה CATHAY PACIFIC. הפסטיבל לווה במסע יחסי ציבור עם עשרות פרסומים בתקשורת.

האירוע השנתי של שק"ל

סיוע באירוע ההתרמה השנתי שנערך בסינמה סיטי גלילות, בהשתתפות קהל של כ-800 תורמים, קבוצות מגופים עסקיים ואנשים פרטיים, בו הופיעו הסטנדאפיסטים: אדיר מילר, אבי נוסבאום ויעל לבנטל.

"רצים עם שק"ל במרתון ירושלים"

כ-100 רצים השתתפו במרתון ירושלים במסגרת קבוצת "רצים עם שק"ל", ביניהם 23 דיירים ומועסקים של שק"ל, 18 אנשי צוות שק"ל, ומעל 60 חברים נוספים. המשתתפים רצו עם חולצות "רצים עם שק"ל" וגייסו תרומות.

טקסי חנוכת דירות חדשות

השתתפות בטקסי חנוכת דירות חדשות, הכנת הזמנות וסיוע בתיאומים: בית חיבת ציון ברמת גן, שתי דירות בשוהם, ובמשוואות יצחק.

ערב זכויות יוצרים לזכרו של גדעון דרורי בסינמטק ירושלים

השתתפות בהפקת האירוע השנתי לזכרו של גדעון דרורי ז"ל בסינמטק ירושלים. באירוע הוקרנו סרטים של צוות "יוצא מהכלל" והוענקו הפרסים לעובדים המצטיינים.

קמפיינים לגיוס תרומות

במהלך השנה הפעלנו מספר קמפיינים ממוקדים לגיוס תרומות:

דיוור בחגים

שליחת דיוור ומעטפות החזר פעמיים בשנה, לקראת חגי תשרי וחג פסח. בכל דיוור משולב סיפור מרגש על אחד מהאנשים בשק"ל ופניה לתרומה לפעילות.

"בירה חברתית עם תוית אישית"

הקמפיין השנתי לקראת חג פורים של סטודיו "בין השורות" לעיצוב גרפי של שק"ל בשיתוף מבשלת בירה שפירא. הקמפיין זכה לחשיפה רבה ברשתות חברתיות. הוא הגביר את המודעות לשק"ל בכלל ולסטודיו בפרט ומגייס תרומות.

"השביעייה החברתית"

קמפיין מיוחד של הסטודיו לעיצוב גרפי בשיתוף מבשלת שריגים למארז מהודר ומיוחד לקראת חגי תשרי. במהלך הקמפיין השתתפנו ביריד הבירה בתחנה הראשונה בירושלים, במופע רוק של סי היימן במבשלת שריגים ועוד. נמכרו כ- 600 מארזי בירה.

הישגים בשנת 2018

פעילות המחלקה חיזקה את המעמד וההכרה של שק"ל בציבור הישראלי, כאחד הארגונים המובילים למען שילוב אנשים עם מוגבלויות בקהילה, לקידום זכויות ופיתוח מסגרות מתאימות בקהילה.

תרומות - בשנת 2018 עלו כלל התרומות לשק"ל. בין התרומות הבולטות ראוי לציין את תרומת עודד אלישר, בתיווך הקרן לירושלים, להפעלת המרכז הטיפולי טוני אלישר, ואת תרומת קרן עזריאלי להשתתפות במימון רכישת דירה חדשה בהשלמת המוסד לביטוח לאומי. וכן, תרומת קרן מתנאל למרכז יום טיפולי ומזדקנים; תרומת קרן וולפסון למרכז תעסוקה חבל מודיעין; תרומת הקרן המרכזית לישראל למרכז התעסוקה בירושלים, תרומת הקהילה היהודית בפניקס אריזונה לתכנית יום לימודים ארוך בבית ספר הטנה.

"עיגול לטובה" - מספר "המעגלים" לטובת שק"ל עלה משמעותית מ- 350 "מעגלים" בינואר 2018 ל- 625 מעגלים בדצמבר 2018. העלייה הייתה בזכות מבצע הגרלת כרטיסי הטיסה להונג-קונג בפסטיבל הסרטים. בעקבות זאת, סכום התרומה החודשי גדל משמעותית ועמו התודעה הציבורית.

רשתות חברתיות - מספר ה"עוקבים" אחרי דף שק"ל בפייסבוק המשיך לעלות בהתמדה ובסוף שנת 2018, הוא מתקרב ל- 11,000 אוהדים. הפעילות השוטפת זוכה לעשרות אלפי צפיות מדי שבוע, ובזכותן לתהודה ציבורית רחבה ולהשתתפות פעילה ביוזמות של שק"ל.

תכניות עבודה לשנת 2019

- תכנון וביצוע אירועים לשנת ה-40 של שק"ל.
- הפקת אירועי תדמית וגיוס כספים.
- הגשת שק"ל לכרטיסים ואותות.
- ארגון קבוצות להשתתפות במרתון ירושלים ובסובב ירושלים, לגיוס תרומות והגברת המודעות לשק"ל.
- קמפיינים לגיוס כספים בשיתוף הורים ומשפחות של דיירים, מועסקים וחניכים.
- שימוש במערכות מידע ממוחשבות לניהול קשרי תורמים בתיאום עם מחלקת כספים.
- הרחבת קשרים בחו"ל ובדיקת התכנות ליצירת נציגויות בחו"ל.
- קיום יום עיון למנהלי יחידות ותחומים בשק"ל בנושא "אחדות ארגונית-שיווקית".
- אירוח קבוצות לסיורים בבית שק"ל ובפעילותה.
- השתתפות בפיתוח מוצרים לחנות "מתנות שק"ל לאהוב".
- הגדלת מספר המעגלים ב"עיגול לטובה"

ד"ר ארז אזרחי

מנהל מחלקת פיתוח משאבים וקשרי חוץ

קשרי קהילה

מבוא

בשנת 2006 הוקמה היחידה במטרה לפתח, להעמיק ולהרחיב את הקשר של שק"ל עם הקהילה העסקית בארץ וחשיפתה של שק"ל אליה, לפתח וליצור קשרים חדשים עם עסקים. מאז הקמת היחידה, נבנה מאגר נתונים הכולל: פרטי ביתי העסק אשר תרמו או ותורמים לשק"ל, עסקים שהנם בבחינת תורמים פוטנציאליים וכן: רישום, מעקב ושמירת קשר רציף עם הגופים העסקיים והתורמים.

מטרות היחידה לקשרי קהילה ופעולתה

- סיוע בגיוס משאבים מהקהילה העסקית והפרטית לטובת האוכלוסיות המטופלות בשק"ל.
- הרחבת מעגל התורמים העסקיים והפרטיים.
- ארגון אירועים, סיורים אשר הכנסותיהם מיועדות לפעילויות שק"ל.
- חשיפת הקהילה העסקית לאוכלוסיות אנשים עם צרכים מיוחדים תוך העמקת קשרי העמותה עם הקהילה הסובבת וחשיפת שק"ל לכלל הציבור.
- סיוע בגיוס מתנדבים מהקהילה העסקית.

בשנות הפעילות הראשונות הושקעה מרבית העבודה באיתור עסקים שהם בבחינת תורמים פוטנציאליים ובהקמת מאגר נתונים עדכני של עסקים ותורמים פרטיים שתרמו או ותורמים לעמותת שק"ל. לעבודה זו נדרשות מיומנויות נרחבות בשיווק ויחסי ציבור ותקשורת, זאת אל נוכח תהליך מתמשך של צמצום המשאבים מהממסד הציבורי והתחרות הרבה בגיוס משאבים מהמגזר העסקי. לצורך כך התקיימו ומתקיימים מפגשים עם גורמים מהמגזר העסקי והפרטי במסגרת העמותה ומחוצה לה, אורגנו סיורים לצורך חשיפה והכרות התורמים את העמותה. העבודה מתבצעת בשעות חריגות, בהתחשב ביכולות של התורמים. בוצע רישום מדויק של פרטי בתי העסק, איש הקשר, תורמים פרטיים, נבנה מאגר עדכני אשר מהווה בסיס למאגר נתונים לתורמים מהמגזר העסקי והפרטי בארץ. כמו כן, הוקדש זמן ניכר לשמירה על קשר רציף עם הגורמים העסקיים והפרטיים התורמים לעמותה, זאת תוך כדי מתן מידע והזמנתם לאירועים בעמותה, מעקב ועדכון הנתונים. במקביל, חלק מהעבודה הוא באיתור ובניית מאגר תורמים פוטנציאליים העתידיים.

בשנת 2018 נעשו הפעולות הבאות:

- אירוע ההתרמה השנתי שנערך בסינמה סיטי גלילות בנוכחות כ-800 איש הופיעו אדיר מילר, אבי נוסבאום ויעל לבנטל. בערב זה גויס סכום משמעותי.
- איתור מנהלי קשרי קהילה או רווחה על מנת להשתבץ בתוכניות התרומות השנתיות.
- חשיפת העמותה באמצעי התקשורת.

ליהיא לפיד ואדיר מילר באירוע השנתי

- קשרים חדשים וקיימים עם גופים עסקיים וארגונים בארץ אשר תרמו לשק"ל. כגון: מספר סוכנויות רכב, טויוטה, סיטראון ופגו, צ'ק פוינט, שיכון ובינוי, חברות ביטוח, רדימיקס, בנקים, לוריאל, מור חברת השקעות, אלקטרה, אינטל, בזק בינלאומי, קו אופ, שטראוס קפה, סופרפארם פגישות עם חברות נוספות ואנשי עסקים פרטיים ברחבי הארץ חלקם כדי ליצור קשרים עתידיים ולתחזק קשרים קיימים.
- חשיפת שק"ל על מנת להבליט את ייחודיותה כדי להרחיב את מעגל התרומות כמו: בנק דיסקונט, משרד גורניצקי אחד ממשרדי עו"ד הגדולים.
- שמירה על קשר רציף עם תורמים פוטנציאליים וקיימים באמצעות מפגשים, טלפונים.
- מפגשים עם מנהלי התוכניות בשק"ל לאיתור צרכים ייחודיים וקישורם עם גורמים עסקיים בקהילה.

תוכניות עבודה לשנת 2019

- תכנון וביצוע האירוע השנתי (בחודש נובמבר) כאחד האירועים המרכזיים לציון 40 שנה לשק"ל, גיוס תרומות וחשיפת העמותה ליעדים/קהלים חדשים והעמקת הקשר עם העולם העסקי ומעצבי דעת קהל.
- תכנון וביצוע אירוע לעובדים ומתנדבים לדורותיהם במהלך השנה לציון 40 שנה לשק"ל.
- הגשת שק"ל למגוון פרסים ואותות במטרה להעלות את המודעות לחשיבות שק"ל על מכלול פעילותה.
- חשיפת שק"ל וגיוס משאבים באמצעות אחת מתוכניות המובילות בטלוויזיה וכתבות בעיתונות הכתובה.
- הרחבת מאגר התורמים של שק"ל.

- המשך מיפוי העולם העסקי והפרטי לפי פרמטרים ותחומי עניין כמו: גודל, מיקום, עניין וניסיון לרתום אותם לשק"ל בתרומות, שיתופי פעולה או ומתנדבים.
- שמירה על קשר עם התורמים הקיימים.
- ארגון פעילויות, סיורים לקהל יעד חדש, ושמירת הקשר עם תורמים קיימים.
- המשך יצירת קשר עם ארגונים עסקיים ויצירת קשרים חדשים במטרה לחשוף את שק"ל ויצירת שיתופי פעולה.
- אירוע "הצדעה" לתורמים גדולים ובינונים שמלווים את שק"ל לאורך השנים.
- יצירת קשר עם הייטקיסטים ולרתום אותם לשק"ל.
- השתתפות בארגון סיורים בשק"ל לחברות מובילות במשק, כגון: אמדוקס, סופר-פארם ועוד.
- עדכון רשימת תורמים חדשים ממוחשבת ועדכנית.

לינדה שמעון

מנהלת היחידה לקשרי קהילה

הערכת תכניות

פעילות בשנת 2018

- עריכת סיכום פעילות שק"ל בשנת 2017
- ייעוץ והנחיה לבעלי תפקידים
- הנחיית קבוצה בנושא חוקים ונוהלים. בשני ימי הכשרה (אוריינטציה) לעובדים חדשים

פעילויות נוספות

- חברות במערכת "עניין של גישה"
- חברות בוועדה לבחירת עובד מצטיין וארגון היום לזכרו של גדעון דרורי ז"ל
- ייעוץ לדיירי שק"ל במסגרת עמותת "נאמנים"

תכנית פעילות לשנת 2019

- הכנת סיכום הפעולות של שק"ל בשנת 2018
- עדכון נוהלים לפי הצורך
- ייעוץ והנחייה לבעלי תפקידים
- הנחיית קבוצה ביום הכשרה (אוריינטציה) של עובדים חדשים
- חברות: במערכת עניין של גישה, בוועדה לבחירת עובד מצטיין
- ייעוץ לדיירי שק"ל במסגרת עמותת נאמנים

ד"ר מאיר חובב הערכת תכניות

היחידה להתנדבות

מתנדבי שק"ל הינם גורם משמעותי בהפעלת השירותים השונים הניתנים על ידי העמותה. מדי שנה גדל מספר המתנדבים המגיעים לשק"ל. העמותה הינה אטרקטיבית עבור המתנדבים הן מבחינה מקצועית והן מבחינה ערכית.

מטרות היחידה להתנדבות

- גיוס מתנדבים לפעילויות לטובת האוכלוסייה המטופלת על ידי שק"ל.
- חשיפה של אוכלוסייה עם צרכים מיוחדים לקהילה והעמקת הקשר ההדדי וחיידוד מודעות הסביבה לאנשים עם צרכים מיוחדים.
- סיוע בהעלאת רמת הטיפול ושיפור איכות החיים של האוכלוסיות המטופלות על ידי שק"ל.
- יצירת מאגר עובדים ותורמים עתידיים מקרב המתנדבים, על ידי המשך קשר עם המתנדבים ובני משפחותיהם.

פעילות בשנת 2018

נתונים

בסוף שנת 2018 פעלו בתוכניות השונות בשק"ל כ- 200 מתנדבים ותיקים הקיימים ברישומי העמותה וכ-500 מתנדבים שהגיעו לשק"ל לפעילויות תקופתיות. מספרים אלו אינם כוללים מאות אנשים שהתנדבו בקבוצות וכן אנשים שטרם נרשמו ברישומי העמותה. במהלך 2018 היו בשק"ל 35 בני/ות שירות לאומי. כמו כן היו בשק"ל 16 מתנדבים שהגיעו מחו"ל להתנדבות של עד שנה(מגרמניה, פולין, ארצות הברית, דנמרק).

ישנה קבוצה של כ-36 סטודנטים שמשולבת בשק"ל במסגרת ההכשרה המקצועית וההתמחות מטעם האוניברסיטה העברית במקצועות הפסיכולוגיה והעבודה הסוציאלית. הסטודנטים מודרכים על ידי אנשי המקצוע של שק"ל. השנה הגיעו לשק"ל מתנדבים מאולפנות שונות מירושלים ומחוצה לה וכן קבוצות חיילים, שוטרים, סטודנטים, תלמידים מחו"ל שהגיעו במסגרת תרומה לחברה בישראל. גם השנה חל גידול משמעותי במספר המתנדבים שהגיעו להתנדבויות לטווח קצר והתנדבויות חד פעמיות. במהלך שנת 2018 הופנו לשק"ל ונקלטו 20 איש משירות מבחן למבוגרים לביצוע שירות לתועלת הציבור (של"צ) כאשר כל אחד מהם ביצע כ-150 שעות בממוצע

פעולות שתוכננו ובוצעו:

- קליטת מתנדבים חדשים.
- טיפול בנושאים: אשרות שהייה בארץ מול משרד הפנים, סיום התנדבות והערכה.
- מפגשים אישיים וקבוצתיים עם מתנדבים.
- הפעלת אולפן לעברית למתנדבים בירושלים.

- רישום פרטי המתנדבים בעיריית ירושלים לצורכי הביטוח.
- השתתפות בכנסי חשיפה לארגונים של שירות לאומי.
- יזום קשרים עם ארגוני נוער.
- קשר עם המכינה הירושלמית, לצורך שילובם של חיילים משוחררים בשק"ל במסגרת עבודה מועדפת.
- השנה התקבלה לראשונה מתנדבת מארצות הברית, אשר הגיעה לשנת התנדבות. שאר מתנדבי חו"ל מהארגונים מגרמניה שעובדים אתנו מזה שנים.

פעולות נוספות שבוצעו במהלך השנה:

- הוטמעה תוכנת ניהול מתנדבים חדשה בעמותה, תוכנה שהיא יוזמה של משרד הרווחה - היחידה להתנדבות. תוכנה זו נותנת מענה, אונליין, להזמנת אשורות למתנדבי חו"ל, הנפקת תעודות המלצה וניהול מאגר מידע אחיד של כלל המתנדבים בישראל. התוכנה מאפשרת למתנדבים בארץ ליהנות מהטבות שונות שיעודכנו מעת לעת באתר.
- ארגון מפגש שנתי למתנדבי חו"ל.
- ארגון ימי סיור מרוכזים של ארגוני השירות הלאומי - במהלכם התקיימו ראיונות ושיבוצים למסגרות השונות בשק"ל.
- המשך שיתוף הפעולה עם ארגון "רוח טובה", אשר במסגרתו נשלחים לשק"ל, באופן קבוע, מתנדבים לסיוע בתוכניות השונות.
- השתתפות בפורום שיזמה היחידה להתנדבות של משרד הרווחה, במסגרתו התקיימה קבוצת חשיבה על דרכים להעלאת מספר המתנדבים המגיעים להתנדבות בישראל.

תכנית עבודה לשנת 2019

- בשיתוף עם צוות הצילום של שק"ל, הכנת מספר סרטונים שיווקיים לצורך גיוס מתנדבים ובני/ות שירות לאומי.
- במהלך השנה יבוצעו פעולות להרחבת גיוס מתנדבים ובני/ות השירות הלאומי לתוכניות השונות של שק"ל, זאת באמצעות פרסום בפייסבוק, הפצת פרוספקטים ומודעות בקרב אולפנות ובתי ספר שונים ברחבי הארץ.
- יצירת קשרים עם ארגונים חדשים מחו"ל (ביניהם קולומביה ורוסיה) על מנת להרחיב את מספר המתנדבים המגיעים לעמותה, זאת כאשר קיים קושי כללי בגיוס מתנדבי חו"ל, ומשרד הרווחה יזום הפניית ארגונים חדשים ממדינות שונות
- הכנת תג מתנדב ותעודת הוקרה למתנדבים שיגיעו לשק"ל.

אורלי מזרחי

מנהלת משאבי אנוש ומתנדבים

משאבי אנוש

כללי

מחלקת משאבי אנוש מטפלת בכל העובדים בשק"ל אשר מתקיימים ביניהם לבין העמותה יחסי עובד מעביד. במהלך שנת 2018 הועסקו 616 עובדים. (לעומת 569 עובדים במהלך 2017). מתוך סך העובדים הועסקו 30 אנשים עם צרכים מיוחדים. בנוסף, בשק"ל מועסקים עשרות פרילנסרים, שהינם מומחים ואנשי מקצוע מתחומים שונים, אשר לא מתקיימים עימם יחסי עובד ומעביד.

תחומי פעילות המחלקה ונושאי טיפול שוטפים

- ראיון ראשוני של מועמדים לעבודה.
- קליטה מנהלית של עובדים חדשים ובהמשך טיפול בכל הנושאים הקשורים לתנאי העסקתם.
- טיפול בתחום ניהול עובדים ופעילויות לרווחת העובד.
- ריכוז פעילות הנהלת העמותה: אסיפה כללית, ועד מנהל, ועדת כח אדם, השתלמויות וכספים.
- קשר עם רשם העמותות.

נושאים שוטפים בטיפול המחלקה

- גיוס עובדים, מיון והשמה בתוכניות ששק"ל מפעילה.
 - השתתפות בירידי תעסוקה באוניברסיטה העברית, בירידי תעסוקה של היחידה להכוונת חיילים משוחררים.
 - השתתפות בוועדות קבלה של עובדים חדשים.
 - טיפול בפניות עובדים (הנפקת מסמכים, כגון: אישורי העסקה).
 - טיפול וייצוג בפניות משפטיות של עובדים, במידה וישנן, תוך התייעצות עם היועץ המשפטי של שק"ל ותוך יצירת קשר עם הגורמים הרלוונטיים.
 - סיום עבודה של עובדים: עריכת שיחות שימוע, הוצאת מכתבי הפסקת עבודה, הנפקת אישורי העסקה והעברת התיק לסגירה למדור שכר.
 - אחריות לפעילות על פי החוק למניעת הטרדה מינית בעבודה ויישום.
- אוריינטציה לעובדים חדשים: במסגרת יום זה מקבלים העובדים החדשים הרצאות וחומרים להכרת שק"ל ופעילותה, זכויות העובד בארגון וכדומה. מטרת היום לאפשר לעובד להכיר גם את התחומים האחרים הקיימים בשק"ל בנוסף לתחום בו העובד עוסק, כמו כן ניתנות הרצאות מקצועיות מפי אנשי מקצוע, וסיפורים אישיים של מטופלים והורי מטופלים, על מנת שהעובד יכיר את שק"ל מ"צידו השני של המטבע". השנה התקיימו שני ימי אוריינטציה.

השתתפות בוועדה לבחירת עובד מצטיין של שק"ל, הניתן בערב זכויות יוצרים ע"ש דרורי ז"ל:
 הוועדה מתכנסת מספר פעמים בשנה לקראת אירוע חלוקת הפרס בחודש מרץ.

קשר עם רשם העמותות: טיפול בקבלת אישור ניהול תקין של שק"ל על פי חוק העמותות, דבר המחייב העברת: דוחות כספיים שנתיים, מסמכים הנדרשים על ידי הרשם, אישורים על מורשי חתימה וכדומה.

פעולות שבוצעו בשנת 2018:

- ארגון פעילות לעובדות במסגרת יום האישה הבינלאומי.
- הטמעת תוכנת "נתיב". התוכנה נועדה לתת מענה לניהול יעיל של נתוני העובדים בשק"ל וריכוז כל המידע בתוכנה אחת.
- פרס עובד מצטיין ע"ש גדעון דרורי - כמדי שנה, פרס עובד מצטיין ע"ש גדעון דרורי חולק ל-4 עובדים מצטיינים בעמותה וכן לצוות מצטיין. הטקס משולב עם "זכויות יוצרים" - הפרויקט בו הוקרנו סרטים מעשי ידיהם של חברי חוג הווידאו.
- חולק שי לחג לעובדי העמותה בראש השנה וכפסח.
- בוצעו הערכות עובדים במסגרת התוכנית השונות.
- רועננו נהלי העבודה בקרב עובדי מערך הדיור והתעסוקה. בוצעה ביקורת עומק על ידי מבקר הפנים של העמותה בתחום משאבי אנוש והשכר. בעקבות הביקורת נעשו מספר שינויים: חוזי עבודה ונהלים פנימיים.

נתונים על העובדים בשק"ל - נכון ליום 31.12.2018

לוח 1: עובדים על פי יחידות

מספר עובדים	התכנית
327	מערך הדיור (כולל דיור נתמך)
73	תעסוקה
68	בתי ספר לחינוך מיוחד
39	פתח תקוה (מרכז יום, יול"א ומע"ש)
30	פנאי, תרבות, העשרה ופרויקטים מיוחדים
26	בת ים (מרכז יום, יול"א, פנאי)
22	מרכזים טיפוליים
13	מנהלה
8	פיתוח משאבים וקשרי חוץ וגרפיקה
6	אחזקה
4	נגישות
616	סה"כ

לוח 3: העובדים לפי גיל

מספר	גיל
372	עד גיל 30
128	30-39
34	40-49
50	50-59
32	60+
616	סה"כ

לוח 2: העובדים לפי מגדר

נשים	357
גברים	259
סה"כ	616

תוכניות לשנת 2019:

- התייחסות וטיפול בהערות מבקר הפנים בתחום משאבי אנוש.
- אוריינטציה לעובדים חדשים: כמידי שנה, מתוכננים כ-2-3 ימי אוריינטציה (לפי הצורך) לעובדים חדשים - מפגשים חד יומיים להכרות עם מערכת הפעילות של שק"ל.
- פרס עובד מצטיין של שק"ל ע"ש גדעון דרורי ז"ל: פרס עובד מצטיין יחולק כמידי שנה בחודש מרץ. הפרס יינתן לארבעה עובדים וכן לשני צוותים שהצטיינו במיוחד בעבודתם.
- מפגש עובדי שק"ל לדורותיהם - מתוכנן להתקיים בדצמבר 2019.
- סיור עובדים במסגרות של שק"ל.
- התקנת אפליקציה לדיווח נוכחות לעובדי השטח.
- הפקת סרטונים קצרים שיועלו ברשתות החברתיות לצורך גיוס עובדים.

אורלי מזרחי**מנהלת משאבי אנוש ומתנדבים**

מחלקת כספים

התקופה הראשונה של הכניסה לתפקיד של מנהלת המחלקה הוקדשה ללימוד המערכות הכספיות של שק"ל והחלטות כיצד לייעל את עבודת המחלקה, במקביל לעבודה השוטפת.

במהלך השנה נערכו שינויים והטמעה של תהליכים בפעילות המחלקה. אחת המסקנות היתה כי יש צורך בשינוי ארגוני, על מנת לתת שירות זמין ומהיר למנהלים בשק"ל, ללקוחות ולספקים, לכן הוחלט שעובדים שעסקו בתחום הכספי במחלקות שונות בשק"ל ימשיכו לבצע את תפקידם במסגרת מחלקת הכספים.

תפקידי המחלקה

- רישום הפעולות הכספיות והכנת דוח כספי.
- ניהול כספי מול הבנקים וגורמי מימון.
- טיפול כספי בספקים (תשלומים, תפעול שוטף, התקשרות כספית, רישומים בספרים).
- טיפול כספי בלקוחות (ממשלה, עיריות, מוסדות, גופים עסקיים, רישומים בספרים, התקשרות כספיות, גבייה).
- טיפול בשכר העובדים.
- ניהול קופות קטנות.
- בקרה כספית: לקוחות, ספקים, יחידות שק"ל, פרויקטים, הכנסות והוצאות.

יעדים שבוצעו בשנת 2018

- שינוי ארגוני של המחלקה.
- הכנה למעבר לתוכנת PROIRITY.
- הכנת נהלים ויישומם בנושאים: קופה קטנה, תהליך הרכש, אישור חשבוניות ותשלומים.
- הכנת דו"ח כספי.

יעדים לשנת 2019

- המשך הטמעת נהלים שהוכנו ב-2018.
- הטמעת תוכנת PROIRITY, כולל: בניית מודול למרכז הנגישות ומודול למחלקת קשרי חוץ.
- הכנת תקציב לשימוש מנהלי המחלקות והאזורים ככלי יישומי.
- שיפור מערך השכר, כולל שיפור התוכנה.

נטלי גיל כהן

מנהלת מחלקת כספים

